The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIĶSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

62./290. n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 7. AUGUSTĀ 4. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIĶSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
sīkl. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

TĒVZEMES MĪLESTĪBA SAISTA UN VIENO

LATVIEŠU JAUNATNES DIENAS TORONTO

Jaunieši bija ieradušies no visdažādākām vietām, un daudzi no tiem bija mērojuši ļoti tālus ceļa gabalus: no Ņujorkas, Čikāgas, Detroitas, Bufalo, Klīvlendas, Kalamazū u. c. Ļoti kuplā skaitā bija pārstāvēta jaunatne no Toronto tuvumā esošām vietām, kā: Londonas, St. Katerīnas, Bramptonas un Hamiltonas. Pirmās dienas oficiālās un koncerta daļas dalībnieku skaits bija ap 200, bet vakarā ballē — ap 600. Sevišķi daudz apmeklētāju bija otrā dienā, Sv. Andreja baznīcas lauku īpašumā Sidrabenē. Otrās dienas apmeklētāju skaitu var rēķināt ap 800.

Pagājušo piektdien un sestdien jau no paša agra rīta Sv. Andreja baznīcas telpās bija liela rosība. Rīkotāji steidzās pabeigt pēdējos priekšdarbus, lai godam sagaidītu pirmo Latviešu jaunatnes dienu Toronto dalībniekus. Sevišķi darba pilnas rokas bija ziņu birojam, kur reģistrējās Jaunatnes dienu dalībnieki.

Rīcības komiteja nebija centusies pēc laba atlikuma, bet bija vadījusies tikai ar vienu vēlēšanos — redzēt kopā iespējami vairāk jaunatnes. Šis nodoms bija arī izdevies, un darbs, ko veica rīcības komiteja, kurā darbojās kopēji visas latviešu jaunatnes organizācijas Toronto, skaitā astoņas, vainagojies ar izciliem panākumiem.

Jaunatnes dienu organizācija bija ļoti laba, un viss rītēja raiti pēc programmas, ja neskaita garo apsveikumu lasīšanu, kas izjauca rīkotāju paredzēto kārtību.

ATKLĀŠANA UN SVĒTBRĪDIS

Jaunatnes dienas atklājot, rīcības komitejas priekšnieks T. Kronbergs apsveica tālos un tuvos ciemiņus, kas ieradušies, lai stiprinātu savu nacionālo apziņu, lai plerādītu paši sev un vecākai paaudzei, ka arī šeit, svešumā, latviešu jaunatnei ir latviskais gars. Viņš aicināja to uzturēt dzīvu un nepadoties vilinošām svešām ietekmēm. T. Kronbergs ar gandarījumu atzīmēja, ka, redzot dzīvo atsaucību šīm jaunatnes dienām, vecākai paaudzei, kas ar rūpju pilnu skatu seko jaunatnes gaitām, nav par mūsu jaunatni jābaidās, jo tā turas un turēsies pie savas dzimtās zemes. T. Kronbergs izteica vēlējumos, lai šādas jaunatnes dienas kļūtu par gadskārtēju tradiciju.

Iespaidīgu svētrunu teica mācītājs A. Čops, kurā viņš starp citu uzsvēra:

„Kaut Dievs būtu ar jums un jūs augtu lieli sev un savai tautai," un aicināja jaunatni ņemt dzīvi ar visām tās grūtībām, cīnīties sasniegt ideālus, nebīties no upuriem un palikt uzticīgiem latviešu tautas brīvības ideāliem.

APSVEIKUMI

LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne savā apsveikuma uzrunā aicināja jaunatni palikt uzticīgiem brīvās, neatkarīgās Latvijas idejai; lai tā nepaliktu tikai ticējums, jau tagad nostāties blakus vecākai paaudzei sabiedriskā darbā. Vēl apsveikumus nodeva LNAK Jaunatnes audzināšanas padomes priekšsēdis A. Mežaks, Preses bbas Kanadas kopas priekšsēdis Dr. H. Tichovskis, R. Roze no 1. ev. - lut. draudzes, V. Imurs no DV Kanadas valdes, N. Pētersons no Toronto Latviešu Biedrības. Rakstveidā jaunatnes dienas bija apsveikuši Latvijas ev. - lut. baznīcas archibīskaps prof. T. Grīnbergs, sūtnis K. Zariņš, ģen. R. Bangerskis, plkv. V. Janums, plkv. V. Skaistlauks, plkv. K. Lobe.

(Nobeigums 4. lpp.)

„Trejmeitiņas" — Ilgu, Veltu un Māru Verles iesvētīja 1. augustā Sv. Andreja baznīcā, Toronto. Uzņēmumā iesvētītās Verles, māc. A. Čops un draudzes pr-ks R. Roze. Foto A. Jānītis

Jauns projekts Āzijas aizsardzībai

Dienvidkorejas, Japānas un Formozas alianse

Vašingtonā. Kaut gan Dienvidaustrumāzijas aizsardzības sistēmas veidošana vēl vienmēr atrodas tikai uz papīra, Sav. Valstis nākušas klajā ar jaunu plānu ceīvās Āzijas aizsardzības stiprināšanai pret komūnistu agresiju. Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa jaunajā plānā paredzēta Ziemeļaustrumāzijas valstu sadarbība, kas nozīmē Dienvidkorejas, Japānas un Formozas aizsardzības alianse. Spriežot pēc Sav. Valstu ārlietu ministrijas izteicieniem, amerikāņi jau ievadījuši sarunas ar visu trīs minēto valstu sūtņiem Vašingtonā. Amerikāņu priekšlikumu neviens vēl nav pieņēmis.

Šāda Ziemeļaustrumāzijas aizsardzības pakta dibināšana ir daudz grūtāka nekā Dienvidaustrumāzijā. Vispirms jau Koreja 40 gadu atradās zem Japānas virskundzības un daudzi korejieši japāņus ieskata par tādiem pašiem, ja vēl ne ļaunākiem ienaidniekiem nekā komūnistu Ķīnu. Sav. Valstis saka, ka viņas labi saprot eventuālās grūtības, ko radītu šādas aizsardzības organizācijas dibināšana, bet, šādu trijotni nodibinot, tās rokās atradīsies spēcīgākais pretkomūnistiskais ierocis Āzijā — Japānas, Formozas un Dienvidkorejas armijas.

Berdžess un Johns

Berlīnes sabiedroto joslas laikr. „Becet" ziņo, ka savā laikā pie komūnistiem aizbēgušajam angļu diplomātam Berdžesam un Rietumvācijas bij. slepenā dienesta pr-kam Johnam bijuši cieši sakari.

Laikraksts apgalvo, ka 1943. g. Berdžess palīdzējis Johnam bēgt no Vācijas uz Londonu, un 1951. g. Johns noorganizējis Berdžesa un Meklīna bēgšanu pie komūnistiem.

Izraēla un Jordana

Jeruzalemē. — Nolūkā likvidēt incidentus Jordānas pierobežā, Izraēlas valdība ir gatava nospraust noteiktu demarkācijas līniju, gar robežu uzcelt barjērus un izlāist caur Izraēlas territoriju arabus, kas atrodas Gazi novadā Ēģiptē.

Aizbēgušā Johna vietā ģen. Gēlens

Nodevējam azila tiesības Austrumvācijā

Bonna ziņo, ka uz komūnistu joslu aizbēgušā drošības policijas vadītāja Dr. Johna vietā nāks Hitlera laika austrumfrontes pretizlūkošanas vadītājs ģen. Reinholds Gēlens. Dr. Johnam komūnisti piešķīruši azila tiesības Austrumvācijā.

Berlīnē. — Austrumvācijas ministru prezidents Grotevols paziņoja savam parlamentam, ka agrākais Rietumvācijas drošības policijas vadītājs Dr. Johns saņēmis politiska azila tiesības Austrumvācijā. Tai pašā laikā Rietumvācijas valdība ziņo no Bonnas, ka Hitlera laika austrumfrontes pretizlūkošanas vadītājs ģen. Gēlens izraudzīts par pie komūnistiem aizbēgušā Johna vietnieku.

Dr. Johns pie komūnistiem pārgāja šī gada 2. jūlijā. Ziņas, it kā Dr. Johns būtu kritis par upuri Rietumberlīnē tik populārajiem komūnistu cilvēku zagļiem, izrādījušās nepatiesas. Pēc visas iespējamās informācijas analizes var spriest, ka Dr. Johns pie komūnistiem pārgājis labprātīgi. Bonnas valdība gan tam simtprocentīgi nepievienojas un joprojām pielaiž varbūtību, ka par spīti visiem savāktiem faktiem Johns tomēr varētu būt ticis nolaupīts, kaut vai, piemēram, kamēr atradies zāļu ietekmē. Cik zināms, tad Johns ārstējies pie vairākiem psichiatriem. Sakarā ar to daži Rietumvācijas valdības pārstāvji pielaiž varbūtību, ka savas pēdējās vizītes laikā Dr. Johns būtu varējis ieņemt palielinātu daudzumu nervu nomierināšanas līdzekļu un šo zāļu iedarbības radītā miega laikā ticis pārvests uz Berlīnes padomju sektoru.

Atstājot Dr. Johna pazušanas iemeslus otrā plāksnē, mēs vāļigu vaigā sastopamies ar viņa pazušanas rezultātiem. Komūnisti Austrumberlīnē un visā Austrumvācijā ir iesākuši nepieredzētu pretkomūnistu apcietināšanas vilni, par savu galveno mērķi izraugoties visu iespējamo Rietumu aģentu iznīcināšanu. Austrumvācijas ministru prezidents Grotevols izdeva pat paziņojumu, aicinādams visus Rietumu spiegus pieteikties Austumvācijas policijai, apsolīdams, ka brīvprātīgas pieteikšanās gadījumā tie tiks atbrīvoti nesodīti. Bonnas valdība un sabiedroto militārās iestādes Rietumvācijā pēkšņo pretkomūnistu akciju Austrumvācijā ved sakarā ar Dr. Johna pāriešanu pie komūnistiem. Johna rīcībā atradās vismaz vairāki simti pretkomūnistu aģentu vārdu. Bez tam, īsi pirms savas pazušanas no Rietumu skatuves Johns bija apceļojis Angliju un tūkstoši speciālistu, gan ne vairs Sav. Valstis, iepazīdamies ar šo valstu pretizlūkošanas darbību.

Komūnistu radio, paziņodams Grotevola aicinājumu pašiem pieteikties, teica, ka policijas apcietinājumā jau tagad atrodas lielāks skaits cilvēku, kas apvainoti spiegošanā Rietumu sabiedroto labā. Austrumvācijas radio, runādams par Johna politiskās pārliecības mainīšanas iemesliem, saka, ka agrākais Rietumvācijas drošības policijas vadītājs esot labāk kā jebkurš cits izpratis, ka, tikai sadarbojoties ar Austrumvāciju, var panākt Vācijas apvienošanu. Bez tam Bonnas valdībā esot par daudz veco Hitlera laika varas vīru. Cik rūgta patiesība — paša Johna vietā kā Rietumvācijas drošības policijas un spiegošanas vadītājs nāks Hitlera laika austrumfrontes pretizlūkošanas vadītājs ģen. Gēlens. Pašreiz Gēlens atrodas kādas privātas Rietumvācijas pretizlūkošanas iestādes vadītāja amatā un kārto sabiedroto armijas pasūtījumus.

ASV PIEPRASA ZAUDĒJUMU KOMPENSĀCIJU

Vašingtonā: — **Jaunajā protesta notā komūnistu Ķīnai Sav. Valsts atkārtoti pieprasa 23. jūlijā Hainanu salas tuvumā notriekto angļu satiksmes lidmašinas pasažieriem nodarīto zaudējumu samaksu.**

Protestējot par notikušo, Sav. Valstu ārlietu ministrija brīdināja komūnistu Ķīnu, lai tā izvairās no līdzīgās nelietīgas un nelegālas rīcības atkārtošanas.

Pirmo protestu komūnistu Ķīnai Sav. Valstis iesniedza jau tūlīt pēc angļu lidmašīnas nogāšanas. Bet, tā kā lidmašīna bija angļu īpašums, tad komūnisti Sav. Valstu iejaukšanos vispār neievēroja.

Vienlaicīgi ar protestu par angļu lidmašīnas nogāšanu Savienotās Valstis ass uzbruka komūnistu Ķīnai par viņu kara lidmašīnu traucēšanas uzbrukumiem nogāztās angļu lidmašīnas pasažieru glābšanas operāciju laikā. Šai jautājumā komūnisti ar atbildi amerikāņu notai nekavējās, nosaucot pēdējos par „gansteriem, kas nemanot pielīduši komūnistu Ķīnas lidmašīnām un divas no tām nogāzuši cerībā palielināt politisko saspīlējumu Tālajos Austrumos."

KREMLIS KĻŪST NEPACIETĪGS

STEIDZINA ČETRU LIELO SARUNAS

Londonā. — Padomju Savienības sūtnis Londonā iesniedza Anglijas ārlietu ministrijai jaunu aicinājumu, steidzinādams sasaukt četru lielo konferenci pāris divu mēnešu laikā.

Kaut arī Maļika iesniegtajam aicinājumam oficiālu komentāru vēl trūkst, ārlietu ministrijai tuvu stāvošanas personas paskaidro, ka krievu paredzētā konference būtu domāta priekšdarbu veikšanai kādai lielākai un plašākai konferencei, kurā pārrunātu Eiropas aizsardzības un drošības jautājumus.

Sav. Valstu ārlietu ministrija Padomju Savienības priekšlikumu ieskata par komūnistu pēdējo mēģinājumu atturēt Franciju no sešu valstu Eiropas armijas līguma ratificēšanas. Pēc amerikāņu domām jaunais krievu priekšlikums ne ar ko neatšķiras no agrākajiem, ko Francija, Anglija un Sav. Valstis noraidīja.

No Londonas saņemtās ziņas vēstī, ka krievi četru lielo konferences sākumu paredzējuši jau augustā vai septembrī un, lai sabiedrotie uzķertos izliktajai ēsmai, tad konferences darba kārtībā paredzēti arī jautājumi par Vācijas iespējamu apvienošanu.

PADOMJU SAVIENĪBA PROTESTĒ

Londonā. — Sav. Valstu sūtnis Maskavā E. Bolens saņēmis ceturto Padomju Savienības protesta noti sakarā ar kāda padomju tankkuģa aizturēšanu Formozas ūdeņos.

Minētais starpgadījums notika šī gada 23. jūnijā, kad kāds „amerikāņu" kara kuģis Formozas salas tuvumā „sagūstīja" padomju tankkuģi Tuapse. Bez tam Pad. Savienība žēlojas, ka Formozas apkārtnē Sav. Valstu kara lidmašīnas nepārtraukti pārlido padomju tirdzniecības kuģus, kā arī seko minēto kuģu kursam.

Sav. Valstu ārlietu ministrija ziņo, ka minēto Padomju Savienības tankkuģi 23. jūnijā aizturējis kāds nacionālistu Ķīnas un nevis amerikāņu kara kuģis.

Amerikāņu dolari modernizēs Ēģipti

Nolīdzinātas Rietumu un Vidējo Austrumu attieksmes

Nolīgstot Suecas kanāļa joslas līgumu Anglijas un Ēģiptes starpā, komūnisti, kas līdz šim cerēja, ka Ēģiptes nesaskaņas ar Angliju viņiem Vidējos Austrumos atvērs plašu darba lauku, tagad var mierīgi sakravāt savas mantiņas un braukt atpakaļ uz Maskavu. Pēc 72 gadiem ir beidzies stāvoklis, ko ēģiptieši sauc par „Anglijas militāro okupāciju". Ēģipte ir neatkarīga, Sav. Valstis un Anglija ir Ēģiptes draugi un sabiedrotie. Amerikāņu dolari modernizē Ēģipti, amerikāņu ieroči palīdzēs aizsargāt Ēģiptes brīvību un kara gadījumā arī angļi ir solījušies atgriezties Suecas kanāļa joslā, lai ieespējamos komūnistu uzbrukuma plūdus apturētu jau pašā sākumā.

Sakarā ar jauno līgumu Anglijas un Ēģiptes starpā, angļiem ir jāizvāc sava armija no Suecas kanāļa joslas bazes. Angļu bazē pašreiz atrodas apmēram 83.000 karavīri. Līdz 1956. gada sākumam tur būs palikuši vairs tikai daži tūkstoši speciālistu, gan ne vairs karavīru mundieros, tie kopā ar ēģiptiešiem uzturēs kārtībā ārkārtīgi lielo, dārgo un komplicēto Suecas kanāļa joslas bazes mašīnēriju.

Runājot par Suecas kanāļa bazes nonākšanu Ēģiptes rokās, mums nav jāvilas domājot, ka runa ir arī par pašu Suecas kanāli. Tas, tāpat kā līdz šim, atradīsies kādas starptautiskas, privātas sabiedrības pārziņā. Anglijas un Ēģiptes nolīgums skar vienīgi Suecas kanāļa joslas militāro bazi.

No Anglijas viedokļa skatoties, Suecas kanāļa joslas atstāšana liek domāt par atkāpšanos. Anglija zaudē savu lielāko, modernāko un stratēģiski svarīgāko militāro bazi Vidējos Austrumos. Kādreizējā imperijas „dzīvības līnija" starp Angliju un tās Tālo Austrumu kolonijām ir pārgriezta. Savu kādreizējo varu Anglija Vidējos Austrumos ir zaudējusi. Bet līdz ar Anglijas varas zušanu ir zudis arī gadiem ilgais naids un pašreizējos apstākļos arabu valstu draudzības iegūšana Rietumu sabiedrotajiem nozīmē vairāk nekā Suecas kanāļa joslas militārās bazes zaudēšana. Anglija, piekāpdamās ēģiptiešu priekšā, nolīdzināja attieksmes Rietumu un Vidējo Austrumu starpā.

Anglijas ministru prezidentam Čerčilam nebija viegli izšķirties par Suecas kanāļa joslas atstāšanu, jo pēc gadiem ilgas un sekmīgas tirgošanās ar territorijām, kas Anglijai nemaz nepiederēja, pašreizējā imperijas likvidātora loma sēram Vinstonam nebūt nav pa prātam. Bet citas izejas nebija. Ar militāru pārspēku Anglija būtu varējusi palikt Ēģiptē. Bet tas, droši vien, būtu izraisījis karu. Tagad, mierīgu sarunu ceļā mēģinot izspiest no ēģiptiešiem pēc iespējas izdevīgākus noteikumus, angļi ienaidnieku vietā ieguva draugus. Tā ir patīkama pārmaiņa, kas nākotnē var atmaksāties augļu augļiem.

Latviešu agronomu ekskursija

Latviešu agronomu biedrība Kanadā rīko agronomu, lauksaimnieku u. c. ieinteresēto ekskursiju 8. aug. uz latviešu saimniecībām „latviešu apriņķī". Šogad apskatīs 5—6 saimniecības. Sapulcēšanās 8. augustā, plkst. 10 no rīta agr. Apses saimniecības ceļa galā (pa 9. autoceļu cauri Orandžvillei, apm. 6—7 jūdzes uz rietumiem pie ESSO henzīna st.).

Brīvās vietas ekskursantu mašīnās un reflektantus uz šīm vietām pieteikt agr. J. Bāram Toronto, tel.: GE 5564 līdz 6. augustam.

KANADAS JAUNIEŠU SALIDOJUMS TORONTO UN SIDRABENĒ 31. JŪLIJĀ UN 1. AUGUSTĀ

1. Augšā pa kreisi: Jaunatnes pulciņu kongress. Pie galda sēž pr-dis T. Kronbergs un sekr. P. Celma. 1. r. no kr.: delegāti: A. Atara, E. Cauka, G. Brikmanis, P. Vasariņš, A. Kentiņš, A. Pludiņš, J. Vanags. Kongresa dalībniekus uzrunā B. Rubess. J. Kreiļa uzņ. 2. Pa labi augšā: Nākamās namamātes gatavo salidojuma dalībniekiem pusdienas. 3. Pa kr. apakšā: Reģistrācijas birojā sv. Andreja baznīcas telpās reģistrējas Čikāgas jaunieši. 4. vidū apakšā: Jauniešu grupa brauc ienā uz Sidrabeni. 5. Apakšā pa labi: Ar tradicionālo ugunskuru Sidrabenē noslēdza jaunatnes salidojumu. Sevišķi rosīgas bija čaklās jaunietes, kas savu roku pielika arī ugunskura sagatavošanai. H. Kligera foto

PERSIJĀ KOMŪNISTI IR NOKAVĒJUŠIES

Ministru prezidenta Mosadegha laikā, brīvi apkārt skraidīdami, Persijas komūnisti ar Padomju Savienības eksportaģentu palīdzību jau bija tiktālu sagatavojušies, ka cerēja uz varas sagrābšanu Persijā savās rokās. Ja vien notikumi nebūtu aizsteigušies priekšā Persijas komūnistu plāniem, pēc divām nedēļām viņi būtu mēģinājuši gāzt ministru prezidentu Mosadeghu, kas, nebūdams komūnists, uz Angliju un Sav. Valstīm skatījās pretīguma un naida pilnām acīm. Komūnistiem uzvarot, stāvoklis būtu kļuvis vēl ļaunāks. Bet, Mosadeghs noziedēja, Persijā nodibinājās jauna valdība, un Rietumi varēja uzelpot. Šodien Rietumi var atviegloti nopūsties, jo visas briesmas ir pāri, un Padomju Savienībai ar labu Persijas naftu neredzēt.

Kaut arī Persijas nafta vēl joprojām ir nacionālizēta, tās pārdošanu ir uzņēmusies kāda Rietumu naftas lietpratēju grupa. Līdz tam brīdim, kamēr par naftu iegūtās bagātības sāks plūst atpakaļ Persijas valsts kasē, pēdējo pilnu turēs amerikāņu dolari. Anglija un Sav. Valstis ir kļuvušas par lielākiem Persijas draugiem, kamēr uz robežas stāvošai Padomju Savienībai Persijas ministru prezidents Žahedi ne pārāk diplomātiskā tonī lūdza nebāzt degunu citu darīšanās. Visa Persijas ārpolitika balstās uz ministru prezidentu Zahedi, kas bija pietiekami tālredzīgs, lai saprastu, ka nevis ar Padomju Savienības, bet gan ar Rietumu sabiedroto palīdzību Persija var celties un cerēt pastāvēt.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

DESMIT CĪŅAS GADU

P. DREIMANIS

Latvieši un citi Baltijas tautu piederīgie atrodas trimdā boļševiku dēļ, kas godīgam cilvēkam ir naidnieki. Tāpēc jācīnās pret viņiem ne tikai ar kara ieročiem, bet arī citiem līdzekļiem.

Trimdinieki desmit gadu ir centušies atmaskot un raksturot boļševiku mērķus un to sasniegšanai lietojamos līdzekļus, lai rietumu brīvās tautas zinātu, ar ko viņām darīšana. Sākumā trimdiniekiem bija vāji panākumi — viņus ne labprāt uzklausīja un sniegto ziņu pareizumu apšaubīja. Tagad, pēc desmit gadiem izturēšanās pret trimdinieku informāciju ir citāda — daudz pilsoņu un īpaši valstsvīri brīvajās demokratijās viņiem uzticas un informātīvam materiālam piešķir vērību savā politiskā darbā. Būtu pārdrošība apgalvot, ka tas ir noticis tikai trimdinieku ietekmē. Vairāki citi faktori apstiprina trimdinieku informācijas pareizumu un pat tieši liecina par boļševiku nolūkiem un divkosīgo politiku. Tomēr arī trimdiniekiem ir savi nopelni, kas katram ir kļuvis skaidrs Kerstena komitejas darbības laikā. Tātad desmit cīņas gadu nav bez panākumiem — trimdinieki tagad nav vairs vientuļi cīņā pret boļševikiem; viņiem ir diezgan vareni sabiedrotie, kas prasa no boļševikiem ne tikai vārdus jeb solījumus, bet arī darbus citu tautu brīvības un ligumu respektēšanā.

Bet Latvijas brīvvalsts atjaunošanai ar šiem sasniegumiem vien nepietiek. Baltijas jūras austrumu piekraste saista dažu kaimiņu uzmanību jau vairākus gadu simtenus. Kāda kaimiņvalsts pat Latvijas demokratiskās republikas laikmetā prātoja par Liepājas ostas iegūšanu. Tagad diezgan atklātu valodu runā vecās Krievijas atjaunotāji, kuriem netrūkst atbalstītāju arī rietumu demokratijās, īpaši Eiropā. Šo apstākli derētu vairāk ievērot, nekā tas līdz šim ir darīts, tāpēc ka rietumu demokratijās novēro trimdiniekus ne tikai maizes darbā, bet arī viņu vārdus un organizēšanos. Nav noslēpums, ka mūsu laikrakstu politiskā raksturs apcerējumus tulko attiecīgās valsts valodā vai informē valdību par to saturu. Kāds ASV ierēdnis zināja stāstīt, ka viņa valdības nostāja Latvijas brīvvalsts atjaunošanas jautājumā zināmā mērā atkarīga no mūsu organizēšanās spējām trimdā. Viņš arī izcēla ALA's un LNAK lomu šinī ziņā, jo par tautas gatavību politiskai kopdzīvei un kopdarbībai sevišķi liecinot organizācijas, kurās piedalo-ties veselas valsts mērogā dažādu arodu un politisko novirzienu pilsoņi, kas spējot savus ierosinājumus un to realizēšanas plānus saskaņot un mērķtiecīgi virzīt arvienu tuvāk lielākai kultūrālai pilnībai un tautas vienībai.

Trimdas pagājušos desmit gados tautiešu organizēšanā labāki panākumi ir uz vietām, pēc arodiem un kaujas biedru materiālai un garīgai aprūpei visā brīvajā pasaulē. Šīs organizācijas ir cīnījušās galvenokārt uz vietām par tautas eksistenci, kultūrālo attīstību un brīvības atgūšanu. Lai gūtu labākus panākumus šo mērķu sasniegšanā, kāpinot cīņas sparu, nepieciešama spēku sakopošana un darbības saskaņošana vismaz attiecīgās valsts robežās. To līdz šim ir veikušas tautiešu apvienības, kuru loma pamazām nostiprinās un darbības apjoms paplašinās. Diemžēl, ne bez grūtībām. Mūsu individuālisms arvienu vēl velk uz separātismu, it kā kopdarbība plašākā mērogā mazinātu attiecīgā pasākuma izdošanos. Īsteni plašāku aprindu kopdarbība var tikai kuplināt ikvienu pasākumu, protams, labi noorganizētu un laikā sagatavotu.

Tieši mūsu politiskā pašdarbībā pagājušos desmit gados vairāk debatēts par tiesībām piedalīties šinī kultūras laukā, nekā padarīts, aizmirstot, ka demokratijās nevienam netiek liegtas šīs tiesības un nevienam arī netiek piešķirtas īpašas priekšrocības. Lai mūsu trimdas saime varētu saprasties ar rietumu demokratijām un cerēt uz to aktīvu atbalstu cīņā par mūsu brīvvalsts atjaunošanu, mums būtu jāievēro minēto valstu viedoklis un turpmākos gados jāizbeidz neauglīgās debates, kā arī jāatsakās no cerībām iegūt nepiederošas tiesības un pienākumus.

Pretenzijas un strīdi mūs nevar vienot un stiprināt cīņā par tautas brīvību. Visādi plāni par nākotnes izredzēm atbrīvotā Latvijā ir utopijas, ar kurām nav vērts nodarboties. Mācīsimies no pagājušo desmit gadu sasniegumiem un kļūdām un necentīsimies cits citam „iegriezt" cīņā par kopīgā mērķa sasniegšanu.

Arni Brammani un Gunu Zaķi 31. jūlijā Toronto Sv. Andreja baznīcā salaulāja māc. A. Čops.
Foto A. Jānītis.

PAZIŅOJUMS

Latvijas Amerikā birojā dabūjams Toronto ielu dzelzceļu plāns ar plašiem paskaidrojumiem par braukšanas maršrutiem. Plānus izsūtām arī pa pastu pret 20 c samaksu..

JAUNĪBAS SKAISTUMS UN VĒRTĪBA

LATVIEŠU JAUNATNEI JAUNATNES DIENU MĒNEŠOS

Jaunība ir skaistākais dzīves posms. Krūtīs spēku pārpilnība, un ik diena veras kā krāšņs zieds. Jaunatnes daļa un tiesība ir saule, prieks un dziesmas draugu pulciņā. Viņai jāuzkrāj sevī spēki visam dzīves ceļam.

Jaunība ir arī nākotnes un dzīves pārdomu laiks. Tajā jāiegaumē, ka nāks dienas, kad jaunajiem būs jānomaina pašreizējā audze un jākļūst par dzīves veidotājiem un sabiedrības vadītājiem. Šajā apziņā apvienojas garīgs lepnums un svēta nopietnība.

Jaunībai ir liela priekšrocība un vērtība, jo tā ir lielās sagatavošanās laiks. Lai spētu uzņemties un godam veikt uzdevumu, ko dzīve uzliks, ir jāliek sevī stipri pamati — rakstura stingrība, zināšanu dziļums, ideju bagātība, vēstures pārskata plašumā un gara skata tālumā.

Jaunība ir laiks, kuŗā jāuzkrāj gara apcirkņos zelta graudi — domas un atziņas, sirds dedzīgums un goda prāts. Bez šaubām, arī vēlāk, visu mūžu, jāmeklē un jākrāj — meklēšana un degšana nekad nedrīkst apstāties! — tomēr, kad darba nastas gulstas uz pleciem, neatliek vairs tik daudz laika, un bieži, ar to bagātību, kas jaunībā uzkrāta, jāiztiek visu mūžu. Tādēļ, kamēr vēl jaunība, jāsmelj no četriem avotiem — latviešu literatūras, Eiropas dižgaru darbiem, klasiskās pasaules nemirstīgajiem veikumiem un šīs zemes rakstniecības apcirkņiem.

Jaunie latvieši, uzsūciet sevī prieku un sauli, lepnumā un nopietnībā apzinoties nākotnes uzdevumu, izlieciet dziļus pamatus un uzkrājiet zelta graudus, lai tad, kad nāks laiks aizstāt „vecos" un kārt sētuvi plecos, arī būtu ko sēt apkārtnes, sabiedrības, tautas un cilvēces tīrumā.

Prāv. A. Skrodelis

Rūdolfu Strazdu un Elzu Grostiņu 31. jūlijā Toronto Sv. Andreja baznīcā salaulāja māc. A. Čops.
Foto A. Jānītis.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
5210 VICTORIA AVE, APT. 10
Tel. AT 7798
MONTREĀLA, P. Q.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VIRSRAKSTS UN SATURS

Laikrakstos izlasītas pāris labvēlīgas atsauksmes par glīti izdotu grāmatiņu Latgaļu dziesmnieki. Sakārtojis Aleksis Rubulis, izdevis Jānis Šķirmants. Šīs mazās grāmatas plašajā ievadā mag. iur. A. Rubulis, atsaukdamies uz pārdesmit respektējamiem autoriem, vecu chroniku ziņām u. c. vēstures avotiem, pamatīgi pierāda, ka latgaļi ir visas latviešu tautas pamats, ka latgaļu vārds ir savā laikā devis nosaukumu latviešu tautai. Zemgaļi un sēļi arī galu galā bijuši vien tie paši latgaļi. Tikai kuŗši latviešos asimilēti... Jātic! Un lasītājs tic.

Taču, kad pēc pamatīgā ievada izlasīti arī 21 autora „dziedājumi" un pēc tiem atkal A. Rubuļa „pēcvārds" prozā, lasītājs paliek domīgs: Latgaļu dziesmnieki... Vai tad šie ir tie vienīgie, varbūt labākie? Brīnums! — Neviens no antoloģijā uzņemtajiem nav pieminēts literatūras vēsturē, neviens no literatūras vēsturē pieminētajiem nav uzņemts antoloģijā. Ne Raiņa tur, ne Poruka, ne Bārdas, ne Rūdolfa Blaumaņa, ne Plūdoņa, ne Virzas, ne Kārļa Jēkabsona, ne Skalbes,Jaunsudrabiņa un neviena cita ne no senākajām un ne no jaunākajām vārsmotāju audzēm!... Taču, gadījuma pēc nosaukties un katram pazīstamie dziesmnieki neviens nav kursis, visi latgaļi!...

Nav jātēlo naīvais: antoloģijai nav uzlikts pareizs virsraksts. Tam vajadzēja būt Latgales dziesmnieki. Bet ja tā — nepiekļautos pamatīgā ievada vēsturiskā daļa...

Un tā arī visas šās grāmatiņas vienīgā nelaime, ka tās ievads nesaklaujas ar saturu. Lasītājs gūst iespaidu, ka meklēts kāds savrups ceļš, bet ne īstā virzienā. Un varbūt, ka arī tāpēc šī grāmatiņa būtu ieteicama izlasīt, lai izprastu, kāpēc un kā var aizmaldīties.

Latgalis

VAI PĀRPRASTA?

A. Gailīte, izstājoties no pašas izraisītās polemikas, LA 60. n-rā raksta, ka oponenti, kas viņas „tīrā prāta kritikai" (pēdiņas viņas) uzbrukuši ar emocijām, viņu pārpratuši, kaut gan nekādu pārpratumu nekur nebija. Lūk, cenšoties izskaidrot Čerčila dziņu dzīvot un tirgoties ar komūnistiem, A. G. savā ievadrakstā Uz maldīga ceļa (LA 54. n-rā) vārdu pa vārdam raksta: **„Tur ne viņš, (Čerčils. Ref.), ne viņa tauta, kas viņu, kā zināms, atbalsta, pagaidām nevar sevi pārspēt, tur subjektīvais liek būt piesardzīgam."**

Te saprotams mēģinājums ne tikai izskaidrot Čerčila maldu politiku cilvēces kopīgo briesmu laikā, bet arī tendence attaisnot.

Kritiķis, Toronto

KĀ AR VĪRU UZTICĪBU?

Latvija Amerikā izlasīju Ārija Kalniņa stāstījumu par spēkstacijas būvi Kanadas tālajos ziemeļrietumos. Izlasīju arī to, ka 75% latviešu vīriem, kas tur „taisījuši dolarus," sievas tikām palikušas neuzticīgas. Stāstītājs par to pārsteigts brīnās, šķiet, nespēj sievām piedot. Žēl, ka rakstītājam nav ienācis prātā izjautāt savu intervējamo par vīru uzticību sievām. Taču piedienētos parādīt arī medaļas otro pusi. Kāds cits, kas arī tajos pašos vien kalnos bijis, kur Ārijs Kalniņš, bet tomēr sievu nav zaudējis, zīmīgi sacija: — Nu, klosteris jau tur nav, un kā mūki mēs arī tur nedzīvojām...

Ero, Vankuverā

GLĀBIETIES!

„Glābieties, kamēr laiks! Zīme startam ir dota: profesionālie aktieri var ne vien lamāt režisorus no panckām laukā par viņu darbu, bet arī iekaustīt," raksta V. H. LA 10. jūlija numurā Lasītāju vēstulēs.

Bet kur lai nu nabaga režisori glābjas?

— Pie iesācējiem, pie iesācējiem, „jo tiem vēl roku palaišanas patente nav zināma."

Tas tomēr nebūs diezcik gudri darīts, ja visi režisori glābsies pie iesācējiem, jo ļoti šaubos, ka visi viņi būs labi paidagogi. Tādēļ izdodu rīkojumu visiem profesionālajiem aktieriem Čikāgā un citur: Esiet paklausīgi saviem režisoriem, nelamājiet un neiekaustiet tos par viņu darbiem, nepiemetiet tiem viņu nedarbus.

Lai Fjodors Šaļāpins atdusas uz lauriem viņā saulē, lai populārais latvju dziedonis dzīvo atmiņās, ka reiz „iesvaidījis" kritiķi dzimtenes saulē, bet jūsu „patentes" līdz ar šo tiek anullētas, lai jūs nevarētu parādīt savu „kaušļu dabu" uz latviešu skatuvēm trimdas saulē.

A. A., Čikāgā.

Sacensība Čikāgas latviešu biedrības

KAROGA UN KRŪŠU NOZĪMES METIEM

Čikāgas latviešu biedrība (bij. Čikāgas latviešu klubs) izsludinājis sacensību biedrības karoga un krūšu nozīmes projektiem. Sacensībā aicināti piedalīties latviešu mākslinieki visos kontinentos.

Karoga mets zīmējams abām karoga pusēm. Vienā pusē uz brīvi izvēlēta krāsu fona jāietilpina teksti: „Čikāgas Latviešu Biedrība", zem tā „Čikāgas Latviešu Klubs" un dibināšanas datums „1935. gada 13. janvāris". Otrā karoga pusē biedrības devīzes: „Vienība, draudzība, labdarība un izglītība". Bez tam šajā pusē jāievieto biedrības krūšu nozīme krāsās. Karoga samēri 2:1. Jāparedz arī karoga kāta uzgaļa mets un bārkstis uz atsevišķas lapas. Meti zīmējami uz 8,5 x 11 collu izmēru lapas.

Krūšu nozīmes zīmējums darināms apmēram 3 x 3 collu samēros, pievienojot autora domāto oriģināla samēru. Krūšu nozīme var būt darināta metalla vai emaļas technikā, kas jāatzīmē metā, iekrāsojot attiecīgās vietas. Krūšu nozīmē jāietilpina iniciāļi: Č.L.B. Krūšu nozīmes mets vēlams uz 5,5 x 8,5 collu izmēra papīra.

Karoga un krūšu nozīmes meti darināmi pēc brīvas izdomas, stila un technikas. Būtu vēlams ietvert tautiskus vai nacionālus elementus un simbolus.

Sacensībā paredzētas godalgas:

Karoga metam — 1. vietai $60.
2. vietai $40.

Krūšu nozīmei — 1. vietai $30.
2. vietai $20.

Godalgošanas komisija: Rožlapa, A. Šīmanis, K. Dzirkalis, Ē. Pētersons un V. Vīksniņš.

Projekti iesūtāmi anonimi līdz š. g. 15. oktobrim Čikāgas latviešu biedrības priekšniekam Ē. Pētersonam, 1930 S. 7th Avenue, Maywood, Illinois, USA, ar atzīmi „15. oktobra sacensībai". Projekti iesūtāmi izturīgā un rūpīgā iesaiņojumā, kas apzīmējams ar moto; tas pats moto jāatzīmē uz atsevišķa slēgtas aploksnes ar mākslinieka vārdu un adresi.

Čikāgas latviešu biedrība patur tiesības godalgotos projektus izlietot biedrības reprezentācijas un dekorējumu vajadzībām.

I. V.

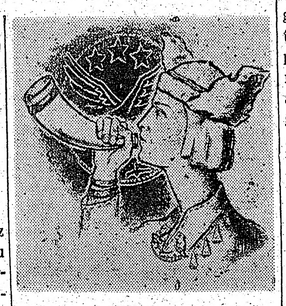

PAZIŅOJUMS

Nr. 1. Daugavas Vanagu dienu vīru kopu pirmais kopmēģinājums notiks Hamiltonā 22. augustā, pl. 4 p.p., Franču klubā, 16 Catherines Street, N. Visi dziedātāji tiek lūgti bez izņēmuma ierasties.

Nr. 2. Visiem Daugavas Vanagu dienu svētku viesiem, kas vēlas lētas naktsmītnes Toronto svētku laikā, tās pieprasāmas līdz 15. augustam pie E. Krūkas, 173 Seaton St., Toronto, nosūtot $1.50 no personas par diennakti.

Daugavas Vanagu dienu rīcības kamiteja.

Brīvdabas teātŗa izrāde Saulainē

21. augustā, pl. 6 p.p. Toronto latviešu Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā Saulainē notiks brīvdabas teātŗa izrāde. Uzvedīs J. Raiņa Pūt, vējiņi. Pēc izrādes zaļumu balle.

Svētdien, 22.augustā, turpat Saulainē notiks Bērnu svētki.

Tuvākas ziņas sekos laikrakstā.

ASV JAUNAIS IENĀKUMU NODOKĻA LIKUMS

Iespējams, ka šim rakstam parādoties laikrakstā, ASV prezidents Eizenhauers būs jau izsludinājis Senātā nule pieņemto jauno federālā ienākumu nodokļa likumu. Kaut gan likums ir uz 875 lapaspusēm un tas satur apm. 3000 grozījumu esošajā likumā, mazajam nodokļu maksātājam tur velti būs meklēt kādas gaidītās pārmaiņas, kas atvieglinātu viņa nastas. Daudziem likuma noteikumiem būs atpakaļejošs spēks, tie piemērojami jau ar šī gada 1. janvāri.

Galvenais — federālā ienāk. nod. deklarācijas nāk. gadā nebūs jāiesniedz līdz 15. martam, kā tas bija līdz šim, bet mēnesi vēlāk — līdz 15. aprīlim. Apm. 1 milj. personām turpmāk nemaz nebūs jāiesniedz ienāk. nod. paziņojumi (līdz šim tādi bija jāiesniedz ikvienam, kuŗš izpelnīja vairāk par 600 dol. gadā, kaut arī apgādnieku vai vecuma atskaišu dēļ nodoklis nemaz nebija jāmaksā).

Jaunā nodokļa likuma galvenie jauninājumi: **ienākumi no dividendēm** (attiecas uz akciju un paju turētājiem un naudas ieguldītājiem saimnieciskos pasākumos), ja tas nepārsniedz 50 dol. gadā, ir brīvi no nodokļa. **Izdevumus ārstniecībai** būs izdevīgi atskaitīt jau tad, kad tie pārsniegs 3 proc. no gada ienākumiem (pašreiz 5), **bet izdevumus par zālēm** tikai par summu, kas pārsniegs 1 proc. no gada ienākumiem. **Strādātāja mā-**te varēs atskaitīt no ienākumiem 600 dol. gadā, kas maksāti bērnu aprūpētājiem, kamēr viņa darbā, ja laulāto kopienākumi nepārsniedz 4500 dol. gadā (līdz šim izdevumus bēbisiteriem u. c. bērnu aprūpētājiem nevarēja atskaitīt). **Par bērniem zem 19 dz. gada un bērniem — kolledžu studentiem** varēs pieprasīt atskaitīt arī tad, ja šie bērni izpelna vairāk par 600 dol. gadā, ja vien vecāki sedz pusi no viņu iztikas izdevumiem (līdz šim par bērniem, kuŗi izpelnīja 600 dol. gadā, vecāki nebija tiesīgi saņemt apgādājamā atskaiti). **Ziedojumus labdarībai un baznīcai** varēs atskaitīt līdz 30 proc. no bruto ienākumiem, līdzšinējo 20 proc. vietā. **Nomaksu pirkumos** samaksāto procentu varēs atskaitīt no ienākumiem, ja arī tie pierēķināti parādam ar segvārdu (līdz šim varēja atskaitīt tikai tās summas, kas formāli maksātas kā procenti). Farmeri turpmāk līdz pat 25 proc. no ienākuma varēs atskaitīt izdevumus zemes auglības uzlabošanai, tāpat farmeriem un veikalniecisku pasākumu īpašniekiem ievērojami uzlaboti noteikumi par amortizāciju.

Jaunajā nodokļu likumā īstenota valdības tautsaimniecisko ekspertu jaunā politika: ja uzņēmējiem un bagātajiem ies labi, ies labi arī mazajam nodokļu maksātājam. Tās tad arī ir vienīgās cerības ,kas palikušas tiem, kuŗi gaidīja tiešus un taustāmus nodokļu atvieglinājumus, lai kaut cik sabalansētu savu ģimeņu budžetu. Vairums mūsu laužu ASV jau arī pieder pie tiem, kuŗi dzīvo no rokas mutē.

Kv.

BĒRNU SPORTA SVĒTKI

Latviešu sporta apvienība Kanadā rīko Bērnu sporta svētkus Sidrabenē, š. g. 8. augustā. Sākums plkst. 11. Bērniem sacensības notiks pa vecuma grupām. Paredzētās disciplīnas 40 m un 60 m skrējieni, augstlēkšana, tāllēkšana, lodes grūšana, peldēšana, šaušana. Bērniem piedalīšanās brīva.

AIZRĀDĪJUMS

Bijušās Ausekļa ģimnazijas saimes vakars, atceroties skolas 9. gada dienu, šogad notiks Viskonsinas valstī, ASV, — Milvokos — 5. septembrī, plkst. 5 pp., 231 E. Meinecke St.

Rīkotāji sevišķi gaida tālinus viesus un tos, kam iepriekšējos salidojumos nav bijis iespējams piedalīties.

Vakaru solījies atklāt bij. dir. E. Aistars. Mūzikālus priekšnesumus sniegs V. Stelpe.

Šo paziņojumu lūdzam uzskatīt par personisku ielūgumu katram, kuŗu adreses nebija rīkotājiem zināmas. Plašāku informāciju sniedz Gunars Blaumanis, 2372 N. Hubbard, Milwaukee, Wis.

Rīcības kopa

KANADĀ

TORONTO

Šodien LSAK rīkotajā ballē Sidrabenē latviešu sabiedrībai pirmoreiz rādīsies vienīgais latviešu pūtēju orķestris Kanadā un lielākais trimdā. Orķestris, kuŗa sastāvā pašlaik ir 14 mūziķu, paspējis savā deju repertuārā sagatavot pāri par 50 gabalu. Orķestri vada E. Slaucītājs.

Sestdien, 24. jūlijā mācītājs A. Čops kristīja Herbertu, Eduardu Bērziņu, Andreja un Marijas dēliņu.

Sestdien, 31. jūlijā Sv. Andreja baznīcā māc. A. Čops salaulāja Arni Bramani ar Gunu Zaķi, Ilmāru Auziņu ar Ritu Brigaderi, Žani Arnoldu Ozolu ar Margaretu Sirnkrauci un Rūdolfu Voldemaru Strazdu ar Elzu Violetu Grostiņu, bet svētdien iesvētīja māsas Ilgu. Veltu un Māru Verles.

1. latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komiteja uz savu izsludināto sacensību bērnu Ziemassvētku lugai guvusi lielu atsaucību, un paslaik saņemtas pavisam 12 ludziņas no Kanadas, Austrālijas, Sav. Valstīm un arī no Eiropas.

Šestdien, 31. jūlijā laulības ostā devies pazīstamais latviešu galda tenisists Arturs Ziedonis Eglīte. A. Eglīte ar savu jauno sievu Shirley Elisabeth, dzim. Hoyle patlaban atrodas kāzu ceļojumā pa Kanadu. Laulības notika New Beach United Church.

Toronto Trīsvienības baznīcā 31. jūlijā kristīta Anda Lēvalde, Ilmāra un Intas meita.

Tanī pašā dienā Sv. Jāņa baznīcā salaulāti Valentīns Innis ar Austru Mirdzu Lēmani.

Daudzo viesu vidū, kas ieradās uz Latviešu Jaunatnes dienām Toronto bija arī daudzi no ASV. To vidū bija arī 22 gadus vecais Vitalijs Pundurs no Jaunmeksikas pilnā ASV armijas kaprāļa formā. V. Pundurs jau paspējis kara aviācijā kļūt par otrās pakāpes lidotāju-mēchaniķi. Pēc atvaļinājuma V. Pundurs, kuŗu labi pazīst bijušie Fišbachas nometnes iemītnieki, dosies uz Alasku. Vēlāk viņam izredzes tikt pārvietotam Kodiakas salā, kur, kā stāsta, esot Latvijas klimatam līdzīgi apstākļi. Dūšīgais latvietis labprātīgi uzņēmies kalpot 4 gadus un tā iegūs daudzas priekšrocības un iespējas izglītības turpināšanai.

Latviešu Sporta Apvienība Kanadā Sidrabenē ierīkojusi basketbola laukumu. Grozus dāvinājuši būvuzņēmēji E. Ābele un A. Brīmanis. Laukums atrodas labā vietā un tā uzlabošana neprasīs daudz darba. Tas ir liels ieguvums sporta saimei, jo lielākai daļai sporta biedrību kā Hamiltonā, tā arī Toronto vasarā nav pieejamas vingrotavas un tām būs dota iespēja arī vasarā piekopt iemīļoto sporta veidu.

Pagājušā nedēļā 1. Latv. ev.-lut. draudzes padome sv. Andreja baznīcā pieņēma pēdējā ceturkšņa pārskatu un apsprieda dažādus jautājumus par draudzes lauku īpašumu Sidrabeni.

VANKUVERĀ

Lielajā Pacifika nacionālajā izstādē šogad būs latviešu stends, kur varēs izstādīt latviskus roku darbus. Visas rokdarbnieces un daiļamatnieki lūgti pieteikt savus darbus Vankuverā pie H. Silipas, 2936 Victoria Dr., tel.: HA 4765 R., New Westminsterā pie O. Dombrovicas, 127 Queens Ave., tel.: N. W. 1185 Y.

Par māju īpašniekiem kļuvuši Arvīds un Irīna Granti un Fricis un Vēru Pūpoli.

Vietējā Civic Unity Council organizācija paredzējusi lekciju seriju radiofonā par rasu aizspriedumu apkarošanu. Šīs 45 min. lekcijas būs dzirdamas arī augustā ik ceturtdienu no CKMO (1410KC) pl. 7.45 vakarā un ik sestdienas no CJOR (600KC) pl. 7.45 vakarā.

SKAUTU UN GAIDU VADĪTĀJU NOMETNE

Kanadas gaidu un skautu vadītāju nometne notiks š. g. 14. un 15. aug. Sidrabenē. Ierašanās nometnes vietā 13. aug. vakarā. Nometnē tiek lūgti piedalīties visi vadītāji un vad. vietnieki, kā arī lielgaidas un roveŗi un visi citi, kas domā iesaistīties vadības darbā. Darba kārtībā ir paredzētas vadītāju nodarbības, apspriedes un debates par aktuāliem jautājumiem.

Dalībnieki tiek lūgti pieteikties vēlākais līdz 11. aug. pie vad. A. Budrevica, 123 Walpole Ave, Toronto, tel. HA 7350. Nometnes dalības maksa $2.00, par to bieža putra, miksta miga — vispār dzīve pamatīga garantēta. Skautu gars kopā ar pārējām nometnei nepieciešamām personīgām lietām katram dalībniekam jānem līdzi atsevišķi.

Uz redzēšanos nometnē!

Nometnes vadība

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas vaīdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrigth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

Dr. J. Zariņš

KĀPĒC NEDRĪKST LIETOT NEPASTĒRIZĒTU PIENU?

UZTURĀ LIETOJAMAM PIENAM JĀBŪT BRĪVAM NO SLIMĪBU DĪGLIEM

Pašlaik ir iestājusies atvaļinājumu sezona. Kad tautieši atstāj darba vietas un pilsētas putekļus, lai kādu laiku baudītu dabas veselīgos apstākļus un krātu spēkus nākošajam darba periodam. Viņi atvaļinājumu bieži pavada laukos, kur pieejams svaigs, tieši slaukts piens.

Pēc pieredzes Latvijā, Vācijā un Kanadā varu secināt, ka blakus visam tam, ko par labu veselībai var iegūt no saules, svaigā gaisa un atpūtas, ar svaigā, nevāritā un nepasterizētā piena lietošanu var panākt tieši pretējo.

Piens, ko dabū tieši no govs pēc slaukšanas, tiek atzīts par tīru, ja govs ir pilnīgi vesela. Bet govs ķermenī dažreiz notiek traucējumi, kas spēj strauji piena kvalitāti mainīt, ko dažkārt grūti konstatēt pat veterinārārstam.

Parastās slimības, ko viegli var konstatēt ar piena analizi ir Becillus abortus Bang, kas bīstams zīdaiņiem. Pieaugušiem tas var radīt dažādus gremošanas traucējumus. Parasti piens, kurā atrodas šis bacilis, nav lietojams. Ļoti bieži, nepareizi slaucot, govis sasilmst ar tesmeņa iekaisumu, tad pienā atrodams streptococcus mastītis. Ar šo dīgli saindētais piens nav lietojams.

Nākošais dīglis, kas bieži sastopams pienā, ir Bact. tuberculosis. Ar šo dīgli inficēts piens bīstams zīdaiņiem un bērniem līdz 16 gadiem. Pieaugušam, pilnīgi veselam cilvēka ķermenim šī bacila iedarbība ir relātīvi nekaitiga Citādi tas ir ar svaru stipri zaudējušiem ķermeņiem un sevišķi bīstams lietot, kam manāms jau tbc sākums. Līdz ar penicilina, insulina un aurimicina atrašanu šīs slimības ir viegli govslopiem ārstējamas. Bet neaizmirsīsim, ka Latvijā veterinārā kontrolē bija 1937. g. 35 proc. govslopu. Vācijā apm. 40 proc. un Kanadā 15 proc. 1953. g. Rietumvācijā 65, Kanadā 47 proc. Bez šiem, minētiem dīgļiem govslopu slimošanas gadījumos pienā bieži atrodami Bacillus tetani, Bacillus authracis, un Bacillus botulinus.

BAKTERIJAS MAZINA PIENA KVALITĀTI

Arī no veselīgām govīm iegūtais piens tūlīt jau pirmās sekundēs pēc slaukšanas padots milzīgās bakteriju floras uzbrukumam. Svaiga piena kvalitāti pārvērš un mazina kā kaitīgās, tā arī piensaimniecībā labvēlīgās bakterijas, baciļi, pelējuma un rauga sēnītes. Baktērijas pienā rada erizimas, kas pārvērš un skalda piena cukuru, olbaltumu vielas un taukus. Bez tam, mainoties govs stāvoklim govs iekšējās sekrēcijas dziedzeri izdala hormonus, kas var iedarboties arī uz cilvēka iekšējo gremošanas un nervu sistēmu. Sevišķi traucējoša bieži ši hormonu darbība var būt maziem bērniem.

Govs uztraukuma jeb lielu izbailu brīdī pienā rodas hormons, kas var traucēt zīdaiņu iemiģšanu, un bērns bieži raud. Govs meklēšanās laikā pienā izdalās hormons, kas spēj radīt uztraucošu stāvokli cilvēka ķermenī, tad bērni pēc piena lietošanas bieži raud. Lai no visā tā izsargātos, jāievēro noteikums: pienu tūlīt pēc slaukšanas stipri atdzesēt — līdz 40 gr. F. Līdz ar to tiek ierobežota baktēriju darbība, kuŗām labvēlīgā temperātūra ir cilvēka miesas temperātūra no 80—90 F.

Lai pilnīgi apturētu bakteriju darbību, iznīcinātu slimības dīgļu infekciju, iznīcinātu hormonus, piens ir karsējams. Piena karsēšanu līdz 100 gr. C (220 F) sauc par pasterizāciju (nosaukta atradēja Luija Pastēra vārdā). Pāri par 100 gr. C karsējot, šo procesu sauc par sterilizāciju. Izšķir ilgpasterizāciju no 63—65 gr. C (142 — 148 F) 30 min. un augstpasterizāciju 85 C (180 F) 3—5 min.

Bērniem pienu ieteicams sterilizēt ar temperātūru 140 C. To panāk, pienu karsējot slēgtos katlos, vai ar spiediena pacelšanu. Modernā piensaimniecība tagad lieto dažādus paņēmienus piena pastērizācijai. Parastais paņēmiens ir pienu pasterizēt katlos, kam visiem pamatā ir t. s. Kocha katls.

Ļoti izplatīts ir tagad lielākos uzņēmumos t. s. plašu pasterizētājs, kurā īsā laikā, laižot pienu zem spiediena caur sakarsētu, parallēlu roŗu skaitu, piena sīkbūtnes dažās sekundēs tiek nonāvētas.

Vēl lieto piena apstarošanu un piena pasterizēšanu ar spiediena palīdzību. Nav svarīgi, kuŗu no šiem paņēmieniem praksē izlieto, bet rezultāti visiem ir vienādi, proti, piens ir drošs lietošanai svaigā veidā.

Ja kādreiz gadās apstākļi, kad t. s. pudeļu pienu nevar dabūt, tad ieteicams pienu vienkārši uzvārīt.

Kanadas valdība kopš 1952. g. 10. oktobŗa izdevusi likumu, kas nosaka, ka visi piena produkti ir pagatavojami vienīgi no pastērizēta piena. Attiecībā uz svaigo pienu jau kopš 1932. g. Kanadā pastāv likums, kas nosaka, ka pienu svaigā veidā var pārdot, kas ir pastērizēts vismaz 30 min. pie 142 F. Izņēmums ir saimniecības, kas padotas tiešai ikmēneša veterinārai kontrolei; tās pienu var arī pārdot nepastērizētu, bet jābūt uzrakstam, kas norāda saimniecības vārdu, datumu un uzrakstu — nepastērizēts.

Zinātnieks un sabiedrisks darbinieks

PROF. A. TAURIŅŠ 50 GADNIEKS

Laiks nemitīgi plūst, un cilvēks šajā plūdumā sasniedz punktus, kur jāapstājas un jānovērtē, — kas dzīves ritumā ir padarīts un kas vēl darāms. Šādu dzīves pieturas punktu 20. augustā sasniegs arī zinātnieks un sabiedrisks darbinieks prof. A. Tauriņš, kad viņam piepildās 50 mūža gadi. Jubilārs var atskatīties uz raženi pavadītiem darba gadiem un ievērojamiem darba rezultātiem.

A. Tauriņš dzimis 1904. g. 20. augustā Dauguļu pagastā. Pēc Valmieras vidusskolas beigšanas, viņš iestājas LU ķīmijas fakultātē, kuŗu nobeidz 1930. g. ar inženiera — ķīmiķa grādu. Pēc universitātes beigšanas, viņš tiek piesaistīts tās darbā sagatavoties zinātnieka karjērai. 1936. g. viņš iegūst ķīmijas doktora grādu. Pie LU ķīmijas fakultātes Tauriņš nostrādā kā vec. asistents un privātdocents līdz 1939. g. Tajā pašā gadā kā Kristapa Morberga fonda stipendiāts papildinājies zinātniskā darbā Heidelbergā ķeizara Vilhelma medicīnas pētniecības institūtā pie Nobeļa prēmijas laureāta R. Kūna. Pēc tam viņš pārliet uz Jelgavas lauksaimniecības akadēmiju par docentu un ķīmijas katedras vadītāju. 1941. gadā turpat tiek ievēlēts par profesoru. Otrs pasaules karš pārtrauca iesākto zinātnisko darbu un viņam bija jādodas bēgļu gaitās uz Vāciju un jāpārdzīvo tās pašas grūtības, ko pārdzīvojuši vairums bēgļu. Būdams dziļi kristīgs un reliģiozs, Tauriņš daudz strādājis baznīcas darbā. Vācijā no 1947. g. līdz 1948. g. ir Augsburgas latviešu ev.-lut. draudzes padomes priekšsēdis.

Prof. A. Tauriņš savā laborātorijā McGill universitātē Montreālā.
J. Baltiņa foto.

Atstājot Vāciju nometnes prof. A. Tauriņa ceļš ved uz Kanadu. 1949. g. viņš kļūst organiskās ķīmijas profesors McGill universitātē Montreālā. Bez parastajām lekcijām viņa uzdevumos ietelp jauno zinātnieku-doktorandu pētījumu vadīšana. Viņa zinātniskā darbība un publikācijas ir ieguvušas universitātes un ķīmijas zinātnieku ievērību. Viņš ievēlēts vairākās ķīmiķu organizācijās vadītājos posteņos — starp citu par Kanadas ķīmijas institūta organiskās ķīmijas sekcijas priekšsēdi. Pavisam viņš ir publicējis apm. 25 zinātniskus darbus latviešu, vācu un angļu valodā. T. pētījumi ieguvuši tādu ievērību, ka viņš saņem šim nolūkam Kanadas pētniecības padomes (National Research Council of Canada) pabalstu.

Arī Montreālā, blakus savam zinātniskam darbam, viņš veltījis daudz laika sabiedriskam un baznīcas darbam, būdams 5 gadus par Montreālas latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes priekšnieku.

Liels un neatsverams palīgs viņa dzīvē ir dzīves biedre Milija. Viņi ir izaudzinājuši divas meitas — Eginu, kuŗa ar izcilām sekmēm šogad beidza McGill universitātes biokīmijas nodaļu, un Ilzi, kuŗa tāpat ar izcilām sekmēm beidza vidusskolu (Highschool).

Novēlam jubilāram daudz laimes, veselību, panākumus un Dieva svētību viņa zinātniskā un sabiedriskā darbā, kā arī personiskā dzīvē.

K. Cz.

PADOMIJĀ

arī māksla, sports un kultūra ir tikai marksisma politikas izpausme

Gluži tāpat kā mūsu Marisam Vētram, kad viņš gribēja draudzīgi parunāties ar Kanadā koncertējušo padomju latvieti Frīnbergu, izgājis nupat L. Volkovam, bij. sarkanarmijas pulkvedim, kas kāda liela amerikāņu nedēļas izdevuma uzdevumā vēlējās apruna ties Ņujorkā, Rūzvelta viesnīcā, ar padomju šachistiem, kuŗi ASV bija amerikāņu Šacha federācijas viesi: ček sisti savus padomju ļaudis veiksmīgi izolēja no ziņkārīgiem izprašņātājiem. Kokteiļu partijā, kuŗu deva amerikāņu šachisti, padomju baltā galdiņa bruņinieki ieradās mazākumā — uz katru no viņiem bija divi padomju sargeņģeļi. Kad Volkovs krieviski uzrunājis padomju meistaru Bronšteinu, kāds čekists to pie rokas aizvedis prom „saskandināt glāzītes." Tas pats noticis, tiklīdz žurnālists pievērsies otram, trešam un nākošam padomju meistaram, čekisti visus aizvilkuši prom pie vodkas glāzītes. Tad Volkovs uzmeklējis Ivanu Filipovu, padomju Pravdas speciālkorespondentu ASV, un viņu starpā notikusi šāda zīmīga saruna: „Sakiet, kādēļ jūsējie nelaiž parunāties ar padomju šachistiem?" — „Viņi nemaz nevēlas ar jums parunāties". — „Kādēļ?" — „Tādēļ, ka jūs esat pārdevušies kapitālistu presei. Jūs rakstāt to, ko jūsu bosi jums liek rakstīt. Jūs esat arī kļuvuši par vergu, līdzīgi visiem citiem amerikāņu žurnālistiem. Palasiet vien, ko jūs visi sarakstāt par Padomju Savienību!" — „Bet ko jūs rakstāt par ASV? Nesen jūs Pravdā rakstījāt, ka ASV ir 16 milj. bezdarbnieku." „Mēs apskatām šos jautājumus no marksisma viedokļa!" „Bet es vēlējos parunāties tikai par šachu, citu neko. Vai tad šacham ir kāds sakars ar politiku?" — Šajā mirklī sarunā iejaucās kāds PSRS delegāts Apvienotās Nācijās, kas bija noklausījies, un teica: „Bez šaubām, ka ir; neaizmirstiet, ka mēs esam marksisti un komūnisti. Mums it viss vienmēr ir politisks. Arī šachā mums ir politika. Rakstiet vien to, ko teicu, nopelnīsit daudz naudas!"

Tāpat kā padomju šachistu turnejai ASV bija politiska nozīme, arī Frinberga u. c. mākslinieku koncerti Kanadā bija tikai padomju politiska propaganda un nekas vairāk. Tas, ko vienīgi sauc par „tautu kultūrālo tuvināšanos," attiecībā uz padomju zemēm ir tikai cīņa starp komūnismu un kapitālismu.

kk.

LEDUS KALNI PIE ŅUFAUNDLENDAS

Visi kuģi, kas brauc gar Ņufaundlendas austrumu piekrasti, saņēmuši brīdinājumu izvairīties no ledus kalniem, kas pamanīti peldām okeanā. Tikai 14 jūdzes no krasta manīts kāds liels ledus kalns, kuŗa virsotne paceļas 100 metru virs ūdens līmeņa. Netālu novērots otrs kalns 50 metru augstumā.

TRIMDINIEKU PIENĀKUMS

Trimdinieki, kas pazīst komūnistu patieso dabu un cīņas paņēmienus, kas bez jebkādām rožainām acenēm skatās uz Padomijas patlaban sludināto „sadzīvošanas" iespēju, šie trimdinieki zina, ka vienīgais līdzeklis pasaules un civilizācijas pasargāšanai no jauniem tumšiem „vidusslaikiem" ir Trešais pasaules karš. Jo drīzāk, jo labāk! Pašlaik šāda kara sludināšana rietumniekiem izklausās pēc vislielākās ķecerības. Tomēr pienāks laiks, kad tie nožēlos, ka neizbēgamais karš nav iesākts agrāk, pašiem izdevīgākā laikā un piemērotākā vietā. Tad tas būtu prasījis mazāk upuŗu.

Slimniekam nepatīk norādījumi, ka vienīgi smaga operācija var glābt tā dzīvību. Tas sākumā dusmosies uz draugiem, kas operāciju ieteic, bet atkārtotie padomi to beigās pārliecinās, ka laikā izdarīta operācija paātrinās un atvieglinās veselības atgūšanu.

Ir pavisam aplami, ja trimdinieku organizācijas un mūsu oficiālie pārstāvji baidās atklāti pateikt, ka vienīgais līdzeklis iznīcināt komūnistu diktatūras draudus ir karš. Bez šaubām, rietumnieki šādas deklarācijas pagaidām uzņems ar vislielāko nepatikšanu. Tomēr mūsu pienākums ir pie katras iespējas uzsvērt preventīvā kara nepieciešamību, kas tā kā tā ir neizbēgams. Kaut arī mūsu balss ir vāja, tomēr atkārtotie aizrādījumi palīdzēs pieradināt brīvās pasaules tautas un valstsvīrus pie šī briesmīgā vārda.

Mūsu pārstāvjiem vajadzētu mācīties no Dienvidkorejas drošsirdīgā prezidenta — īsta patriota stājas. Viņš nebaidījās atklāti pateikt, ka tikai ar karu var Āziju atbrīvot no komūnistu tirannijas; viņš nebaidījās arī teikt, ka karš Korejā droši vien izraisītu karu ar Padomiju, un nekautrējas apsveikt šādu varbūtēju karu. Singmans Rī, droši vien, necerēja uz aplausiem ASV Kongresā, to neuztrauca saltais klusums, kas sekoja viņa runai, jo īsts cīnītājs zina, ka reizēm no strauja un pārdroša karavīra arī draugi novēršas, to pienācīgi nesaprazdami.

Nenoliedzami, ka dzirkstelīte, ko Āzijas brīvības sludinātājs iemeta rietumnieku zaļajā un sulīgajā plavā, tomēr turpinās gruzdēt.

Latviešu un citu trimdinieku pienākums ir oficiāli apsveikt Korejas republikas vadītāju, izteikt pateicību par viņa drošsirdīgo stāju un stāvokļa pareizo apgaismošanu. Trimdinieku atsaucība morāliski stiprinās vientuļo cīnītāju. Atreferējumi brīvās pasaules presē par pateicību, ko Āzijas komūnisma apkarotājam izteikuši upuri, kas Eiropā cietuši no komūnistu tirannijas, būs jauna dzirkstelīte brīvības liesmas aizdedzināšanai.

Im. Z. Pērkons

Latviešu namsaimnieku skaits ASV strauji aug

ASV valdība tuvākās dienās izsludinās jaunos noteikumus par valdības garantētiem tā sauc. FHA — aizdevumiem māju pircējiem un cēlējiem, kas atvieglinās vidējo un zemo ienākumu kategorijām tikt pie savām mājām uz financiāli izdevīgiem noteikumiem, kādu līdz šim baudīja tikai bij. ASV karavīri GĻ-aizdevumu likuma ietvaros. Vecās mājas varēs jau iegādāties ar 10% iemaksu, ja to vērtība nepārsniedz 9000 dolaru. Jaunai 10.000 dolaru vērtības mājai iemaksa būs tikai 700 dolaru, atlikušais parāds nomaksājams 50 dol. mēnesī, ieskaitot procentus. Izmaksas ilgums līdz 30 gadiem. Liberālie noteikumi, paredzams, ievērojami palielinās arī latviešu namsaimnieku skaitu ASV. Jācer, ka līdz nākošajām latviešu vēlēšanām, mūsu trimdiniekiem ASV būs nodibinājusies arī sava namsaimnieku partija. Pēc dzimtenes parauga... (kk)

10.000 VĀCU „VOLKSWAGEN" KANADAI UN ASV

Vācu „Volkswagen" auto rūpniecība vēl šogad paredzējusi nosūtīt uz Sav. Valstīm 6.000, bet uz Kanadu — 4.000 automašīnu. Šīs mašīnas jau tiek pārdotas 92 pasaules valstīm.

NODEVĒJA VIŠINSKA MISIJA LATVIJĀ

PIRMS 14 GADIEM TERRORĀ VĒLĒJĀM LATVIJAS KAPRAČUS

II

Pilsoniskā Demokratiskā bloka organizētājus, kuŗi tik atklāti un drosmīgi aicināja latviešu tautu izšķirt savas valsts un paši savus likteņus (savā platformā viņi bija atklāti pateikuši: pārdzīvojamais laiks šādu rīcību no mums prasa pavēlošī!), čeka deportēja (ģenerāli Balodi, agr. Hugo Celmiņu, adv. Ati Ķeniņu, adv. P. Berģi u. d. c.) uz „plašo brīvības zemi," kur visu zemju proletārieši savienojas — verdzībai. Tāpat kā Padomju Savienībā, arī okupētajās Baltijas valstīs tautas pārstāvju vēlēšanās drīkstēja būt tikai viens saraksts — kompartijas noteiktais. Vārds „brīvas vēlēšanas" bija kļuvis par izsmieklu. Kompartija Latvijā, kam toreiz nebija pat 3000 biedru (!), diktēja savu gribu 1.9 milj. lielajai Latvijas tautai. Kad 1936. g. Kremlis izsludināja jauno PSRS konstitūciju, kas noteica kompartijas diktatūru, Staļins atklāti pateica, ka PSRS drīkst pastāvēt tikai viena partija — komūnistu partija.

Bet komūnistu partija Latvijā tautas krāpšanu ar solījumiem nekaunīgi turpināja. Komūnistu sastādītie Darba ļaužu bloka vēlēšanu uzsaukumi pasvītroti uzsvēra cildenus vārdus par Latvijas valsts neatkarību, kas par privātīpašuma neaizkaramību, personisko drošību utt. Lai arī tos, kas tam nespēja un nevarēja ticēt, piespiestu doties pie urnām, visus balstiesīgos pilsoņus reģistrēja viņu dzīves vietās. Tas Latvijā notika pirmoreiz un jau no pasa sākuma radīja biedus ikviena apziņā, jo nu kompartija varēja viegli izkontrolēt, kuŗš vēlēšanās nebija piedalījies. Jāvēl bija tur, kur reģistrēts. Latvijas brīvvalsts laikā ikviens varēja vēlēt, kur tam tīkās, veseli vēlētāju vilcieni balsu kombinācijas nolūkos tika pārvesti no viena vēlēšanu apgabala uz otru. Bet tā bija kapitālistiskā vēlēšanu sistēma, padomju vara nu parādīja atbrīvotai" tautai, ko nozīmēja „brīvas padomju vēlēšanas."

„VĒLĒŠANU" NORISE

Prese un radio ik dienas skandināja ,ka atturēšanās no vēlēšanām ir „noziegums pret tautas interesēm," bet darba vietās pieteica, ka pēc vēlēšanām kontrolēs pases par piedalīšanos tajās, un pret „vēlēšanu sabotieriem" jau laikus pacēla balsi: aktīvisti ar lielu aktīvitāti pauda, ka nevēlētājus, kā tautas kaitniekus, atlaidīš no darba, tad viņi „mācīšoties iepazīt „padomju zemju pamatprincipu: kas nestrādā, tam nebūs ēst... „Brīvās vēlēšanas" mūsu tautā radīja izmisumu: atļauts bija tikai viens kandidātu saraksts, kuŗam kūmās stāvēja Padomju Savienības sūtniecība un ienīstā kompartija, pie kam sarakstā bija arī dažas personas, kas nebija Latvijas pavalstnieki. Vietējās vēlēšanu komisijās bija gandrīz tikai komūnistu rokas puiši, kuŗi par nepiedalīšanos vēlēšanās un balss nenodošanu par „darba ļaužu sarakstu" draudēja ar terroru. Jau pēc darba vietās rīkotām vēlēšanu sapulcēm, kur daži izteicās pret tām, daudzi tika izsaukti uz „izskaidrošanos" pie darba vietas partorga vai kadru daļas vadītāja, mutīgākie vēlāk pat uz čeku, no kurienes ikviens pārnāca pavisam kluss un mazinš... Bija arī rūpnīcas, kur pirms vēlēšanu sapulcēm, kur kā runātāji bija pieteikti komūnistiskā bloka kandidāti, aktīvisti nosļēdza ģērbtuves un izejas durvis, lai „neapzinīgie strādnieki neaizietu mājās sapulci nenoklausījušies." Otrā dienā prese rakstīja par 100-procentīgu piedalīšanos sapulcēs, kur darba ļaudis savus nākošos pārstāvjus uzņēmuši „lielā sajūsmā." Padomju brīvības ideāls...

Tā iepriekš sagatavotai — aukstā terrorā iebiedētai latviešu tautai 14./15. jūlijā, bruņotu miliču un draudīgi noskaņotu izsekotāju klātienē bija jāiemet vēlēšanu urnās kompartijas monopolizētais saraksts. Vēlētāju, kuŗš sarakstu saņēmis, negāja tieši pie urnas, bet nogāja savrup, lai sarakstā izdarītu svītrojumus, modrie izsekotāji īpaši „atķeksēja" vēlētāju reģistrī. Aizdomīgs elements. Bet kas kavējās ierastles viņam nozīmētajā vēlēšanu iecirknī, to mājās apmeklēja uzstājīgi aktīvisti, dažās vietās uzbāžoties ar apkārtceļojošo „slimo vēlētāju" urnu. Pateikt „nē" tādos apstākļos nozīmēja apzīmogot savu likteni.

Cik īsti derīgu balsu komūnistu sastādītais Darba ļaužu saraksts saņēma, to neviens nezina, pēc vēlēšanām gan paziņoja kādus skaitļus, bet to pareizums jau vairākkārt apšaubīts. Pavisam komūnistu inscenētajās „Saeimas vēlēšanās" Latvijā piedalījās — 1.179.649 pilsoņi, jeb 94.7 proc. no visiem balstiesīgiem vēlētājiem (Lietuva 95.5 proc., bet Igaunija tikai 81.6 proc.), kuŗi par vienīgo bloka sarakstu nodevuši 1.151.730 balsu jeb 97.6 proc. Par spīti atklātam terroram apm. 27.919 vēlētājiem tomēr bija drosme vēlēšanu sarakstu pārsvītrot un pateikt savu katēgorisko „nē." Latvisks paldies viņiem, šai mazajai saujiņai...

Nākošajā dienā pēc vēlēšanām, 16. jūlijā, kompartijas sekretārs Žanis Spure Cīņā valsirdīgi rakstīja: „Vēlēšanu iznākums bija paredzams jau iepriekš, tas mums nav devis pārsteigumu..."

IZNĀKUMS BIJA PAREDZĒTS JAU IEPRIEKŠ

Tas, ka kompartijai vēlēšanu iznākums patiesi bijis jau „paredzēts iepriekš," liecina vēlākie mēnešraksta Readers Digest komentāri, ka Lietuvā šajās pat 14.-15. jūlijā vēlēšanās vienīgais komūnistiskais saraksts gan dabūjis 99.19 proc. balsu no nodoto balsu kopskaita, bet šos procentus PSRS oficiālā ziņu aģentūra Tass Londonā aiz miseķļa bija pārsteidzoši neuzmanīgi publicējusi jau 24 stundas pirms vēlēšanu beigām Lietuvā! Šo lielisko izgāšanos, 1947. gadā britu Apakšnamam atgādināja Baltijas valstu draugs, deputāts prof. L. Savorijs, norādīdams, ka par vēlēšanām, kur balsu skaitīšana notika 16. jūlijā, jau 15. jūlijā britu presē padomju pārstāvji bija izziņojuši „rezultātus." Visas „vēlēšanas" tātad bija līdz finesēm, nodoto balsu skaitu ieskaitot, Kremlī noaranžētas. Angļu radio žurnālā Listener Balfūrs vēlāk pareizi rakturoja: „Visā nesenās politiskās vēstures laikmetā nav otra tāda ciniska farsa, kā vēlēšanas Baltijas valstīs. Salīdzinājumā ar tām 1947. g. vēlēšanas Polijā tad liekas gandrīz brīvas un „godīgas." Baltijas valstu boļševizēšanas eksperimentā un vēlēšanās Kremlis guva vērtīgu pieredzi un daudz ko vēlāko Eiropas zemju boļševizēšanas akcijās novērsa un „uzlaboja", lai kļūdas neatkārtotos. Kādreizējais britu sociālistiskais ārlietu ministrs Bevins 1948. g. asi kritizēja padomju pakļautajās zemēs noritošās „demokratiskās vēlēšanas," norādot, ka tur

(Nobeigums 4. lpp.)

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu skolas padome pēdējā apspriedē nolēma mācības atjaunot 11. vai 18. septembrī līdzšinējās vietās: centrā, Melvudā un dienvidos. Nākošajā mācības gadā atvērs arī bērnu darza klasi un klāt nāks trešā ģimnazijas klase. J. Vilciņš ziņoja par saimniecisko stāvokli, ko padome pieņēma zināšanai un akceptēja tiešo ceļa izdevumu segšanu skolotājiem, braucot uz skolām pasniegt stundas.

Šogad noorganizēta vasaras nometne no 7.—20. augustam jaukā vietā pie Ženēvas ezera. Pieteikušies 27 zēni un 38 meitenes. Nometni vadīs māc. G. Straumanis. Zēnu grupu vadītāji ir Ivars Arums un Sigurds Krolls. Meiteņu grupu vadīs Lidija Balode, Irma Viksniņa, Milda Kreicere un A. Kupča. Pārrunāja dienas gaitu. Par telpām un uzturu trijām reizēm jāmaksā 1820 dol. Pārrunās noskaidroja, ka nepieciešami bērniem dot arī ceturto maltīti, ko segs skola ar saviem līdzekļiem. Čikāgas latviešu biedrība un Čikāgas organizāciju apvienība segs visus izdevumus, katra vienam skolniekam. Paredzams, ka arī Čikāgas DV apvienība uzņemsies segt viena bērna uzturēšanu. Apstiprināja kopīgoss izdevumus $2.500.00. Vecāki no savas puses maksā par bērnu $30.00. Dziesmu svētku komiteja bija ziedojusi $200.00, bet $350.00 segs no bērnu svētku atlikuma. Svētki notiks 5. septembrī Šillera parkā; sarīkošanā piedalīsies visas Čikāgas organizācijas. Šogad programma būs plašāka un ar vairākiem jauninājumiem. Netrūks vingrojumu un tautisko deju uzvedumu.

Rudenī nodomāts sasaukt skolotāju konferenci. Šī nodoma īstenošanai stāsies sakaros ar ALA's skolu pārzini. Uz konferenci aicinās visus skolotājus ne vien no Čikāgas, bet arī no tuvienes un tālienes. Tāpat aicinās vecākus un interesentus.

Čikāgas pilsēta atvēlējusi 400 milj. dolaru pilsētas daiļošanai un izbūvei. Sākti noplēst veseli iecirkņi namu, fabriku ēku un pat bazīcas, ja tās ietilpst izbūves plānā. Pārbūve un izdailošana sevišķi skar „Hull Houses" apkārtni. Namsaimnieki steidz pārdot namus. Uz daudziem veikaliem redz izkārtnes, ka izīrējams un pārdodams. Pārbūvei jānotiek piecu gadu laikā. Ja ar atvēlētiem līdzekļiem nepietiks, piešķirs papildu summas. Netālu no „Hull House" ies jaunais ceļš ar nozarojumiem. Apkārtnē cels modernas dzīvojamās mājas pēc Eiropas parauga ar rotaļu laukumiem bērniem un ūdens baseiniem.

Sestdien, 31. jūlijā Čikāgas latviešu studentu kopa sanāca uz gadskārtējo sapulci „Hull House" telpās. Par sapulces vadītāju ievēlēja J. Valaini, protokolēja Dace Šmidchene. Kopas vad. Sigurds Krolls sniedza pārskatu par pag. gada darbību. Kopas valde sevišķu vērību piešķīrusi biedru garīgai stājai, veicinot iekšējo un ārējo darbību. Valde allaž centusies sadarboties ar latviešu un cittautiešu organizācijām. Pag. gadā no valdes izstājusies Velta Cukure. Viņas vietā nācis kandidāts Imants Kalniņš. Biedru skaits pieaudzis par 27 un tagad ir 65 aktīvi un 3 biedri veicinātāji. Notikušas labi apmeklētas 12 valdes sēdes, kuŗās pārrunāta biedrības darbība. Sasauktas 2 pilnsapulces. Notikuši 2 lieli sarīkojumi, kuŗu reālizēšanā piedalījušies biedri, un tie izdevušies labi. 5. dec. kopas gada svētki un 6. martā Studentu dienas. Kopā ar citām organizācijām 26. septembrī sarīkoti LU gada svētki. Bijuši 3 biedru vakari, 2 izbraukumi. Kopā ar jauniešu pulciņu sarīkots eglītes vakars. Kopa, kopā ar 10 citām organizācijām, kuŗas ietilpst apv. org. apvienībā, aktīvi atbalsta latviešu skolu. Kopas vad. S. Krolls ievēlēts skolu padomē un vasaras nometnes ricības komitejā. Kopa sūta 2 pārstāvjus uz organizāciju apvienību, pie kam viens ievēlēts apvienības prezidijā par sekretāru. Kopa piedalījusies pag. gada bērnu svētkos. Deleģēti divi pārstāvji uz LSCS kongresu Bostonā pag. gada septembrī, kur I. Bruna ievēlēta rev. komisijā. Veikta sazināšanās ar cittautiešu studentu vienībām, izsūtīti 4 apkārtraksti biedriem.

Sapulce pārskatu pieņēma un izdarīja valdes vēlēšanas. Līdzšinējais kopas vad. S. Krolls, kas kopu vadīja kopš dibināšanas, studiju dēļ savu kandidatūru nopēma. Viņa vietā ievēlēja par pr-ku I. Veidemani, valdē: Ilmāru Kalniņu, Gati Plūmi, Inru Brūni un Austri Klētnieku. Rev. komisijā: Juri Valaini, Mārtiņu Kalniņu un Daci Šmidcheni.

Nākošajā darbības gadā nolēma ieturēt līdzšinējo virzienu: pulcināt studējošo un jau studijas beigušo latvju jaunatni, sarīkot pārrunu vakarus, sadarboties ar citām b-bām un atbalstīt kultūrālus pasākumus.

Nolēma 29. augustā izbraukt uz Illinoisa State Beach parku pie Waukegau.

Par delegātiem apv. latv. organizācijā ievēlēja līdzšinējos: S. Krollu un I. Veidemani.

Sapulce bija kupli apmeklēta un noritēja lietišķā garā.

Krs.

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

LATVIJAS CHRONIKA Nr. 12

1213 — Lietuvji sagūsta Tālavas valdnieku Tālivaldi un viņa dēlu Varibulu, Trikātas virsaiti. Tālivalža mantinieks Rameķis ar ordeņa bruņinieku palīdzību atbrīvo tēvu un brāli.

1214 — Tālavas valdnieks Tālivaldis un viņa dēli Rameķis, Varibuls un Drivinalds pakļaujas bīskapam Albertam un no grieķu - ortodoksālās ticības pāriet Romas katoļticībā.

1215 — Ceturtajā Laterāna koncilā Romā pāvests Innocents III ņem Livonijas bīskapiju savā aizsardzībā un nosauc to par Terra Mariana, kas kā baznīcas valsts padota tieši Svētajam Krēslam. Pāvests ar bullu Nec affligatis atkārto savu prasību nedarīt jaunu atgrieztajiem livoņiem.

— Mirst valdnieks Tālivaldis. Viņa dēli atriebj Tālivalža nāvi, izpostot Ugauniju (Igaunijas apgabals, kas robežojas ar Tālavu).

1217 — Pāvests Honorius III atkārto bridinājumu vācu bruņniekiem neapspiest kristītos baltus.

— Lībju vecākais Kaupo krīt kaujā ar Turaidas lībjiem.

1219 — Latgaliešu augstmaņi Meluke un Vargribe iebrūk Pliskavā, lai atriebtos par Pliskavas slavu nodarītajiem postījumiem Latgalē.

— Dāņi iebrūk Ziemeļkurzemē un atrod Piltenes cietoksni.

— Ordeņa bruņinieki nodevīgi okupē Zemgales pili — Mežotni. Lippes grāfs Bernhards, kas izraudzīts par Sēlijas bīskapu un cisterciešu konventa abatu, tiek iecelts arī par Zemgales bīskapu.

— Zemgales ķēniņš Viesturs atgūst Mežotni.

1220 — Ordeņa bruņinieki, pastiprināti ar Saksijas hercoga Alberta karapulkiem, no jauna iekaro Mežotni un nogalina vairāk kā šimts uzvarētos Zemgales vecākos. Lietuviešu algotņi izšķirīgajā brīdī nodod Viesturu un aiziet atpakaļ uz Lietuvu.

TRIMDAS

SAULAINAS UN ĒNAS PUSES

RĪJAS UN MŪSU BĒRNI ASV

ALA's Kultūras biroja izdotās uzskates tabulas, kuŗās attēlota latviešu dzīvojamā māja, rija, pirts un senie darba rīki, paveidna uz pārdomām par šo tabulu noderīgumu mūsu skolām Amerikā. Negribu noliegt, ka šīs tabulas noderēs kā illustrācija kādam latviešu literātūras darbam, kuŗā attēlota lauku dzīve agrākos laikos. Man šķiet, ka tomēr nebūtu liekams pārāk liels uzsvars uz šo latviešu dzīves attīstības posmu, lai mūsu bērniem Amerikā nerastos iespaids, ka latvieši ir primitīva tauta, apmēram tāda kā indiāņi Amerikā, kuŗu darba rīkus un dzīves veidu pēta amerikāņu zinātnieki. Katrā ziņā bērniem jāpaskaidro, ka pēdējā laikā mēs apstrādājam laukus ar plaujammašīnām un traktoriem un audzējām labus sugas lopus.

Iepazīstinot bērnus ar Latviju, galvenā vērība būtu piešķirama mūsu sasniegumiem kultūras un saimniecības laukā, kas varētu radīt bērnos apbrīnu un cieņu pret savu dzimteni. Mūsu bērniem derētu zināt, ka pēc izdoto grāmatu skaita un studējošo skaita, proporcionāli iedzīvotāju skaitam, mēs ierindojāmies pirmajās vietās starp pasaules tautām un ka mums bija ļoti progresīva sociālā likumdošana. Daudz lielāka nozīme būtu iepazīstināt bērnus ar mūsu modernajām celtnēm, pieminekļiem, Ķegumu u. c. Amerikā dzīvojošam zēnam radīsies interese un cieņa pret savu dzimteni, ja viņš dabūs zināt, piem., tādu lietu, ka VEF bija pirmā fabrika pasaulē, kas sāka ražot Minox mazkameru, kuŗu tagad ražo Vācijā un kas sāk iekarot Amerikas tirgu.

A. Zv.

Apkārt zemes lodei

● Vācu „ tautas policija" padomju joslā šī gada pirmajā ceturksnī iepirkusi dažādu apbruņojumu no Padomju Savienības par 130 miljoniem marku. Starp iepirktiem ieročiem ir pretgaisa aizsardzības ieroči, automatiskie rokas ieroči un liels vairums krievu tanku.

● Austrijas valdība izšķirusies griezties ar protestu pie sabiedrotiem sakarā ar vienmēr biežākiem svešu lidmašīnu uzlidojumiem Austrijas teritorijai. Svešās lidmašīnas izdarot gaisa manevrus un apmācoties šaušanā.

● Poļu pārvaldītā Stetīnas ostā bija komūnistu ieroču sūtīšanas izejas punkts Gvatemalai. Kādu dienu atrasti sabojāti visi kuģa „Starowka" ventiļi, tā ka kuģis ilgu laiku bijis nelietojams. Komūnisti vaino ostas strādniekus sabotāžā un pārmet tiem lēnu strādāšanu, kā arī plāna nepildīšanu. Boļševiki aicinājuši visus Austrumpomerānijas strādniekus pildīt darba plānu, jo darba temps šīni „tautas demokratijas" pasaules ostā bijis daudz par lēnu.

● No Berlīnes ziņo, ka poļu pārvaldītajā Austrumprūsijā pastāv lielas muitas likmes no ārzemēm pienākušajiem dāvanu sainīšiem. Par kādu paciņu, kurā atradušies lietoti apģērba gabali, līdzsīnējo 60 zlotu muitas vietā saņēmējam bijis jāsamaksā 700 zlotu!

KAS NOTIEK KANADĀ?

KIČINERAI SIMTS GADU

Pirms simts gadiem kāda maza Rietumontario pašvaldības vienība, kuru veidoja galvenām kārtām „Pensilvēnijas holandieši" vai vācu izcelsmes kolonisti, tika inkorporēta kā Berlīnes ciemats. Pirmā pasaules kara laikā Berlīnes vārda vietā pieņēma Kičineras vārdu (pēc britu feldmaršala vārda), un kopš tā laika mazais ciemats ir izaudzis par pilsētu ar 55.000 iedzīvotājiem.

„Pensilvēnijas holandiešu" kolonisti, kas nodibināja Kičineru, bija centīgi, darbīgi un uzņēmīgi ļaudis. Tiem piemita sabiedriskās pašapziņas izjūta un tie prata to ar vajadzīgo enerģiju no vārdiem pārvērst darbos. Un tā tas turpinās arī šodien.

Ir vecākas un lielākas pilsētas Ontario provincē, bet tikai nedaudzas par Kičeneru ir progresīvākas. Vēl mazāk ir to, kas varētu sacensties ar Kičeneras veselīgo sabiedriskās dzīves un rūpniecības attīstību.

Jūlija beigās Kičinera nosvinēja savu simt gadu pastāvēšanas jubileju.

MENONITI ATGRIEŽAS KANADĀ

Pēc 3000 jūdžu gara ceļojuma, no Meksikas pēc 32 gadu ilgas prombūtnes Kanadā atgriezušies 52 menoniti. Liela daļa Kanadas menonītu 1922.-1925. g. izceļoja uz Meksiku, jo gribēja izvairīties no savu bērnu sūtīšanas kanadiešu skolās, kur bija jāmācās angļu valoda. Menoniti, kas atstājot Kanadu vēl bija bērni, tagad ir jau pieauguši vīri un sievas, kuriem kanadiešu skolās nebūs vairs jāiet.

NELAIMES GADĪJUMI TORONTO PIEAUG

Satiksmes nelaimēs nogalināto iedzīvotāju skaits Toronto pilsētā pašlaik sasniedzis 42 personas. Salīdzinot ar to pašu laika posmu, pagājušā gadā nogalināto skaits bijis par 10 mazāks. Policijai dots nopietns norādījums pastiprināt uzraudzību pret pārgalvīgajiem auto braucējiem. Daudz policistu atbrīvoti no citiem pienākumiem un norīkoti „trako" auto braucēju uzraudzīšanai. Policija sagaida, ka arī paši iedzīvotāji nāks tai palīgā, uzrādot pārgalvīgo auto vadītāju braukšanas numurus.

NODARBINĀTO SKAITS LĒNĀM PIEAUG

Kā Darba ministrija Otavā paskaidro, nodarbināto skaits, salīdzinot ar 1953. gadu, šogad pieaudzis par apm. 100.000 un pašlaik sasniedzis 5.171.000. Statistika rāda, ka 4.826.000 personas strādā 35 stundas un vairāk nedēļā, bet 345.000 personas nedēļā nodarbinātas mazāk par 35 darba stundām.

20.000 „JEHOVAS LIECINIEKU" TORONTO

No visām Kanadas provincēm un Sav. Valstu austrumiem Toronto uz savu konferenci saplūda ap 20.000 „Jehovas liecinieku". Konference ilga piecas dienas. „Jehovas liecinieki" bija ieradušies gan ar speciāliem vilcieniem, gan ar automašīnām. Sestdien Sanisaldes plūdmalē notikušas lielās kristības.

Īstais Otrā pasaules kara vainīnieks

IR BIJ. VĪNA TIRGOTĀJS RĪBENTROPS

Tā vismaz domā vācu feldmaršals Alberts Keselrings savā angļu valodā publicētā grāmatā Keselrings — Kareivja dienesta gaitas. Atceroties vācu kara vadoņu pēckara izdotos memuārus, tā vien šķiet, ka viņi Hitlera režīma 12 varas gados nav pieredzējuši nekā ļauna, nav runājuši nekā ļauna un vēl mazāk ļauna darījuši. Arī Keselrings, kuram kara laikā bija iedots pavārds „Smaidīgais Als", tagad mēģina pierādīt savu nevainību. Otram kaŗam sākoties, Als komandēja gaisa floti Polijas frontē, vēlāk bija vācu gaisa spēku virspavēlnieks Ziemeļafrikā, tad pārņēma komandu pār Vidusjūras telpu un savu karjēru nobeidza kā virspavēlnieks rietumu frontē. Kā sarkans pavediens grāmatā izceļas atzinums, ka laba kaŗavīra galvenais pienākums ir akli paklausīt pavēlēm. Būdams „apolitiķis," feldmaršals tikai reizi izrādījis nepatiku par naci rīcību — 1938. gadā, kad tie neglītā veidā, pārmetot seksuālu izlaidību, atsvabinājās no armijas štāba priekš fon Friča. Pēc Keselringa domām, tas bijis denunciācijas upuris, Gērings šajā lietā esot nevainīgs, arī Hitleram esot tīras rokas.

ARĪ GĒRINGS NAV GRIBĒJIS KAŖU

Vienīgais netīrais vīrs Keselringa grāmatā ir Vācijas ārlietu ministrs Rībentrops, uz kura sirdsapziņas gulstoties viss Otrs pasaules kaŗš. Tikai viens vienīgs vīrs atbildīgs par to — fon Ribentrops, kas Hitleram devis neatbildīgus padomus, raksta Als. Tāpat domājis arī Gērings: 1939. g. 1. septembrī, kad sākās iebrukums Polijā, Gērings esot piezvanījis Ribentropam un to noslānījis: „Nu jūs beidzot panācās savu kaŗu! Tas viss ir jūsu darbs!" Feldmaršals domā, ka Britanijas invāzijas plāns nekad neesot nopietni ņemts. Ja vācu lidmašīnas būtu taupītas kombinētiem jūras, gaisa un sauszemes lieluzbrukumiem, vāci būtu panākuši uzvaru. Hitlers, šķiet, esot lolojis cerības izlīgt ar britiem. Reiz, kad feldmaršals Hitleram norādījis uz angļu sīksto aizsardzību, Hitlers atgādinājis: „Neaizmirstiet, ka arī viņi ir germāņu izcelsmes!" Savu 3 gadu ilgo pieredzi Italijas frontē K. raksturo, ka italieši bijuši vāji cīnītāji, viņi nepiegājuši kaŗam ar vajadzīgo nopietnību. Viņam visu laiku bijušas aizdomas, ka Musolini, tiklīdz kaŗš italiešiem cirstu dziļas brūces, varētu pārmesties pretinieku pusē.

1914. g. 8. maijā Hitlers paziņo jis Keselringam, ka viņu iecels fon Rundstedta vietā par virspavēlnieku rietumfrontei. Laikā, kad vācu fronte jau bija visur iedragāta, smaidošais Als piekrīt Hitlera stāvokļa analizei, ka krievus vēl var sadragāt, pēc kam amerikāņus, frančus un angļus padzīt no kontinenta. Keselringam tikai jānoturot rietumfronte, kamēr vāci iegūs izšķirīgo uzvaru austrumos pret krieviem.

Kad Keselringu tiesāja kā kaŗa noziedznieku, viņu apsūdzēja kā atbildīgo personu 335 italiešu noslepkavošanā Ardeatīnes alās un vairāk nekā 1000 italiešu iznīcināšanā citur. Viņš aizstāvējās, ka soda akcijas atradušās no viņa neatkarīgo SS-vienību ziņā, partizānu kaŗu neaizsargā Hāgas konvencija un ka Hitlera pavēle bijusi atmaksu veikt 10:1 attiecībā. 1947. g. kaŗa tribunālā Keselrings apgalvoja: „Ja kāds ir atbildīgs, tad tas esmu es, vienīgi es." Keselringam piesprieda nāves sodu nošaujot, ko tā paša gada jūlijā pārvērta mūža ieslodzījumā. Vājās veselības dēļ 1952. g. feldmaršalu palaida brīvībā... Kopš šī laika viņš ir pietiekami vesels, lai enerģiski cīnītos par vācu kaŗavīra noniecinātās labās slavas godā celšanu. Stālhelms, viena no lielākajām Vācijas kaŗa veterānu organizācijām 69 g. veco feldmaršalu ievēlējusi par savu priekšsēdi. Kad viņam bija jādod kāda liecība kaŗa noziedznieku prāvā, K. pag. rudenī droši pateica: „Jaunajā Vācijas armijā nebūs neviena brīvprātīgā, ja Vācijas valdība turpinās tiesāt vācu kaŗavīrus par noziegumiem Otrā pasaules kaŗā." Feldmaršals silti aizstāv Atlantijas aizsardzības paktu un uzsver, ka vakardienas ienaidniekiem jākļūst rītdienas draugiem. Būdams savos ieskatos nacionālsociālists, sirmais kaŗa vadonis nenoliedz, ka joprojām nav demokrats. Viņš vienkārši nevarot saprast vācus, kuri sludina, ka laiks pārveidot vācu tautas ieskatus atbilstoši demokratijas principiem. Atklāta valoda. Bet vienīgi jau demokratija cienī atklātību.

Kk.

Veltījumi latviešu jaunatnei Kanadā

Sakarā ar jauniešu salidojumu Toronto š. g. 31. jūlijā un 1. augustā, starp daudziem rakstveida apsveikumiem Rīcības komiteja saņēmusi arī mūsu vadošo darbinieku veltījumus.

Mūsu pilnvarotais sūtnis Londonā raksta:

Jaunatnei mani vislabākie novēlējumi — būt stipriem un izturīgiem. Lai Dievs palīdz mūsu tautumeitām un dēliem palikt uzticīgiem latvju senču tikumiem. Lai tēvzemes mīlestība viņus visus saista un vieno, tad reiz visi varēsim ar paceltām galvām un skaidru sirdi atgriezties mūsu mīļajā dzimtenē.

Ar Dievpalīgu un sirsnīgiem sveicieniem. Kārlis Zariņš

*

Augsti godātai mīļai Kanadas jaunatnei, kas jūlija beigās un augusta sākumā pulcējaties Toronto, novēlu vislabākās sekmes krīstīgā gara un tautiskās apziņas izkopšanai. No sirds novēlu mūsu jaunatnei arvienu domāt, kas patiess; just, kas skaists; gribēt, kas labs. Sanākušā jaunatne un viņas vadītāji līdz ar mani — ko izlūgsimies no Dieva? Izlūgsimies no Dieva: cēlas domas, siltu sirdi, priecīgu prātu un noteiktu gribu pildīt Dieva prātu. Ja tas viss rotās mūsu jaunatni, tad viņa saglabās savu jaunību līdz sirmam vecumam.

Uz to lai Dievs svētī šo sanāksmi!

Eslingenā, 1954. g. 5. jūlijā. Archibīskaps T. Grīnbergs

*

Daugavas Vanagu saime sveic Kanadas latviešu jaunatni draudzības dienā. Atcerēsimies mūsu jauniešus, kas palika dzimtenē, un kam komūnistu okupanti neatļauj piedalīties kopējās sanāksmēs, dziesmās un rotaļās. Mūsu kaŗavīru cīņas būtu bijušas veltīgas, ja mēs kā bēgļi izklīstu pasaules lielceļos. Tāpēc jūs, kas šagad esat tālajā Kanadā, krājiet zināšanas un pieredzi, lai, atgriežoties mājās, jūs spētu celt jaunu dzīvi un gaišu veidot Latvijas nākotni.

Kaut arī zeme, kurā jūs šagad dzīvojat, ir bezgala plaša un bagāta, neaizmirstiet nekad, ka mūsu pienākums būt stipriem un vienotiem šam brīdim, kad vajadzēs spēku un drosmi Latvijas atbrīvošanai. V. Janums, DV priekšnieks

50 pēdu augstumā starp debesīm un zemi

KĀ LATVIEŠI CEĻ „BELL" KOMPANIJAS JAUNO TELEFONA CENTRĀLI

Toronto aug! To mēs redzam katrs, kas izbrauc savā automašīnā dažas mailes „ārpus pilsētas." Patiesībā šī pilsētas „ārpuse" jau pati kļūst par pilsētu, jo t. s. pilsētas nomalēs paceļas dažādi glītākas ēkas kā pilsētas centrā. Tāpēc svešiniekam, kas apjautājas tautiešiem par viņu nekustāmiem īpašumiem dažādos pilsētas rajonos, bieži jādzird atbilde: „Mēs dzīvojam pilsētas centrā!"

Jauns pilsētas rajons veidojas arī pie Don Mills ceļa Toronto ziemeļos. Šeit paceļas jau daudzas jaunas blokmājas, glītas savrupmājas, veikali, benzīna tanki. Pavisam reti ir torontiešu dzīvokļi, kuŗos nebūtu arī tālruņa aparāta. Tādiem jābūt arī pilsētas visjaunākos rajonos. Telefona tīklam izplešoties, rodas arī vajadzība pēc jaunām telefona centrālēm. Nupat tādu ceļ arī Don Mills jauno telefona abonentu vajadzībām. Centrālās ēkas cēlēji ir latvieši un tos nu gribam apciemot.

Pēc vairākām pārsēšanām dažādos pilsētas satiksmes līdzekļos, Don Mills autobuss, kas sācis ripot tikai šīnī vasarā, šķērsodams divas dzelzceļlīnijas un vairākus tiltus, beidzot apmet lielu loku ap kādu jaunu māju grupu un pagriež savu motoru atpakaļ pret pilsētu. Tālākais ceļa gabals pāri kādam provizoriskam auto tiltam jāveic kājām. Drīz arī ceļa malā ieraugāma 50 pēdu augsta jaunbūve, kuŗā atskan veseŗu klauvzieni un vīru spēcīgā sasaukšanās. The Bell Telephone Company of Canada jaunajai centrālai ēkai jau veikti gandrīz visi galvenie būvamatnieku darbi. Tā kā ēkas korpusu ceļ no dzelzbetona, visas formas veidojamas no koka. Šajās formās vēlāk ievieto dzelzs armatūras un piepilda ar betona masu. Kad tā ir sacietējusi, koka formas noplēš un paliek tikai izlietais dzelzbetona stāvs.

Tas nozīmē, ka ēka vispirms „jāuztaisa" no koka formām un tad „jāizlej." Šo koka darbu veikuši desmit latviešu vīri sešās nedēļās. Nupat formu izgatavošana un uzstādīšana tikpat kā nobeigta un tāpēc darbā palikuši tikai seši tautieši. Viņu priekšnieks, jeb „formenis" ir bijušais Latvijas armijas virsnieks Rūdolfs Grava, jeb kā viņu darbā sauc — Rūdis. Tagad viņš ir pavēlnieks par visu savu „kārpenteŗu" baru. R. Grava pārskolojies savam jaunajam arodam tikai Kanadā, pirms tam iziecišot visas jaunkanadiešu „uguns kristības." Vienu gadu nostrādājis par puisi farmā, 20 mēnešus raktuvēs un tikai tad piesējis būvgaldnieka priekšautu un ņēmis rokā veseri. Arī starp pārējiem daudzi ir bijušie armijas virsnieki, to starpā Pēteris Balodis, kas būvdarbos strādā jau divi gadi. Antonijam Pīpiņam ir jau 4 gadi liels būvamatnieka stāžs. Viņš Latvijā bijis pagasta sekretārs, bet svešumā pierādījis, ka spēj būt arī tikpat labs būvgaldnieks.

Latviešu būvgaldnieku grupa. No kreisās: Rūdolfs Grava, Juris Kleķeris, Pēteris Balodis un Antonijs Pīpiņš.
Foto A. Jānītis

Ar veseri aiz jostas un naglu kasti kaklā vīri līdz 50 pēdu augstumam izkāpj visas sastatnes, pienaglojot formu dēļus un nostiprinot formas. Pašlaik visa jaunceltne atgādina vienīgi sastatņu mežu, virs kuŗa jau veidotas griestu formas, kas vēl jāpielej ar betona javu. Vīri ar apaļām nozīmēm pie cepurēm droši veic savu darbu. Šīs nozīmes liecina, ka tie visi pieder būvgaldnieku arodbiedrībai un par savu darbu saņem stingrās arodnieku algas. Šķiet, vīri to arī apzinājas un nemaz-nekautrējas uzvilkt zilo darba tērpu, kaut gan tiem dzimtenē katram bijis savs „baltais darbs". Viņi tagad labprātīgi strādā „melno darbu" un arī zina, kāpēc to dara. Pēc darba tie sēžas jaunākā modeļa limuzīnos, kas koku paēnā gaida būves vietā, un aizbrauc mājās, lai nākošajā rītā sāktu jaunu svešo ikdienu.

Būvgaldnieka darbs, kas skaitās par vienu no vislabāk atalgotiem Kanadā, gan prasa zināmu fizisku piepūli, taču ir vēl daudz smagāku darbu ar zemāku atalgojumu. Būves sastatņu mežs dod tikamu paēnu no vasaras saules tveices. Karstajā laikā strādāt tādā celtnē, kur virs galvas ir tikai griesti, bet visapkārt brīvi piekļūst lauku vēji, droši vien, ir daudz patīkamāk, nekā sēdēt par mazu algu kādās šaurās un piekarsētās biroja telpās pie aktu vākiem.

„Brīžiem jau nākas pasvīst arī stiprāk," saka vīri, un tas ir tad, kad būvi tikko uzsāk un virs galvas ir tikai zilā debess ar spožo sauli. „Bet nu jau esam paši zem sava celtā jumta!"

Tā tomēr ir zīme, ka vīriem no darba vietas drīz jāpazūd, jo nāks betona lējēji un paveiks savu tiesu. Tā tas turpinās katru vasaru — visā būvsezonas laikā, kad strādāts ir vairākās pilsētas daļās. „Tas ir arī vienīgais mīnuss, ka jāstrādā tikai sezonas darbs, jo, sniegam uzkrītot, jāmet miers visām būvēm," saka vīri. Bet viņi vasaras mēnešos ir nopelnījuši ar uzviju arī ziemas tiesai un var krāt spēkus jaunajai būvsezonai.

Dažos gados latviešu būvgrupa uzcēlusi jau 3 „Dominion" lielnoliktavas, vienu biroju celtni, strādājuši pie Tip-Top Tailor ēkas pārbūves un nupat pabeigs Bell telefona centrāles 300.000 dolaru dārgās celtnes būvgaldnieku darbus. To veicēji, daļa bij. latviešu karavīri, tā pierāda, ka karavīrs dažkārt spiests nevien nopostīt, bet miera laikā spēj arī daudz ko uzcelt.

K. Sidars

TĒVZEMES MĪLESTĪBA SAISTA UN VIENO

(Pārnesums no 1. lpp.)

V. UPESLĀČA REFERĀTS

Jaunatnes dienu referents V. Upeslācis bija izvēlējies savam priekšlasījumam tematu „Māksla dzīvot trimdā". Priekšlasījuma ievadā referents uzsvēra, ka nav īstu robežu starp veco un jauno paaudzi, bet notiek pakāpeniska saplūšana, un jāizvairās no nevajadzīgas robežu meklēšanas. Ar to pretēji tēvu un dēlu problēmam piepildās kāds stiprāks dzīves likums — dzīves nepārtrauktība. Māksla dzīvot sākas tad, kad apstākļi tā sabiezē, kad ar parasto dzīves gudrību tālāk neiet. Šajās dienās pret mums vērsti daudzi nelabvēlīgi apstākļi, kas prasa no mums zināmu talantu tikt galā ar dzīves problēmām, lai varētu uzturēt savas taisnības un tautas ideālus.

Te ir vislielākās briesmas tieši jaunatnei, te sākas prasības pēc dzīves talanta virsmēra, jāmāk dzīvot tā, lai par spīti visiem nelabvēlīgiem un jo sevišķi „labvēlīgiem" apstākļiem, noturētu trimdas mērķi. Lai vispār, vārds „svešums" nepazustu no mūsu valodas. Kas īsti jādara? Pirmkārt, jāprot nokārtot mūsu attieksmes ar apkārtni. Jāmācās runāt vietējo valodu, cienīt vietējos likumus, saprast vietējās paražas, sasniegt labāku sabiedrisko stāvokli sev, t. i. būt labam un ievērotam. Bet otrkārt, jānokārto arī attieksmes ar savu tautu. Ir pilnīgi jāpārvalda sava valoda, jālasa savas tautas literatūra un katrā ziņā arī laikraksti, jāizkopj latviskā sabiedrība, katram pēc savām prasībām nest vismaz vienu pienākumu latviešu tautas labā.

Augšminētā saskaņošana ir māksla. Nesaceliet pārāk lielus asumus ar savu apkārtni. Ir jāprot atzīt visu, kas labs un redzēt to, kas slikts, un prast to pateikt īstā vietā un reizē. Ar šādu mākslu dzīve kļūs vienkāršāka un ciešamāka.

KONCERTS

Koncerta programmā piedalījās pašas jaunatnes pārstāvji. Pianiste I. Dītrichsone spēlēja Bacha un Debussy preludes, deklamēja I. Gubiņa un B. Pops, bet ar tautiskām dejām uzstājās „Pērkonītis", Meiteņu trio no Bramptonas nodziedāja vairākas tautas dziesmas.

JAUNATNES PULCIŅU KONGRESS

Koncertam beidzoties, turpat notika Jaunatnes pulciņu kongress. Kongresu vadīja Lāpas prdis T. Kronbergs, protokolēja P. Celms. No jaunatnes pulciņiem bija pārstāvēta Toronto, Londona, Bramptona, St. Katarīnes un Niagāra. Bez jaunatnes pulciņu dalībniekiem, kongresā bija arī citu organizāciju un ārpus organizācijām esošie jaunieši. Svarīgākais darba kārtības punkts bija par event. Kanadas Latviešu jaunatnes pulciņu apvienības izveidošanu. Tā kā šīnī jautājumā nebija nekādu noteiktu priekšlikumu, nekādus noteiktus lēmumus nevarēja pieņemt. Noskaidrojās, ka lielākā runātāju daļa atzina šādas apvienības vajadzību. B. Rubess atzīmēja, ka apvienības dibināšana nenozīmē jaunu biedrību, bet tā palīdzētu pulciņu darbības veicināšanai un informācijas apmaiņai un sekmētu jaunatnes aktīvu iesaistīšanos trimdas sabiedriskajā dzīvē. Tādēļ izteiktas arī domas, ka vispirms jaunatne būtu jāieinteresē tieši organizācijas darbā, jo tagad liela jaunatnes daļa labprāt gan apmeklē izklaidēšanās rakstura sanāksmes, bet izvairās piedalīties kaut vai šai pašā kongresā. Debatēs piedalījās visu klātesošo pulciņu pārstāvji.

Kongress nolēma, ka apvienības projekta izstrādāšanai izveidot komisiju, kuŗā ietelpt pulciņu valžu priekšsēži ar tiesībām pieaicināt palīgus. Šīs komisijas gādībā atstāja arī Jaunatnes pulciņu pārstāvja izraudzīanu LNAK Jaunatnes audzināšanas padomei, par kuŗas uzdevumiem runāja Padomes priekšsēdis A. Mežaks.

Īsus ziņojumus par pulciņu darbību sniedza klātesošie pulciņu pārstāvji, kas rādīja, ka jaunatne grib un prot strādāt, un pulciņu dibināšana ir pilnīgi attaisnojusies. Pulciņu dibināšana ir panākusi iesaistīt latviskā vidē arī daudz to latviešu jauniešu, kas līdz šim nebija iestājušies ne vienā no pastāvošām jaunatnes organizācijām. Jaunatnes pulciņi savā darbā ir centušies izvairīties no parallēlisma.

St. Katarīnes un Niagāras pulciņa darbības raksturojumu sniedza Andersons, atzīmējot, ka pulciņa viedru skaits ir 18 personu, ka ārpus savas darbības pulciņš iet talkā arī vecās paaudzes organizāciju darbā. G. Brikmanis no Londonas ziņo, ka pulciņā ir 25 biedri un panākts ļoti daudz latviešu jaunatnes sasaistīšanā draudzības saitēm. Izvēlēti trīs darba virzieni — sportā, drāmatiskā kopa un tautisko deju grupa. Pulciņš uzņemis arī sakarus ar citiem pulciņiem, ieskaitot ASV. Toronto Jaunatnes pulciņa Lāpas priekšsēdis T. Kronbergs atzīmēja, ka Toronto ir mazliet savdabīgāki apstākļi nekā citur sakarā ar daudzo jaunatnes organizāciju skaitu, pie kuŗām pieder arī daudzi Lāpas biedri un tāpēc darbībā ir bijis jāprot atrast savas īpatās nodarbības, kas attaisnotu Lāpas darbu, un tas ir arī pilnīgi izdevies. Lāpas aktīvo biedru skaits ir 81 un 8 biedri veicinātāji. Labi darbojas mākslas puduris, tautisko tradiciju un citi puduri. Bramptonas Liesmas īsu raksturojumu sniedza A. Plūdums, atzīmējot, ka pulciņš ir pavisam jauns. Darbība pagaidām sākusies sporta nodarbību un referātu organizēšanā. Toronto Latviešu baptistu draudzes Jaunatnes pulciņa darbs, kā atreferēja J. Arājs, ir jau samērā ilgs, jo reizē ar draudzes dibināšanos parasti dibinās arī pulciņš jaunatnei, kuŗā risina reliģiskas problēmas; arī nacionālās audzināšanas virzienā tiek darīts ļoti daudz, organizējot patriotiskus vakarus u. t. t.

Trejjers no Niagāras stāstīja par mazpulku, kuŗš var atskatīties jau uz gandrīz trīs gadu darbību. Mazpulks savu darbību veic pēc tiem pašiem principiem kā dzimtenē. Rīkotas darbu skates; meitenes auž, zēni nodarbojas ar dailamatniecību; organizētas šaušanas sacensības Ontario apjomā u. t. t.

Kongresa noslēgumā T. Kronbergs ziņoja, ka Lāpas izsludinātā himnas sacensībā iesūtīti 9 dzejoļi un tuvākā laikā notiks darbu godalgošana.

IZBRAUKUMS SIDRABENĒ

Lieliski izdevās Jaunatnes otrā diena Sidrabenē ar lielo dalībnieku skaitu un arī ar interesanto volejbola un basketbola turnīru. Turnīrs bija interesants arī tanī ziņā, ka komandas varēja sastādīties uz vietas un ikviens varēja tanī piedalīties. Tāpēc bez DV, Spartas un YMCA's, basketbolu spēlēja arī Roveŗi, Magonītes, St. Katarīnes un sastādītā vienība. Sevišķi iespaidīga bija sastādītās vienības cīņa ar DV, kur tikai ar 1 punktu uzvarēja sastādītā vienība ar 4 „amerikāņiem", vienu montreālieti un vienu hamiltonieti sastāvā.

Sidrabenē notika arī kongresā izraudzītās „Apvienības" komisijas sēde. Nolēma, ka Apvienība pārstāvēs tikai jaunatnes pulciņus un ārpus organizācijām stāvošos jauniešus. Jaunatnes pulciņu apvienības uzdevumi būtu: 1. Nacionālās kopības veicināšana, 2. Pulciņu darbības saskaņošana, 3. Jaunatnes dienu rīkošana, 4. Jaunatnes pulciņu organizēšanas veicināšana, 5. Pulciņu reprezentēšana, 6. Informācijas centralizēšana un 7. Jaunatnes kartotēkas organizēšana. Apvienības dibināšanas jautājumus izlems delegātu sanāksmē, dodot ik 10 biedriem vienu delegātu, bet par palikušiem 5 nākošiem biedriem vienu mandātu klāt. Mandātus var arī cedēt. Delegātu sanāksmi paredz sasaukt Londonā, Ont., jaunatnes dienu laikā, kas notiks augustā.

Pēc sacensībām jaunatnes dienu dalībnieki pulcējās pie ugunskura, kur T. Kronbergs rīcības komitejas vārdā pateicās viesiem, ka veicinājuši šo dienu labo izdošanos. Ugunskuru ar lielu veiksmi vadīja B. Rubess. Ar priekšnesumiem piedalījās arī bērnu nometnes dalībnieki. Ugunskurs ievilkās vēlu naktī, un, to noslēdzot, B. Rubess aicināja jaunatni palikt uzticīgu Latvijai. Visi kopā nodziedāja Latvijas himnu.

Z. Z.

NODEVĒJA VIŠINSKA MISIJA...

(Pārnesums no 3. lpp.)

„bieži jau nozūd paši vēlēšatāji." Tā tas bija arī pie mums — vēlākās čekas aktīs nevienam vien tautietim bija kā smags noziegums pierakstīta viņa izturēšanās 14./15. jūlija vēlēšanās.

Šajā sakarā vietā pieminēt A. Rozentāla politisko rakstu 1950. g. 11. nov. amerikāņu žurnālā Collier, kuŗā norādīts, ka reiz, kādā izbraukumā ASV un Lielbritanijas sūtņi labā omā tērzējot ar Višinski par pēdējā svarīgo lomu Baltijas valstu un Austrumeiropas politiskajās pārvērtībās, viņam iejautājušies: cik balsu padomju leļļu valdības būtu varējušas cerēt iegūt, ja šajās zemēs notiktu patiesi brīvas, demokratiskas vēlēšanas? Višinskis rietumnieku sūtņiem visai nopietni atbildējis: „Tā ap 45 proc., bet tūdaļ smaidīdams piemetinājis: „Bet ar mazu spiedienu no augšas — vismaz 90 procentu!" — Latvijā šis „mazais spiediens no augšas" bija pilnīgs vēlēšanu terrors.

Tiklīdz Kremļa spiedienā izdarītās „vēlēšanas" Latvijā bija beigušās, tautai 18. jūlijā atkal bija jāiziet ielās „grandiozās, spontānās manifestācijās", kas vienā ziņā bija ļoti raksturīgas: Darba ļaužu bloka pirmsvēlēšanu saukļi par Latvijas neatkarību 5 dienu laikā bija kā nederīgi aizmesti, un 18. jūlijā manifestācijā Rīgā gājienu dalībniekiem komūnistiskie terroristi jau iespieda rokās plakātus ar pavisam pretēja satura dziesmu: „Mēs prasām Padomju Latviju!", „Mēs prasām Staļina konstitūciju!" un tas pats arodbiedrību centrālās padomes sekretārs Putniņš, kas vēl pirms 14./15. jūlija darba vietu vēlēšanu sapulcēs, eņģeļa balsī apgalvoja: „Kompartija nav izgājusi ar vēlēšanu lozungu par Latvijas pievienošanu PSRS, šādu lozungu pauž „mūsu ienaidnieki!", tagad pats sātaniskā līksmē izkliedza šos „ienaidnieku lozungus": „Mēs prasām, lai mūsu deputāti organizē Padomju Latviju kā 14. republiku!" Apstākļi bija pāris dienās mainījušies un cilvēki tiem līdz. No Padomju sūtniecības nama Antonijas ielā bija saņemtas jaunas instrukcijas. Bet ko uz to teica latviešu tauta? Vergu valstī dzīve ir pavisam vienkārša: ikvienam nosaka, par ko jābalso, kad jākliedz „Urrā!" un kad jākliedz „Nost!" Latvieši stachānoviskā tempā jau grima vergu kārtā, truli lasot Ciņas un pārējo laikrakstu apgalvojumus, ka nu Latvija ir visbrīvākā un demokrātiskākā zeme pasaulē! Ar nežēlīgu terroru un nesaudzīgu ikvienas brīvas domas apspiešanu, padomju vara veidoja Baltijas eksperimentā policējisku iekārtu, ar kuŗu salīdzinot Hitlera un Musolini paraugi bija visai pirmziemnieciski.

Jaunizceptie padomju iebāztņi „Latvijas saeimas deputāti" — pēc padomju sūtniecības norādījuma, tika sasaukti uz „Saeimas atklāšanu" Rīgā 21. jūlijā, lai „pēc ilgiem žņaugu un tumsonības gadiem", izteiktu Latvijas tautas gribu.

Ksa.

Nākošā rakstā:

PSRS izraudzītais parlaments ieklauj Latviju Pad. Savienībā

JAUNĀKĀS GRĀMATAS VASARAS BRĪVLAIKAM

O. Freivalds, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.80
G. Virg. Georgiu, 25. STUNDA, ies.	3.80
W. Mobergs, EMIGRANTI	3.40
V. Kārkliņš, DIEVA ZEME	4.00
V. Janums, MANA PULKA KAUJU GAITAS	4.00
A. Gailits, PĒDĒJAIS ROMANTIĶIS	2.80
A. Šiņķis, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.50
Dr. med. H. Budulis, CILVĒKS DZIVES SPOGULĪ, ies.	2.75
Dr. med. H. Budulis, VESELIGA DZIVE, ies.	2.10
K. Hamsuns, MISTĒRIJAS, romāns, ies.	3.30
I. Grebzde, PELĒKA MĀJA, ies.	2.80
K. Raudive, NEREDZAMA GAISMA, ies.	3.90
LATVIAN LITERATURE, broš.	5.50
„ ies.	6.70
LATGAĻU DZIESMINIEKI, dzeju antoloģija, ies.	3.00
Alb. Sprūdžs, DAUGAVAS VĒJI, stāsti un noveles	2.80

Kā arī daudz citu grāmatu

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

123 Huron St., Toronto, tel. EM 8-0792

Nav sasnieguši mērķi

No Skardu Kašmirā ziņo, ka kāda italiešu kalnā kāpēju grupa, pēc viena sava vispiedzīvojušākā līdzgaitnieka zaudēšanas, trīs mēnešus cīnīdamās ar visneiedomājamākām grūtībām, beidzot sasniegusi pasaules otra augstākā kalna virsotni. Godvena Ostena galotne, ko kādreiz apzīmē vienkārši ar K2, ir 28.250 pēdu augsta un atrodas Himalaju kalnos, Pakistanai piederošā Kašmiras daļā. Minētā galotne ir tikai 891 pēdu zemāka nekā pagājušā gadā uzvarētais Everests, bet kāpšana esot bijusi nesalīdzināmi grūtāka.

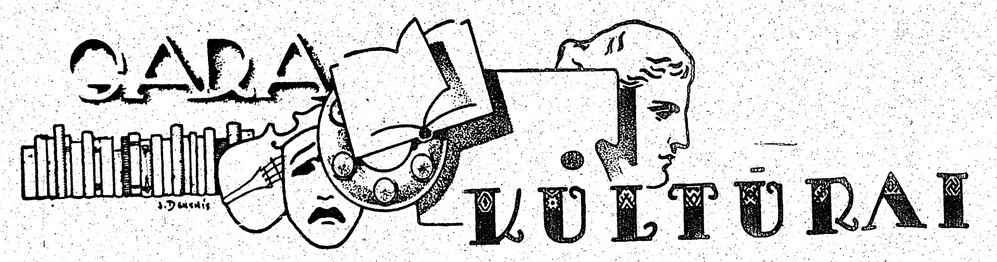

„Kanadas kollekcija" Karaliskajā mūzejā Toronto

Karaliskais mūzejs Toronto ir pazīstams kā vietējiem iedzīvotājiem, tā arī iebraucējiem. Bet plašākai publikai nav zināms, ka tam ir sava Kanadas galerija.

Muzejs iekārtots t. s. „archīva ēkā" Kvinsparka rietumu malā, un tā galerijā glabājas vecu gleznojumu un asējumu kollekcija. Iespieddarbi un kartes stāsta par Kanadas pagātni. Ieejas maksu neņem, kaut gan kollekcija un tās novietojums izmaksājis pāri par miljonu dolaru. To sabiedrībai nodevis viens vienīgs vīrs — Sigmunds Zāmuelis, kāds bagāts Toronto pilsētas dzelzs un tērauda tirgotājs.

Sigmunds Zāmuelis piedzimis Toronto pilsētā 1867. g. — Konfederācijas gadā. Z. interesi par Kanadas vēsturi vispirms bija modinājis kāds viņa skolotājs, kas prata atdzīvināt pagātnes notikumus.

Zāmuelis savu kollekcionēšanu izdarīja sarakstīšanās ceļā, un tirgotāji visās pasaules malās ziņoja viņam, kad tiem bija kaut kas ko piedāvāt, kas viņu būtu varējis interesēt. Viņš interesējās par katru gravīru, gleznu, asējumu, karti vai grāmatu, kam bija kaut kāds sakars ar Kanadu un kas nebija vecākas par 1860-to gadu vidu.

Viena no viņa visslavenākām gleznām ir ģenerāļa Volfa portrets, ko gleznojis angļu gleznotājs Jāzeps Haimors. Pirms Volfs bija uzvarējis Kvebeku un mira uzvaras laikā, tas nebija vēl pietiekami slavens, lai plašāki par viņu interesētos gleznotāji. Tāpēc šī glezna ir viena no nedaudzajām, kas gleznota viņa dzīves laikā.

Šī glezna gandrīz nemaz nebūtu nonākusi Kanadas galerijā. Zāmuelis to nopirka no kāda Londonas tirgotāja, bet Anglijas nacionālā galerija gleznu atzina par tik vēsturiski nozīmīgu, ka pieprasīja, lai Tirdzniecības pārvalde neizsniedz licenci izvešanai. Zāmuelis pārvaldei norādīja, ka Volfs ir Kanadas varonis un ka tas ir nopircis šo gleznu kanadiešiem, lai to varētu pastāvīgi izstādīt Kanadas galerijā Toronto. Viņa viedoklis uzvarēja un glezna tagad ir te.

Kollekcija aizņem gandrīz visu apakšējo stāvu. Kaut gan telpas ir visai plašas, tomēr vienā reizē nav iespējams izstādīt visu kollekciju. Lielās ejļas gleznas paliek pastāvīgi savās vietās, bet mazās gravīras, zīmējumi un asējumi uz sienām un 22 vitrīnās tiek mainīti ik pa dažiem mēnešiem.

Zāmuelis atzīst, ka pārskatu par Kanadas pagātni vislabāk var gūt, ja apskata izcilus vīrus, sievas un ievērojamas pagātnes notikumu vietas. Ne tikai Kanadas vēsturiskie notikumi parādīti visai skaidri, bet arī kartes, kas attēlo laukus uz dienvidiem no Kvebekas 1760. g. Redzami arī skati, kas attēlo to, kā kanadieši ceļojuši pie jūras provincē 1830-tos gados, kā tie 1840-tos gados Ontario provincē slidojuši vai ķēruši bebrus, pagatavojuši makaronus vai strādājuši fabrikās.

Septiņu gadu karš, kas plosījās laikā no 1756. līdz 1763. gadam, ir parādīts visos sīkumos. Patiesībā gandrīz nav nevienas kaujas vai sadursmes visā Ziemeļamerikas kampaņā, kas nebūtu attēlota. Nekur visā pasaulē nevar redzēt tik daudz no tā, ko piedzīvojuši karavīji un jūrnieki, kas cīnījās.

Ar savu vienreizīgo Kanadas kollekcijas dāvinājumu Kanadas tautai Zāmuelis pilnīgi demonstrējis savu pārliecību, ka „jāpārāda savai zemei atzinība". C. S.

Kanadas baletam nepieciešama palīdzība

Abas galvenās Kanadas baleta trupas, Nacionālais balets un Karaliskais Vinipegas balets, ir nonākušas finanču grūtībās.

Nacionālais balets, ko apmēram pirms 4 gadiem noorganizēja lietpratīgās Celijas Frankas vadībā, jau vairākus mēnešus cīnās ar materiālām grūtībām, kāpēc bija spiests savu darbību ierobežot, kamēr būs iespējams iegūt jaunus līdzekļus.

Karaliskais Vinipegas balets, kas uzstājās karalienes priekšā viņas apciemojuma laikā pirms diviem gadiem un bija izpelnījies visai **atzinīgas atsauksmes Savienotās** Valstīs, ir mazliet labākā stāvoklī **par** Nacionālo baletu. Tomēr ar visu to tam radies $46.000 liels iztrūkums. Balets cieta lielus zaudējumus, kad jūnija lielajā ugunsgrēkā sadega visi kostīmi un rekvizīti. Pat baleta sabiedrības archīvi ugunsgrākā gājuši bojā.

Abu baletu sabiedrību vadība tomēr cer, ka darbību varēs turpināt un naudu varēs iegūt subskripcijas ceļā.

Jaunkanadiešu dejotāji uzstājās abās baleta trupās, īpaši Karaliskā Vinipegas baletā, un daudzi jaunkanadieši ir baudījuši šos priekšnesumus. Varbūt jaunkanadiešu organizācijas vai atsevišķas personas kopā ar citiem kanadiešiem sniegs financiālu atbalstu. C. S.

Vijolnieks Olafs Ilziņš Toronto. No kr.: O. Ilziņš, pianists L. Barkins un Euards Keiss. Foto A. Jānītis.

Valentīns Pelēcis

NELGA DIEVA DĀRZĀ

Dzīvības Tēvs,
Akmeni nevajag likumus kalt!
Saulē tas deg un samaitā sēkli,
Bardzībā sakalst ī sūna
Un velti debesīm sūdzas —
Kur Tevi lai cilvēks,
Vārdu putekļos apstulbis, lūdzas?

Dzīvības Tēvs,
Nomazgā sodību asiņu upēs!
Tu saulē tām attecēt ļāvi,
Pirms akmeni aizsaulei bauslību cirti.

Savā dzīvības grēkā
Tavu sēklu tās dzirdi,
Ar milestību un māvi...

Mēnešraksts LAIKMETS gūst panākumus

Skaitlis 25 ir iecienīts jubileju atzīmēšanai, parasti gan saistītu ar dzīves ceļā noietu gadu daudzumu, bet dažkārt arī ar kādu atsevišķu veikumu vai sasniegumu. Tāda veikuma „jubileja" jūlijā pienāca latviešu trimdas mēnešrakstam Laikmets — inzācis 25. numurs. Tas nozīmē, ka Laikmets laimīgi pārkāpis 3. gada slieksni, kas trimdas apstākļos ir jau atzīmēšanas cienīgs notikums.

Tie, kas visu šo laiku žurnālu lasījuši, būs vienis prātis, ka satura un valodas uzlabošanai ir darīts daudz, un daudz arī panākts.

„Jubilejas" numuru ievada redaktore K. Miķelsone ar savu pastāstu Džentlmens. Sacerējumā rakstniece vēl kavējas nometņu laikā Vācijā, kur dzīvc latviešus saveda kopā arī ar uzvarētāju valstu karavīriem. Džentlmenī tēlots kāds angļu pieklājīgs karavīrs un latviete. Tēlojumu var lasīt ar lielu interesi un patiku.

Seko red. Valentīna Pelēča Uguns un pelni. Kā visi viņa raksti un dzejoļi, kas pēdējos gados parādās periodikā, arī šis raksts pauž dziļas sāpes par mūsu tautas likteni, karavīru upuriem un nezināmo nākotni. Raksts ilustrēts ar 8 attēliem no leģionāru dzīves un kaujām kara laukos.

Jau 5. turpinājumā iespiests Oļģerta Liepiņa lauku dzīves tēlojums — Marta. 16. lpp. sākts iespiest Anšlava Eglīša 3 ainu drāmalets Sandra. Darbība noris mūsu dienās Berlīnē, darbojas 2 personas un balss radiofonā.

Alberts Eglītis pastāsta par Mārtiņa Stroda darbību un nākotnes nodomiem Stokholmā, bet Aleksis Rubulis apcerējis Jāņa Klīdzēja darbus sakarā ar viņa 40. g. jubileju. Abi raksti bagātīgi illustrēti. A. Kaupiņš ievācis no studentiem interesantas ziņas par dažādām latviešu dzīves aktualitātēm svešumā. Jaunos dzejniekus ar vārsmām reprezentē Baiba Bičole, Olafs Stumbrs un Osvalds Lācis.

Nodaļā Tālos ceļos un tuvos ciemos 7 attēli, kuros redzami mūsu mākslas reprezentanti, žurnālists, šachisti un Čikāgas latviešu radio raidījumu vadītāja.

Malēniešu Lauskis un Rirdāns devuši katrs pa laikmetīgi asprātīgam feļetonam. Bagātīga ir A. Dzērvītes vadītā Rokdarbu nodaļa. Šoreiz Lielvārdes tautas tērpa ar zīmējumiem un plašiem paskaidrojumiem. Jaunatnei Līdija Pērļupe devusi raksturīgu stāstu Zāļu pudele. Beigu daļā ir arī „zvaigžņu valoda", jautājumi un atbildes, mīklas, humors un anekdoti.

Numuram ir 42 lpp., tas iespiests uz ļoti laba papīra. Uz pirmā vāka ir Jāņa Klīdzēja attēls, bet uz pēdējā krāsās iespiests Lielvārdes sieviešu tērpa cepures raksts — A. Dzērvītes kompozīcija.

Žurnāls ieteicams katram latvietim kā labs mājas draugs, kas var dot īstu atpūtu un patīkamu izklaidēšanos. Sievietei sniedz arī padomus, darinot etnografiski pareizu tautas tērpu.

Ieejot 3. gadā, palikušas neīstenotas ieceres žurnālu paplašināt un turpināt izveidošanu. Bet tas prasa jaunus materiālus līdzekļus, kas sagādā rūpes apgādam Sējzemnieks un redakcijai. Vislabāk te var palīdzēt tautieši, mēnešrakstu abonējot jo kuplā skaitā un laikā kārtojot abonementa maksājumus. Cerams, ka atsaucība neizpaliks.

B. S.

TRIMDAS LATVIEŠU TEĀTRA LIKTEŅI

VĒSTULE NO STOKHOLMAS

Pazīstamais latviešu režisors Jānis Zariņš par šo sasāpējušo jautājumu izteicās sarunā ar mūsu līdzstrādnieku Stokholmā, kur režisors Zariņš ieradies uz Raiņa un Aspazijas piemiņas fonda aicinājumu sešas nedēļas ilgos kursos pastrādāt ar Zviedrijas amatieru ansambļiem, līdztekus izrādei sagatavojot Raiņa „Pūt, vējiņi".

„Cik vēroju, kā Zviedrijā, tā citās trimdas zemēs aug daži patiesi skatuves talanti", saka režisors Zariņš. „Tas dod man pamatu ticēt, ka laiks, ko varēšu veltīt epizodiskajiem kursiem, dos arī kādus pozitīvus panākumus latviešu teātŗa mākslas labā.

JO KAS TAD IR MANA GALVENĀ RŪPE?

Teātris ir mākslas nozare, kas atrodas pastāvīgā un tiešā kontaktā ar dzīvajiem cilvēkiem — trimdas latviešiem. Tas nozīmē, ka trimdinieku latviskā gara saglabāšanā un stiprināšanā taisni teātrim ir neatsveŗama nacionāla nozīme. Bet savukārt tas teātŗa darbiniekiem uzliek kādu lielu un būtisku pienākumu gādāt, lai mūsu teātŗu izrādes arī trimdas ārkārtīgi neizdevīgajos un grūtajos apstākļos turētos teātŗa mākslas iespējami labā līmenī, jo pretējā gadījumā teātris nespēj veikt savu uzdevumu: saistīt un valdzināt skatītāju publiku. Tālāk tas tātad nozīmē pārspēt izrāžu diletantismu. Un tas, beidzot, nozīmē, ka ir nepieciešama teātŗa mākslas dziļāka izpratne skatuves zināšanās. Mēs trimdā nevaram sapņot par teātŗa skolu vai pastāvīgām studijām pie lielākiem teātriem, kādēļ varam izlīdzēties tikai ar epizodiskiem kursiem. Tāds ir arī mana Zviedrijā paredzētā darba nolūks. Būtu ļoti patīkami, ja Zviedrijas teātŗa entuziasti izrādītu patiesu interesi pēc lielākas iedziļināšanās teātŗa mākslas problēmās un ka apmēram sešu nedēļu kursos, cik Zviedrijā varēšu pastrādāt, būtu jo kupls dalībnieku skaits, jo katram dalībniekam tomēr kaut kas no pieredzētā paliks, un tas tikai cels teātŗa līmeni. Protams, ka ne jau katrs, kas kursos nāks, kļūs ievērojams aktieris. Bet bez aktieŗu - tēlotāju sagatavošanas šādiem kursiem ir arī tā simpatiskā nozīme, ka tos apmeklē laba daļa latviešu, kas ir jau pietuvināti skatuves mākslas noslēpumiem un kas, kā skatītāji publikā, ir teātŗa mākslas sapratēju kadrs. Labam teātrim ir vajadzīga laba publika.

KĀ TEĀTŖA DABINIEKIEM TRIMDĀ IESPĒJAMS STRĀDĀT?

Strādāt ir ļoti grūti. Profesionālie aktieŗi, piemēram, ASV, ir izkaisīti pa visu plašo zemi. Vienuviet viņus sadabūt nav iespējams, jo nav līdzekļu viņu algošanai pastāvīgā teātrī. Visi kaut kā jau ierīkojušies eksistences ziņā. Dažs labs gandrīz jau labi. Nevar ne sagaidīt, ne prasīt, lai viņi pamet savas darba vietas un sapulcējas kādā vienā pilsētā, nezinot, kā tikt pie dzīvei nepieciešamiem līdzekļiem. Otra lieta ir tā, ka mēs, diemžēl, visi topam vecāki. Aktieŗu saimei, sevišķi teātŗa dāmu personālam, tā ir ļoti svarīga problēma. Trūkst jauno spēku. Kā jau teicu, pie teātŗa skolas nevaram tikt. Ir reti izņēmumi, kad atsevišķi latviešu teātŗa entuziasti iekļūst citu tautu teātŗa skolās un gūst panākumus. Tāds laimes gadījums ir arī Zviedrijas latviešiem.

Un otrs tāds gadījums ir pie mums Anglijā, kur vienai tautietei — Ligitai Apīnei — laimējās 500 pretendentu konkursā ar 50 vakancēm iekļūt uzvarētāju pulkā un viņa tika uzņemta karaliskajā drāmas akadēmijā, kas ir augstākā teātŗa skola Anglijā. Pēc divarpus gadu nostrādāšanas manā studijā viņa riskēja un — uzvarēja. Nu viņa jau piedalījusies divās atklātās akadēmijas izrādēs: Šekspīra Divpadsmitā naktī un Prīstlija Lindenu ģimenē. Bet kas notiks ar šiem talantiem? Latviešu teātris tās algot nevar. Vai laimēsies nostiprināties citas tautas teātrī? Un ja laimēsies, vai atliks laiks un iespēja kalpot arī latviešu teātrim?

Otrs jautājums ir —repertuārs. Joprojām vēl dzīvojam no Blaumaņa, Vulfa, Jaunsudrabiņa, Akurātera. Bet nav jaunu lugu. Ja, piemēram, Zviedrijā strādā vismaz pieci ansambļi un ja katrs sniedz tikai divas izrādes gadā, tad vajadzīgas desmit lugas, un piecos gados jau — piecdesmit. Vai daži lugu rakstīšanas konkursi dos atrisinājumu? Brīžiem ansambļi ir ņēmuši palīgā tulkojumus. Te priekšroka būtu jādod vispirms mūsu kaimiņiem — lietuviešiem un igauņiem, tālāk citu apspiesto tautu autoriem. Bet, pats par sevi saprotams, ka latviešu teātrim pamatā jāliek latvisks repertuārs. Par to ir nopietni jādomā ne tikai autoriem vien.

VAI IESPĒJAMS LATVIEŠU TRIMDAS TEĀTŖA BUDŽETS?

Visas šīs problēmas rāda, ka latviešu trimdas teātŗa jautājums kārtojams globāli. Būtu ļoti vēlams, ja katrā zemē varētu pastāvēt viens paraugansamblis, kas varētu apbraukāt visu zemi, sniedzot savas izrādes, kuŗas cels teātŗa mākslas līmeni vispār: skatītājiem būs sniegta mākslinieciski iespējami pilnvērtīga izrāde, un vietējiem amatieŗu ansambļiem šādas izrādes būtu kā skola, tā pamudinājums censties tālāk. Ideālais atrisinājums, protams, būtu pastāvīgi teātŗi katrā zemē, ar algotiem aktieŗiem, event. izrādes citās pilsētās kombinējot ar vietējo amatieŗu trupu dalībniekiem, kā to darīja ievērojamais režisors Maksis Reinhards, ar saviem iestudējumiem viesodamies gandrīz visās Eiropas zemēs (arī Latvijā). Bet tas ir budžeta jautājums. Amerikā šo jautājumu atrisināt bija sācis lielais teātŗa draugs Krēsliņš, dibinot teātŗa draugu biedrību. Viņš savu nodomu iedzīvināt interni ,savu paziņu vidū. Bet ja šo ideju reālizētu globāli, ar sistēmatiskām teātŗu draugu pašu nosacītām nodevām, varbūt atrisinājumam varētu tikt klāt? Vēl ar tagad apvienotā Kultūras fonda atbalstu? Varbūt sagaidīsim labus projektus šajā ziņā?

ANGLIJĀ IR DEVIŅAS TEĀTŖA TRUPAS,

lielākās Lidsā un Bradfordā. Londonā strādā mans ansamblis, stingri pieturoties pie teātŗa mākslas nosacījumiem un likumiem. Braucam ar viesizrādēm uz citām pilsētām. Dziesmu svētkos sastādījām ansambli, ņemot no visām trupām labākos, kas manā režijā sagatavoja Vulfa Svētkus Skangalē.

DARBA PROGRAMMA ZVIEDRIJĀ

Kā jau sacīju, Stokholmā strādāsim sešas nedēļas. Sāksim ar kursiem un pēc 3 nedēļām paralēli sagatavosim izrādei J. Raiņa Pūt, vējiņi. Ja upsaliešu abiem teātŗiem izdotos sastādīt kursistu grupu, vismaz ap 20 dalībnieku, es labprāt sestdienās un svētdienās brauktu uz Upsalu un pastrādātu arī ar upsaliešiem. Esmu Eiropā laikam vienīgais teātŗa cilvēks, kam aiz muguras ilgu gadu skatuves pieredze, un ļoti labprāt no šīs uzkrātās bagāžas gribētu atstāt jaunajiem teātŗa mākslas kalpotājiem, cik tas vien būtu iespējams laikā, kāds būtu mūsu darba rīcībā. Protams, ka šajā darbā būsim spiesti aprobežoties ar skatuves darba praktiski techniskiem jautājumiem, kam sakars ar lugu iestudēšanu, gan nekad neaizmirstot šīs praktiskās nepieciešamības saistīt ar teātŗa mākslas būtiskajām problēmām, lai skaidrāk atklātos šīs lielās mākslas nozares noslēpumi tiem, kas tai pietuvojušies.

Kā jau sacīju, ļoti vēlama arī to tautiešu piedalīšanās kursos (cik katram atļauj laiks), kas nedomā „palikt pie skatuves", bet kas mīl teātri un grib to dziļāk izprast, jo ar to tiks izaudzināta augsta līmeņa teātŗa publika, viens no svarīgajiem teātŗa izrādes faktoriem."

IZGUDROTS FRANČU MARŠALA IZTEICIENS

Izgudrots ir franču maršala Makmahona izteiciens Krimas kaŗa laikā: „Še esmu un še palikšu!" Stāsta, ka viņš to pēc Malakova forta ieņemšanas Sevastopoles apkārtnē uzrakstījis kādam adjutantam uz papīra strēmeles, kad viņam turku-angļu-franču apvienoto armiju virspavēlnieks paziņojis, ka krievi gatavojoties fortu uzspridzināt. Makmahons vēlāk šai sakarā sacīja: „Nespēju iedomāties, ka jebkad būtu varējis izteikties tik lapidārā veidā." Ar to viņš sevi paglāba no neslavas, jo ir viegli pierādāms, ka formulējums „še esmu un še palikšu" eksistēja jau daudz agrāk par 1855. gada 8. septembri, Malakova forta ieņemšanas dienu. Šo izteicienu atrodam operā Feju ezers, ko pirmoreiz uzveda 1839. gada 1. aprīlī. Teksta autors bija pazīstamais drāmatiķis Eižens Skribs.

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPĒŽIEM

Visas tiesības patur autore.

52. turpinājums

Arne noskatījās, kā viņš cēli un tītīgi iekāpa pienākušajā vagoniņā, un tad, pagriezusies pret vīru, viņa teica:

„Zini, es viņu ienīstu."

„Jā, tu viņu ienīsti," pāriedams bulvāri, atzina Augusts Ceplis, „bet vai tas ir pareizi? Es nekad neesmu pamanījis viņā apzināti jaunprātīgu darbību, un tamdēļ vai nav prātīgāki paciest niecīgas zobgalības un paļaut zobgalim laiku, jo mūsu Prezidents pavisam sekmīgi pieveic savus pretiniekus ar lielu un neapkusīgu darbu un ir sakustinājis tautu latviskās pasaules celšanai."

Viņi gāja pa Vienības laukuma skaisto gatvi un rudens nakts smaržīgajā tumsā starp kokiem vietvietām spīdēja ielu gaismekļi.

„Jā, tev ir taisnība," Arne klusi teica, vērdamās gaismas pāršķelfajā Valdemāra ielas tālē, kur vīdēja Mākslas mūzeja celtne, „bet es tomēr ienīstu šo Bērtuli Apali."

„Tu esi degsmes varā," atkārtoja Augusts Ceplis, „jo karsti aizstāvi savus ideālus un savu pasaules uzskatu, kas tagad tik brīnišķīgi labi iekļaujas Prezidenta vadāmā laikā, tomēr uzmanies un nekļūsti šaursirde."

Un iedama gar milzīgo Strēlnieku ielas stūŗa namu, kuŗā dzīvoja Jānis Gulbēris un kuŗa dzīvokļa logi šinī stundā bija vēl spoži apgaismoti, Arne redzēja, ka vīrs smaidīja, ieslēpies un it kā aizturēdams sevī neizteiktus vārdus.

„Jā, es zinu, ko tu domā," viņa teica ātri un stostīgi, „patiesi, es izkārtošu šo nepatīkamo lietu ar redaktoru, kuŗš mani pazeminājis sūtņa acīs... Es nākotnē mēģināšu labāk iekļauties praktiskās dzīves sliedē."

„Ak, Arne," pienācis pie Alberta ielas nama un vērdams durvis, teica advokāts, „nedod nekādus solījumus, bet paturi skaidru savu sirdi, tad viss būs labi."

ČETRPADSMITĀ NODAĻA

Otrā rītā tālrunis agri pamodināja Arni, un Abgara Kūmene maigā un draudzīgā balsī aptaujājās par ceļa biedrenes labklājību.

„Ak," Arne teica, „es jau vakarvakarā pasiroju pa Rīgu, jo māja bija tukša un nepatīkama, kā visas mājas, ja tās ir atstājuši bērni, un tamdēļ es jau šodien steigšos uz Vidzemi pie sava dēla. Un...," viņa vilcinājās, „es jau sāku aizmirst mūsu ceļojumu..."

„Es jums ticu," lēni un mīlīgi pasmiedamās atņēma Abgara Kūmene, „pa šīm nieka stundām jūs jau esat aplipusi ar neizsmeļamiem un svarīgiem pienākumiem... Bet, sakait, vai nebrauksim kopā, jo arī es šinī pēcpusdienā došos uz savu mazo vasarnīcu Inčukalnā?"

„Protams," sacīja Arne, un viņas apsprieda savu sastapšanos Vidzemes piestātnē. Nolikusi klausuli, Arne vēlāk piezvanīja arī Leldei.

„Atnāc uz piestātni," viņa aicināja, „jo es te Rīgā nevaru palikt, bet pirms aizbraukšanas gribu tevi redzēt."

Tā iesākās un aptrūka Arnes pirmā diena Rīgā, un viņa steigā atkal nodeva dzīvokli apkopējas ziņā, un, kad pēcpusdienā izgāja no savas mājas, tā palika pavisam tukša un, likās, bija kļuvusi vēl tukšāka kā pirms viņas pārbraukšanas.

„Prūšu laulības prāvu skatīs cauri nākošajā nedēļā," pavadīdams sievu, teica Augusts Ceplis, „šis pāris vairs nesatirgosies, jo katru darījumu slēdz arvienu divi, bet te katrs ietur savu ceļu un iet viens otram garām, un..." viņš vilcinādamies brīdināja, „ar šo interesanto Abgaru Kūmeni uzmanies, jo varbūt viņai ir kāds niecīgs sakars ar pagrīdniekiem..."

Bīvības bulvāŗa liepas bija apskalojis pēdīgās nedēļas lietus, un tās mirdzēja pelēko grezno namu apvidū, kur ielu krustā Augusts Ceplis izkāpa no satiksmes automobiļa, jo, svarīgu klientu aizkavēts, nevarēja sievu pavadīt uz piestātni. Piestātnes drūzmā Arni jau gaidīja Lelde Aizpure.

„Jā, te es esmu," asarām birstot, viņa noskūpstīja Arni, „netici, netici tenkām par mani un Ādamu, jo es no viņa pat izvairos līdz tiesas dienai, lai Ādams varētu kārtīgi atšķirties un tikt pie savas dzīves un miera." un izbijusies viņa prašņāja, „kurp tu brauc, Arne. Kā gan tu vari pamest un atstāt savu vīru vienu kā tuksnesī, jo sava māja ir jākopj ar lielu mīlestību, kamēr vēl tāda ir... Redzi, kā man tagad iet!"

„Man ir divas mājas," teica Arne, „es Ādamu nespēju atstāt un arī zēnā cenšos ieaudzināt šo Rīgas un Ādamas kopību, un tu pati zini, ka vēlais rudens mūsu mežos ir mans mīļākais gada laiks. Bet salnām uznākot, es jau būšu Rīgā, un viss būs labi."

„Brauc, brauc un atgriezies un stāvi arī man klāt," čukstēja Lelde, un Arne vēroja, ka viņa savā plīvīgajā tērpā izskatījās bāla un nonīkusi.

Šinī brīdī iešņācās lokomotīve, un draudzenes pasteidzās izšķirties, jo visi novēlojušies atnācēji ar skubu sakāpa vagonos. No kāda vidus loga māja Abgara Kūmene.

„Nāciet," viņa aicināja, „es jau aizņēmu vietu!"

Kā arvienu rudens pusē Vidzemes vilciens bija pārpildīts un piebāztās telpiņas sakarsa un aptūka ceļotāju biezumā. Abgara Kūmene savā ārienē nebija pārvērtusies un devās uz Inčukalnu vēl vīzīgāka, nekā uz Berlīni un Parīzi, cēli turēdama mazo melno platmalīti uz rūpīgi sacirtotajiem matiem. Pie Ropažiem un Vangažiem izbira daudz laužu, un, tuvojoties Inčukalnam, Abgara Kūmene atplauka krāšņā sirsnībā.

„Esmu pieradusi pie jums, Ceples kundze," viņa aizkustināta teica un spieda Arnes roku, „es gaidīšu jūs Rīgā."

Arne noskatījās, ka Abgara Kūmene viegli aizsoļoja pa Inčukalna piestātnes kājceļu un, pāmājusi ar roku, nozuda piestātnes ēkā. Vagoni tūliņ sakustējās, un vilciens atkal traucās gaŗām mēļiem un sausiem viršu laukiem un attāliņājās no Inčukalna, Murjāņiem, Gaujas plūdmales un no pakalniem un skaistajām apvidus ielejām. Arne atkāpās no loga un ienāca atpakaļ tukšajā telpiņā. Vagoni bija stipri iztukšojušies, un pie Ieriķiem un Amatas bija vēl paredzami izkāpēji, jo pēdīgajos gados gleznainajos Amatas krastos daudzi rīdzinieki bija uzcēluši vasarnīcas. Visi atlikušie ceļinieki bija tie īstenie tālumnieki, kas devās uz Piebalgas un Gulbenes apvidu un vēl tālāk uz Latgali. Arne pa telpiņas logu vērās uz saulrieta apspīdētajām zemnieku mājām lauku vidū, pie birzēm, vai pakalnos un klausījās, kā dziedāja vējš, trenkādams nenotveŗamo vilcienu, kas drāzās gaŗām dažam vientulīgam gājējam ceļu malās un dažam vēlīnam ganam pie ganāmpulka. Šinī savā vientulībā iegrimusi, viņa pārdomāja notikumus, kas bija savijušies ap Leldi un Ādamu Prūsi, un pārdomādama neticēja pilsētā izplatītajām tenkām, jo Ādams Prūsis Leldi arvienu bija turējis atstatu no sevis. Savā prātā Arne netiesāja arī Ādamu Prūsi, jo viņš drosmīgi bija atstājis pagātni un tagad dzinās iekaŗot labāku nākotni, bet vai šinī viņa nākotnē bija vieta arī Leldei, to Arne nezināja.

Aiz logiem pamazām nolaidās pār mežiem un laukiem dziļa vakara krēsla, un vilciens steidzās caur šo krēslu tuvāk Azandas krastiem. Arne piecēlās un izgāja gaitenītī, bet arī gaitenītis bija tukšs un, piestātnēm mainoties, to pārstaigāja vienīgi vagonu pavadītājs.

(Turpinājums sekos)

OLAFS ILZIŅŠ KANADĀ

KONCERTTURNEJA SĀKSIES SEPTEMBRĪ

PIRMĀ VIZĪTE PIE OLAFA ILZIŅA TORONTO

Kad pagājušās sestdienas vakarā Toronto latviešu mākslinieku starpā izplatījās vēsts, ka Olafs Ilziņš ieradies Torontō, tas likās neticami. Viņa Kanadas koncertturneja sākas tikai septembrī, bet mākslinieks ir šeit jau tagad. Tika minēts arī Forda viesnīcas vārds, kurā Ilziņš apmeties. Māksliniekš savu ierašanos iepriekš nebija paziņojis pat savam menedžerim Ed. Keišam, kādēļ pēdējais arī neticēja, kad sestdienas vakarā no Forda viesnīcas kāds piezvanīja un pasacīja, ka runā Olafs Ilziņš. Tomēr ziņa apstiprinājās, ka zvanītājs tiešām Ilziņš, kas tur tikko apmeties kopīgi ar savu māti Nadeždu — pianisti.

Kad svētdienas rītā eju mākslinieku apciemot, saule ielas jau karsē itin spēcīgi un daudz torontiešu dodas izbraukumā uz ezera salām, lai rastu veldzi ūdenī. Forda viesnīcas uzgaidamās telpās turpretim pastaigājās kāds vīrs biezā vadmalas uzvalkā un uzcelta žaketes apkakli. „Vai jums vienmēr Kanadā tik auksti?" jautā Olafs Ilziņš un piemetina: „Pie mums, Venecuēlā, tāda ir visaukstākā ziemas diena."

SEPTIŅI GADI VENECUELĀ

Pēc septiņiem Venecuēlā pavaditiem gadiem māksliniekš tiešām ir pārvērties un kļuvis „dienvidnieciskāks." Agrāk vārdos paskopo un atturīgo mākslinieku tagad redzam kā kustīgu dienvidnieku, kas ar tādu pašu interesi runā par spāniešu vēršu cīņām kā par koncertiem. Viņš vārdā nosauc gandrīz visus slavenos vēršu cīnītājus, zina, cik tie nopelna gadā, kādas uzvaras izcīnījuši vai miruši uz vērša ragiem. Tālākais sarunu temats ir par tropu slimībām, čūskām un skarpioniem, taču čūsku Ilziņš nositis maz, kādu žņaudzējčūsku sabraucis gan ar savu auto pašā ceļa vidū, bet tropu klimatu abi mākslinieki pacieš labi un izskatās svaigi un veselīgi, labi atpūtušies.

Mākslinieki par latviešu dzīvi Venecuēlā izsakās atzinīgi. Tā bijusi vienīgā zeme, kas jau 1947. gadā uzņēmusi Eiropas kara bēgļus bez līgumiem ogļraktuvju vai mežu darbos. Arī Olafs Ilziņš pirms 7 gadiem iebraucis Venecuēlā, kā brīvs cilvēks un Venecuēlas galvaspilsētā Karakasā tūliņ nolīdzis vienošanos 10 mēnešu ilgam koncertu ciklam. Katru nedēļu bijis jādod pa koncertam, tai pašā laikā spēlējot kā solistam arī Nacionālajā simfoniskā orķestrī. Koncertzāles Venecuēlā parasti ir izpārdotas. Pēc gada nodzīvošanas, Ilziņš devies koncertturnejā pa visu Venecuēlu. Pēdīgi apmeties Barkisimeto pilsētā (200.000 iedzīvotāju). Tur saistījies par mūzikas profesoru Valsts konservātorijā (Academia de Musica del Estado). Barkisimeto Olafs Ilziņš vēl tagad strādā, tāpat kā viņa māte, kuras klavieru studijā paslaik ir 40 audzēkņu. Ir audzēkņi, kas mācās klavieru spēli jau 3 gadu vecumā. Protams, šī mācīšana tad var norisināties galvenokārt tikai priekšā spēlējot. Olafam algu konservātorijā maksā arī vasaras pārtraukuma laikā, kuru viņš var izmantot ārzemju ceļojumiem. Mēneša izpelņa ir 3500 bolivāru, vai pēc oficiālā kursa — 1000 dolaru. Ilziņš konservātorijā vada klavieru klasi un sastādījis arī audzēkņu simfonisko orķestri. Visus instrumentus dod valsts. Pilsētā darbojas arī baleta skola.

Ilziņi Venecuēlā dzīvo pārticīgi. Pilsētā viņiem ir pašiem sava māja ar visām ērtībām un dārzu, bet Karaibu jūrmalā vasarnīca, kurp atzvien aizbrauc savā Dodge Cornet Diplomat automašīnā. Ar pašā un mātes peļņu Ilziņš var atļauties ārzemju ceļojumus. Viņš ar saviem koncertiem apceļojis vai visu Dienvidameriku, koncertēdams arī tās lielākos centros — Buenosairesā, Riodežaneiro u. c. Starp citu, koncertu devis arī Argentīnas valsts radiofonā. No Venecuēlas Olafs Ilziņš viesojies arī Ņujorkā. Ja viņam būtu jāizvēlas dzīves vieta Ziemeļamerikā, tad viņš dzīvotu tikai Ņujorkā, apstiprina Ilziņš. Mākslinieks vēl domā kādreiz apciemot Savienotās Valstis, lai koncertētu turienes tautiešiem.

Savu Kanadas koncertturneju Olafs Ilziņš uzsāks septembrī. Torontieši, kā jau agrāk ziņots, viņu varēs noklausīties 8. septembrī Ītona auditorijā, kur mākslinieku pavadīs pazīstamais Kanadas pianists Leo Barkins, ar kuru mākslinieka mājā bija satikšanās Torontō, lai pārrunātu dažādus šejienes mākslas dzīvi skarošus jautājumus un savu pirmo koncertu Toronto. Piektdien mākslinieks pieņēma preses pārstāvjus Royal York viesnīcā. -rs

Kārļa Ulmaņa mazpulks Anglijā. Otrā rindā no kr.: vad. J. Kūlis, pr-dis Jēkabs Gravenieks, māc. R. Āboliņš, mazp. novada vad. Edg. Ozols, D-Anglijas apgabala pārz. P. Ozols.

SVIESTS UN LIELGABALI

Padomju Savienības prese spiesta ziņot, ka Kremļa solījums uzlabot padomju pilsoņu dzīves līmeni sastapies ar neparedzētām grūtībām. Lai cik nepatīkami tas Maļenkovam arī būtu, ar sviesta ražošanu viņa valdīšanas laikā nepadoļas tik labi, kā Staļinam padevās ar lielgabalu taisīšanu. Protams, tautai nebija ko ēst, bet Staļins ēdienu arī nesolīja. Pēc Staļina nāves Maļenkovs, pēc tautas popularitātes dzidamies, sasolīja labumus nākotnē. Bet tagad, kad nākotne ir pienākusi, nekas nav mainījies.

Spriežot pēc lielāko Maskavas laikrakstu ievadrakstiem, lauksaimniecības un mājsaimniecības produktu trūkumā vainīga dzelzs un tērauda rūpniecība. Tā kā visa Pad.Savienības saimniecība balstās uz smago rūpniecību, tad pēdējās zemā ražošanas spēja bija vainojama par visiem trūkumiem. Ja vien dzelzs un tērauda rūpniecības ražošanas spēja netiek pacelta (un noturēta paceltā līmenī) solījumi par labāku laiku sākšanos nevarēs īstenoties.

„Izvestija" raksta, ka tūļāšanās un slikta darba kvalitāte vairākās mašīnu fabrikās, kur ražo arī lauksaimniecības mašīnas, stipri vien pazemināja darbam gatavo lauksaimniecības mašīnu skaitu. Tā kā nav lauksaimniecības mašīnu, nav iespējama ražas pacelšana ar mašīnu palīdzību. Tā kā nevar pacelt ražu, nevar arī uzlabot dzīves standartu. Smagās rūpniecības nevarība kavē vieglās rūpniecības „labo gribu", un rezultātā Maļenkovs jau gudro jaunus mēlus, lai izlocītos no nepatīkamā stāvokļa, kas viņu ir atklājis par meli visas tautas priekšā. Ar visas slavenās piecgades palīdzību Padomju Savienība sviestu un lielgabalus vienā laikā ražot nespēj.

ĒĢIPTĒ ANGĻUS VAIRS NEBOIKOTĒ

Saķarā ar vienošanos par angļu karaspēka izvākšanos no Suecas, Ēģipte pārtraukusi angļu boikotu. Pirmoreiz pēc divi gadiem angļu karavīri saņem svaigu gaļu, augļus un alu.

Amerikas Balss redakcija pārceļas uz Vašingtonu

Saskaņā ar ASV Kongresa lēmumu Amerikas Balss operācijas jāpārceļ no Ņujorkas uz Vašingtonu, kur tās būs ciešākā kontaktā ar citām informācijas iestādēm. Pārcelšana notiks līdz 1. novembrim. Līdz ar to uz Vašingtonu pārceļsies arī latviešu raidījumu redakcija H. Lielnora vadībā.

Pirms gada Amerikas Balsi atdalīja no valsts departamenta un pakļāva Infirmācijas aģentūrai. Kā Amerikas Balss direktors J. Poppele paskaidro, notecējušā darbības gadā AB budžets samazinājies no 22,4 milj. uz 16,6 milj. dol. un darbinieku skaits samazinājies no 2.000 uz 1.600, tomēr informācijas darbs no tā neesot cietis. Raidījumu valodu skaits palielināts no 34 uz 38. AB izmanto trīs no spēcīgākām raidstacijām pasaulē — Minchenē, Filipinās un Okinavā. Katra stacija ir milj. vatu stipra. 75 proc. raidījumu iet uz komūnistu pārvaldītām zemēm.

ZEM BALTZAĻĀ KAROGA

KĀRĻA ULMAŅA MAZPULKS ANGLIJĀ

Anglijā, Bradfordas pilsētā, 28. martā nodibināts Kārļa Ulmaņa mazpulks, par kuŗa vadītāju LMO iecēlusi mazp. vad. J. Kūli, tam uzņemoties arī Ziemeļanglijas apgabala pārziņa pienākumus.

Mazpulka atklāšanas svinības notika 10. jūlijā Bradfordā, latviešu ev.-lut. draudzes namā, pulcinot daudz apmeklētāju. Svinības ar svētbrīdi ievadīja mācītājs R. Āboliņš, kuŗš starp citu teica: „Ar šodienu jūs uzņematies pildīt uzdevumu, pasākumu, kas dzīvē daudz ko var dot. Mazpulki dzimtenē bija viena no lielākajām un vērtīgākajām jaunatnes organizācijām, ar kuŗu prezidents Kārlis Ulmanis gribēja izaudzināt jauno audzi stipru tēvzemes mīlestībā, pienākumu apziņā un uzticībā Latvijai. Veltījiet arī jūs tai savas jaunās sirdis, cēlākās domas un darbus, vienmēr un visur paturēdami prātā domu — Augsim Latvijai."

MAZPULKA VAD. UZRUNA

Atklāšanas runā mazp. vad. J. Kūlis norāda uz tiem krietniem, labiem tikumiem, kas likti mazpulku audzināšanas pamatā: Mazpulku saime ir jauniešu saime, tai sirdis pilnas cildenuma un degsmes. Mēs nekad nevaram būt ne par jauniem, ne par veciem solot Latvijai kvēlas sirdis, skaidras, gaišas domas, krietnus un diženus darbus, lai atkal reiz brīvā plīvojumā celtos augšām sarkanbaltsarkanais karogs. Jaunatne ir valsts nākotnes vienīgā un drošā ķīla, rītdienas karoga nesēja un tādēļ tai būs ieaugt krietnos, labos un latviskos tikumos. Krietno un labo tikumu jēdzienā ietilpst pareiza izturēšanās pašam pret sevi, pret citiem cilvēkiem un Dievu kā augstākā tikumiskā likuma devēju un visa laba pārstāvētāju. Mazpulks ir tā vienība, kas veicina šos krietnos, labos tikumus un paražas, lai audzinātu latvieti Latvijai un cilvēku cilvēcei. Mazpulka karogā kā viens no pirmiem likumiem ir rakstīts darba tikums. Esi darbīgs, lai jau no mazotnes savu dzīvi vadītu no mērķa uz mērķi, no mazākā uz lielāko, pa savas tautas seno tikumu, paražu un gara gaismas apmirdzētām laipām, tā ieaugot tēvzemes mīlestībā, pienākuma apziņā, stingrā, nelokāmā rakstura darba priekā un pareizā darba izpratnē. Jaunatnei ir jākļūst par latviskā gara sargiem un uzturētājiem, jo citādi mums draud izkušana svešos ļaudīs. Tādēļ lai savējais pāri par visu, tas mūsu lepnums un tas arī vienīgais spēks, kas varēs mūs atkal reiz no pasaules plašuma, kā latviešus mājās vest. Lūk, šādā garā arī mēs gribam augt un darboties lai saglabātu sevi Latvijai, daiļai, latviskai: Dievs, svētī Latviju!

LMO Lielbritanijas novada vad. Edg. Ozols, apsveicot jaundibināto mazpulku, plašākā runā iztirzāja mazpulku organizācijas nozīmi dzimtenē un tagad — trimdā.

Svinību dalībniekus uzrunāja arī LMO Lielbritanijas Dienvidanglijas apgabala pārzinis P. Ozols un DVF Bredfordas nodaļas valdes pr-dis O. Apinis.

Mazpulka dalībnieki svinību kuplināšanai bija sagatavojuši priekšnesumus — daiļrunas, ko skaisti veica Juris Saliņš, Jānis Gravenieks, Ināra Irbīte un Jēkabs Gravenieks.

BALVAS UN APSVEIKUMI

Zemnieku savienības Lielbrit. nodaļa bija sūtījusi kā balvas divus eks. grāmatas Kārlis Ulmanis — 75 gadi, ar vēlējumu — 1. eks. mazpulkam, bet 2. eks. labākajiem daiļrunu teicējiem. Novada vad. Edg. Ozols grāmatas pasniedza mazp. vad. J. Kūlim un Jānim Graveniekam par daiļrunu Lūgšana dzimtenei. Kārļa Ulmaņa mazpulka velte — grāmatu Ed. Zicāna Vieglā gaita par labo daiļrunu teikšanu piešķīra vismazākajam dalībniekam — Jurim Saliņam.

Svinības beidza, nodziedot Vakarjundu.

Rakstveida sveicienus bija sūtījuši sūtnis Kārlis Zariņš, LNPL pr-ks Aug. Abakuks, LNPL izgl. un kult. noz. vad. J. Savickis, Mazpulku org. Padomes pr-sēdis prof. Dr. P. Starcs, LMO Sekretāriāta, Vācijas apg. novada un Ausekļa mazp. vad. Dž. Birzgale, Latv. Zemnieku sav. Lielbrit. pr-dis agr. E. Zelmenis, DVF Vanadžu noz. vad. M. Ķeņģis, Daugavas mazp. vad. Londonā lic. theol. et mag. phil. E. Siliņa — Blumfelde, Nacionālās Sardzes prezidija pr-dis mag. hist. J. Bračs, LNPL Jaunatnes komisijas pr-dis J. Kažociņš, DVF Hullas nod. pr-ks A. Prāms, DVF Z-Anglijas novada pr-ks A. Vēveris, DVF Bradfordas nod.-Vanadžu pr-ce A. Garkalne, Anglijas latviešu skautu jendas vad. E. Asmenis, Bradfordas ev.-lut. draudzes pr-ks A. Timšs un Bradfordas latviešu skolas skolotāja un skolēnu vārdā, skolas pārziņe A. Vītola.

Par Kārļa Ulmaņa Mazpulka pr-ku un valdes pr-di ievēlēts Jēkabs Gravenieks.

Mūžīgās jaunības problēma

Kāds Dr. A. V. Z. Ņujorkas krievu laikr. NRS raksta, ka dažus mēnešus pirms Otrā pasaules kara beigām vācieši viņu nozīmējuši darbā Eksperimentālās bioloģijas institūtā netālu no Lincas Austrijā. Institūts, ko vadījis baltietis Dr. Erlichs, bijis dibināts cilvēku atjaunošanas teorijas pamatu pētīšanai un pārbaudīšanai. Eksperimenti izdarīti ar cilvēkiem no dažādām koncentrācijas nometnēm un cietumiem. Visvairāk bijušas sievietes vācietes, bet arī daži vīrieši krievi.

„Šie pacienti," raksta Dr. A. V. Z., „bija novietoti nelielās grupās, luksuriozi iekārtotās mājiņās plašākā dārzā. Disciplīna neatšķīrās no parastā vācu sanatoriju režīma, bet „pacienti" nezināja, kā ar viņiem eksperimentē, jo tiem bija pateikts, ka ar „valdības želastību" viņi atsūtīti atpūsties, un nostiprināt apcietinājumā zaudētos spēkus.

Jaunības atgriešanās pazīmes tie uzņēma ar lielu prieku, nesaskatot tanīs nekāda brīnuma. Izņēmums bija dažas sievietes, kad viņām atkal parādījās menstruācija — fakts, kas grūti izskaidrojams ar kalnu gaisu un labu uzturu. Īsts dvēseles konflikts radās divām mūķenēm: piedēvējot šo parādību masāžai, viņas no tās atteicās."

„Mans darbs," raksta tālāk Dr. A. V. Z., „bija no dažādiem speciāliem žurnāliem, ko saņēma institūts, izmeklēt rakstus par atjaunošanas jautājumiem un tos pārtulkot vācu valodā. Bez tam man vajadzēja „pacientus" periodiski fotografēt un nosvērt, reģistrēt pārmaiņas viņu stāvoklī, katru dienu sastādīt biļetēnus par ārstēšanas gaitu un novēroto progresu. Šie pienākumi deva man iespēju plaši iepazīties ar institūta darbību, lietotām metodēm un spriest par panākumiem. Par lielu pārsteigumu es konstatēju, ka absolūti visi „pacienti" atguva jaunību: vieni vairāk, citi mazāk, bet bez panākumiem nepalika neviens. Pie tam apbrīnojamākais bija tas, ka šos rezultātus sasniedza ar sen jau pazīstamo „brīnum zāli"... vistas olu, ko apstrādāja ar speciāliem līdzekļiem.

Vislabākie panākumi bija ar sievietēm. No tām var atzīmēt divas 65 g. vecas, kuŗas divu gadu laikā bija tā atjaunojušās, ka izskatījās un jutās kā trīsdesmitgadīgās. Sievietes no 45—70 g. jaunību atguva caurmērā divdesmit mēnešu laikā, bet process sākās tūdaļ pēc ārstēšanas uzsākšanas. Jaunības atgūšana krasi dūrās acīs: organisms it kā atdzima— mainījās gaita, izturēšanās, atdzīvojās acis, atjaunojās ādas elastīgums un krāsa, izzuda vecuma kaites: nespēks, roku trīcēšana, skleroze un pazuda sirmie mati. Atjaunojās arī gaume, dzimumdziņa, interese sportot, labi ģērbties utt.

Pēc Dr. Erlicha paskaidrojuma, pētījumi institūtā pierādījuši, ka vistu olas zināmā inkubācijas momentā satur īpašu vielu, kuŗa, ja to asimilē cilvēka organisms, atjauno šūniņas, gan ar noteikumu, ja organisms jau iepriekš bijis tam sagatavots. Tāpēc arī pēc Erlicha domām noslēpuma atrisinājums atrodas pareizā pacientu organisma sagatavošanā, īpaši pastiprinot iekšējās sekrēcijas dziedzeru darbību."

„1945. g. aprīļa beigās padomju karaspēks ieņēma apgabalu, un es aizbēgu uz rietumiem pie amerikāņiem. Kā vēlāk dabūju zināt, vai nu daļēji vai arī viss, institūts aizvests uz Pad. Savienību," rakstu nobeidz Dr. A. V. Z.

Tulkojis -ls.

VAI KARANTĪNU ELLIS SALĀ LIKVIDĒS?

Kopš 1892. g. Ellis salā darbojās ASV immigrācijas pārvaldes kontrolstacija iecelotājiem, ar kuŗu iepazinās arī daudzi latviešu DP, kuŗu ielaišana ASV tika papildus pārbaudīta. Tagad Immigrācijas pārvaldes iecelotāju lietu komisārs Jāzeps Svings ierosinājis kontrolstaciju Ellis salā likvidēt, pārceļot to uz pārvaldes centru Ņujorkā, Kolumbus aveniju 70, kas dotu nevien ap 900.000 dolaru ietaupījumu gadā, bet arī padarītu ērtāku immigrantu lietu izkārtošanu. Ierosinājumu izlems ASV ģenerālprokurors Braunels. **(kk).**

PĀRDODAMS

mazlietots elektriskais vilciens ar sliedēm un pārmijām — rotaļlieta.

Zvanīt pēc plkst. 6 v. LA 2208, Toronto

Alfreds Vilnis

BALTĀS CEPURES ALGĀDŽI

UZMETUMI NO ĀRZEMNIEKU LEĢIONA DZĪVES

CEĻĀ UZ SIDI BEL ABESU

2. uzmetums

Parīzes prieki mūsu draugiem drīz vien beidzās, jo mazo leģiona kazarmu un lielā jaunkareivju pieplūduma dēļ apmācības tur noturēt nebija iespējams. Pēc pāris dienām tika sastādīts vads jauno leģionāru, kas ar puslitra vīna virsdevu un lielu „hallo" tika ievietots vecu vagonu divos nodalījumos transportam uz Marseļu. Par to nebūtu jāstāsta, ka līdz Marseļai 7 vīriem bija zilas acis un divi citi apspēlēti līdz kreklam. Zilās acis bija dabūtas no diviem kaprāļiem disciplīnas uzturēšanai vai arī no pašiem biedriem tās pašas mīļās valodiņas nesaprašanas dēļ. Laimētājs pokera spēlē bija kāds vecais leģionārs, kas no kiniešiem bija iemācijies pirkstu nozīmi karšu spēlē.

Kaut gan preču vilciens, kam leģionāru vagons bija piekabināts, bieži un ilgi stāvēja dažādās stacijās, jaunie leģionāri no vagoniem izkāpt nedrīkstēja. Alu, vīnu un sviestmaizes piegādāja vecie leģionāri — protams par divkāršu maksu. Tikai otrās dienas vakarā tika sasniegta Marseļa.

Ieejot Marseļas svētā Nikolaja fortā, kas bija ārzemnieku leģiona visas Eiropas galvenais rekrūšu savākšanas punkts, visas nodarbības tika izdarītas skriešus. Tas ir — skriet drīkstēja tikai jaunie leģionāri. Motīvs skriešanai bija karstā saule, kas tik stipri dedzināja, ka nebūtu bijis ieteicams ilgi stāvēt mierā. Vecie leģionāri, kas ar sauli Afrikā un Indoķīnā jau bija apraduši ,skriet nedrīkstēja, tiem bija jāuzmana jaunie. Un uzmanīts tika cītīgi. Kas negribēja brīvprātīgi skriet, tas dabūja ar kāju pa sēžamo. Un kas par to gribēja sūdzēties, dabūja stāvēt ar seju pret sienu. Starp vīra degunu un sienu iebāza cigaretes galu, un deguns bija tik stipri jāspiež pret sienu, lai „končiks" nekristu zemē. Ja tam laida nokrist — bija jāstāv pusstunda ilgāk.

Darbs nebija grūts. Bija jāmizo kartupeļi — leģiona brīvdienu darbs... Jo ir teikts: dienišķā maizīte tev būs ar sviedriem jāpelna! Sviedrus jaunie leģionāri dabūja liet pie akmeņu nešanas un skaldīšanas. Būvēt un pārveidot leģionā likās parasta lieta. Un kad bija diezgan būvēts un pārveidots, tad sāka to pašu no otra gala. Jo, ja leģionārs tiek vienu minūti mierā atstāts, tas var sākt savā galvā sliktas domas vākt. Un pēc sliktām domām parasti seko sliktas nodarbības. Vispār domātājus leģionā necieš — atzina arī Vilnis ar Rūriku, kad vienam pēc ļoti asprātīgi un gudri izteiktām piezīmēm bija veselu nedēļu virtuvē katli jābērž līdz zvaigžņu spožumam un otram četras dienas jātīra netīrumu bedres.

Svētā Nikolaja forts bija īsta modernā Bābele. Dzirdēja uz reizi runājam vismaz trīsdesmit dažādās valodās, bet saprasties ar kādu bija grūti. Vācu karaspēks Otrā pasaules kara laikā tomēr vienu svētīgu darbu Eiropā bija darījis — samācījis visu Eiropas tautu locekļiem vismaz dažus lauzītus teikumus vācu valodā. Leģionā ar vācu valodu sākumā vareja vislabāk saprasties. Piemēram:

„Du sprechen deutsch, Kamerad?" jautā viens.

„Ik verteen, du sprekken," tā otrs.

„Wann du boren? — pirmais.

„Ik niks boren, ik arbeiten im Lande," atbild otrs.

„Nix arbeiten gleich, du erst Geburt machen," pirmais cenšas izskaidrot savu jautājumu.

„Du viel dumm! Ik een Mann niks Geburt makken. Das Arbeit Frau!" un domādams, ka pirmais to gribējis tikai izmuļķot, pagriež tam muguru.

Kādu dienu Viļņa un Rūrika grupu sagērba mazliet labākās drēbēs, aplasīja visus privātos objektus, atstājot tikai bārdas skujamos piederumus, karoti un ēdiena katliņu un kopsolī aizveda līdz ostai. Tur stāvēja skaists balts kuģis: „Sidi Brahim", kas uzturēja satiksmi starp Marseļu un Orānu, uz kurieni leģionāriem bija jādodas, lai nokļūtu to ceļa mērķī Sidi Bel Abesā — skaisto vīru pilsētā (arabiski) un ārzemnieku leģiona galvenajā stābā.

Uz kuģa bija pirmā, otrā un trešā klase. Jaunie leģionāri necerēja, ka tos vedīs pāri Vidusjūrai pirmajā klasē, bet ka braukšna trešajā klasē ir droša, par to nevarēja būt šaubu. Un tomēr arī šeit jaunie karavīri smagi vīlās. Tiem tika atvērta speciāla ceturtā klase, kuŗā uz Āfriku pārvadāja govslopus un zirgus, kā arī dažu pilnīgi nabagu arabu. Tiem, kas nāca no laukiem vai mazpilsētu nomalēm, aromāts, kas valdīja kravas telpā, vēl bija panesams, bet bija daudzi, kas zvērēja pie pirmās izdevības no leģiona dezertēt, sliktās apiešanās dēļ.

Gulēt kuģa kravas telpā nebija iespējams. Par to gādāja govju māvieni un kāršu spēlmaņu lāsti. Spēlēts tika uz visneiespējamākām lietām. Naudas, protams, nevienam vairs nebijā. Uz pokera galda tad nu tika sviestas pēdējās cigaretes, bojāti pulksteņi, krekli... Ja kāds arī to pazaudēja, tam vēl vienmēr bija iespējams riskēt ar savu nākošās maltītes saldo ēdienu...

Ēdiens uz kuģa ļoti atšķīrās no franču izslavētās virtuves. Un labi darīja tie, kas pieteicās kuģa virtuves darbos. Tiem vismaz vēders bija pilns. To piepildot gan slikti darīja tie, kas pirmoreiz bija uz jūras, jo no rīta puses vilni šūpoja mazo kuģīti diezgan pamatīgi, lai bagātīgi piepildītais vēders iztukšotos, visus labumus atdodot Vidusjūras delfīniem.

„Briesmīgi gribas dzert," Rūriks pārtrauca Viļņa murgu pilno snaudienu.

„Tad dzer, —" atbilde bija īsa.

„Nemuldi niekus! Nāc līdz, man ir laba ideja," un Vilnis jau tika vilkts tā nodalījuma virzienā, kur klusi īdēja ragu lopi.

Patiesībā Rūriks tur reizi bija jau bijis, bet kā īsts rīdzinieks nebija mācējis atrast piena „krānus", jo bija tos meklējis pie kāda vīriešu kārtas govslopa, par ko bija saņēmis maigu brīdinājuma spērienu pa sāniem.

Par savu dzīvnieku valsts pazīšanu Vilnim bija tiesība silto pienu kā pirmam tieši mutē ieslaukt. Vilnis jau atkal savā kaktā bija sācis snaudulot, kad ieradās Rūriks, slapjš no galvas līdz kājām. Piena strūkla ne vienmēr bija atradusi ceļu uz muti.

„Un tāds grib par karavīru būt, kas pat dzērienu savā mutē nevar iemērķēt!" skanēja Viļņa tēviškīgā zobgalība.

*

Otrās dienas vēlā vakarā sasniedzām Orānas ostu. Kājām bija jāmēro ceļš līdz leģiona fortam pilsētas nomalē. Īsa maltīte, krūzīte melnas kafijas un ceļš tālāk uz staciju. Otrā rītā, salmos apvārtījušies, vīri skatīja Sidi - Bel - Abesu.

Leģionāru sapņu pilsēta, kur sākas un beidzas piecu gadu ilgā dēka.

„Viens, divi, viens, divi, gulties, celties, ātrāk, ātrāk..." visos stūros dzirdēja komandējam...

Apmācību prieki un bēdas

3. uzmetums

Jaunie leģionāri vēl nebija apraduši ar karsto sauli un vēl vārgi no daudzajām potēm, kad sākās apmācības.

Netālu no Sidi Bel Abesas bija liels apmācību lauks — saukts Khamisis. Tur tad nu tika kliegts no rīta līdz vēlai naktij visdažādākās valodās, jo no franču mēles jaunie rekrūši nebija paspējuši vēl iegaumēt vairāk kā: „soupe" — ēdiena reize, „rabiot" — virsdeva un „romper" — vingrinājuma beigas.

Ar to pašu valodu vislielākās nelaimes bija pašiem apmācītājiem, jo kā tu kaut ko iestāstīsi gailim runādams āža valodā?

Kad kādu dienu Viļņa un Rūrika grupa bija diezgan izsvīdināta karstajā saulē un izvārtīta degošajā tuksneša smiltī, tad sākās teorijas stunda.

Virsseržants, ko leģionāri dēvēja par Molotovu tā krieviskās izcelšanās un veiklās deviņstāvu lamāšanās dēļ, sāka izskaidrot šaušanas mācību. Rekrūši, protams, atvērtām mutēm klausījās nesaprotamās valodas straumē un, jautāti, vai visu labi saprot, atbildēja ar vienprātīgu „jā", jo ja teica „nē", tad savas muļķības dēļ bija jāskrien pāris soda riņķu.

Bet virsseržants ļoti labi zināja, ka ar to saprašanu ir tā kā ir. Tādēļ tas sāka uzdot dažādus jautājumus par iepriekš stāstīto.

Kā pirmo kandidātu izraudzīja kādu jaunu vācieti, kas no franču valodas bija dzirdējis tik pat maz, kā savā dzimtenē sviestu ēdis.

„Meier, uzsaki man galvenās šautenes daļas!" pavēlēja Molotovs.

„Oui, chef," atbilde kā vienmēr bija „jā". Bet ar to Meiera franču zināšanas bija izsmeltas un svelmīgajā gaisā izkaltušā mute palika pusvirus.

„Was schielst du wie ein Auto und antwortest nicht?" virsseržants Meieram uzbrēca tā mātes valodā.

„Ich habe nichts verstanden, chef," raudulīgi atbildēja Meiers.

„Nesāc jau tādēļ tūlīt pinkšķēt, piena puika! Apskrien par to divus mazus riņķīšus un nākošo gadu runāsi franciski kā ministrs."

Un Molotovs pievērsās Bonam — kādam no soda izbēgušam un leģionā patvērumu atradušam francim. Tas savu franču mēli prata lietā likt. Pēc īsa šautenes izskaidrojuma, tas vēl pasteidzās piebilst, ka, ja ar šo ieroci trāpa kājā, tad mirt nemirst, bet atlaišana no armijas ir garantēta.

„Tu, nekaunīgais Marseļas zagli, espēce de con", ja tu man vēl reiz tā atbildēsi, tad nogriezīšu to tavu kāju līdz pat tavam netīrajam kaklam!" asinīm pieplūdušām acīm bļāva Molotovs. Un tā kā par Molotova izteicieniem pārējiem nāca smiekli, tad arī Bonam bija jāapskrien savi riņķi...

Pie lodes trajektorijas izskaidrošanas Molotovs netika ne soli uz priekšu, jo šeit tā zināšanu apoloks izbeidzās. Un tiklīdz virsnieks, kas uzraudzīja apmācību gaitu, bija attālinājies no dzirdes aploka, Molotovs kērās pie praktiskas izskaidrošanas:

„Slavinski, ņem tavu bruņu cepuri rokās, un tu, Spindler, tecini savu pusdienas vīna devu Slavinska cepurē!"

Tā kā leģionā pretim runāšanas nebija, tad minētie vīri darīja kā likts. Pagriezies pret pārējiem, Molotovs izskaidroja:

„Bruņu cepure ir mērķis, Spindlera organs — šautenes stobrs un ūdens ceļš — lodes trajektorija. Jo augstāk atrodas mērķis, jo augstāk jātura stobrs, bet ja stobrs tiek turēts vertikāli, tad lode krīt atpakaļ uz pašā šāvēja galvas!"

Pret šādu vienkāršu izskaidrojumu nevienam nekas nebija iebilstams.

*

Kad pirmie trīs apmācību mēneši jau bija aiz muguras,tad arī Rūrika un Viļņa dzīve kļuva mazliet vieglāka. Protams, vēl vienmēr bija jāuzmanās no seržantiem un virsniekiem, bet kaprāļi un „pirmās šķiras" (dižkareivji) „zilos" nu lika mierā. Piedāvāja pat savu draudzību, jo ļoti labi zināja, ka jaunajiem vēl turas nauda no lielās iestāšanās prēmijas.

Tā arī Rūrikam un Vilnim reiz uzkūlās to grupas kaprālis un ar komplimentu palīdzību ielūdza pats sevi pavadīt ar mūsu draugiem kopīgu vakaru.

Leģionāri pienu vēl nekad nav dzēruši — to aizstāj sarkanvīns jeb „pinārs" vietējā valodā. Tā arī iznāca, ka mūsu draugi un kaprālis iesāka ar to pašu pināru, un, kad galvas jau bija siltas un kaprālis sāka stāstīt par saviem varoņdarbiem Indoķīnā, arī tad vienmēr vēl dzertuves īpašnieks glāzēs lēja to pašu sarkanvīnu.

(Turpinājums seko)

✝

Mūsu mīļais dēls, brālis, svainis un krusttēvs

JOHANS (JĀNIS) FREIBERGS

šķīries no mums.

Dzimis 1907. g. 30. oktobrī Rīgā,

miris 1954. g. 30. jūlijā Toronto

Dziļās sāpēs

Upmanis un Deguns ģimenes

RIDOUT

Real Estate, Ltd., Realtors

Mājas, veikali, uzņēmumi, farmas.
Apbūves gabali pārdošanā Toronto, Hamiltonā un ārpusē.
Aizdevumi iemaksām, obligācijām u. c.

Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet RIDOUT bagātīgo izvēli. — Tūkstošiem māju mūsu sarakstos. Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10. vakarā visu nedēļu. Sekojiet ik dienas RIDOUT'A sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētajām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvjiem.

ARNOLDS BĒRZIŅŠ, birojā tel. WA 4-5761, mājās LA 6569, 1172 Bay St., Toronto
EDUARDS BĀLIŅŠ, tel. LI 9-4121, 913 Main St. E. Hamiltonā, mājās LI 9-9877

LATVIEŠU SPORTA APVIENĪBA KANADĀ

rīko sestdien, 7. augustā, plkst. 19.30

ZAĻUMU BALLI SIDRABENĒ

Pirmoreiz spēlēs Toronto latviešu pūtēju orķestris

Ieeja $1.00 Dejas uz jaunās deju grīdas

Šī gada 20. augustā, plkst. 20.00

KOLUMBUS ZĀLĒ

(Sherbourne un Linden ielu krust., Toronto)

RUDENS ATKLĀŠANAS BALLE

SPĒLĒS IGAUŅU KAPELLA BUFETE

TLB DIŽDANCIS

EAST — WEST TULKOŠANAS BIROJS

L. Urbat kundze, diplomēta tulkotāja

Visu dokumentu tulkojumi notāra apstiprināti. Korespondence ar iestādēm. Izkārtoju iebraukšanu un izbraukšanu. Kārtoju tūlīt pa pastu iesūtītus dokumentus. Zemas cenas.

Lūdz zvanīt BE 1-4872 vai GE 2521, Toronto, 46 Acorn Ave

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:

UGUNSGRĒKU, AUTO, VESLĪBAS, NELAIMES, DZĪVIBAS VAI KĀDA CITA VEIDA APRDOŠINĀŠANA

IZKARTO CEĻOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ARĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU

O. K. JOHNSON & CO LTD,

397 BAY ST., TORONTO 2, ONT. Tel. EM 6-9488

DAINA PRESS LTD.

LATVIEŠU SPIESTUVE UN IZDEVNIECĪBA

IZPILDĀM VISĀDA VEIDA IESPIEDDARBUS GLĪTI UN LĒTI

384 KING STREET WEST. TORONTO, ONT. CANADA

Tālrunis EM 4 - 7957

Stenografiste-mašīnrakstītāja

ar elementārām zināšanām grāmatvedībā un labu angļu valodu, vajadzīga vidēja lieluma strauji augošā firmā. Moderns birojs — pastāvīgs darbs

ARNIS ĶEKSIS

EM 6-9494 birojā;

GE 3883 mājā, Toronto

BLOOR — BROCK rajonā izīrējams 3 istabu dzīvoklis (2. stāvs). Tel. LA 7006, Toronto. (73)

IZĪRĒJAMAS divas nemēbelētas istabas un virtuve ar gāzes plīti austrumu daļā, tuvu satiksmei. Tel. RI 2808, Toronto. (66)

KING — QUEEN W. rajonā izīrējama mēbelēta istaba pārim vai vieniniecei-kam ar visām ērtībām. Zvanīt ME 5193 pēc plkst. 6 vak.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar virtuves un leduskapja lietošanu New Toronto, tel. CL 1-4926, pēc plkst. 6 vakarā. (72)

DANFORTH — BROADVIEW rajonā izdodama liela, gaiša, nemēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām. Uz vēlēšanos garāža, tel. — HO 0556, Toronto. (74)

IZĪRĒJAMA glīti mēbelēta istaba ar atsevišķu ieeju no ielas. Zvanīt tel. JU 1162, local 47 no pl. 9.30 līdz 10.30 vakarā. (67)

MĒBELĒTA istaba jaunā mājā izdodama 364 Blackthorn Ave, Toronto. Tel. LY 4528. (65a)

IZDODAMA mēbelēta istaba ielas pusē ar balkonu un pansiju divām personām, 240 Brunswick Ave Toronto, tel. WA 2-0876. (65)

LABI mēbelēta istaba izīrējama vieniniekam-cei. Laba satiksme un tuvu iepirkšanās vieta. 223 Bellsize Dr. Toronto. Zvanīt pēc plkst. 6 vak. MO 8219, Toronto. (876)

IZĪRĒJAMA liela mēbelēta istaba ar virtuvi, pilsētas centrā, tuvu satiksmei. Zvanīt pēc plkst. 5 vak. WA 2-2268, Toronto. (69)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakaļpojumus katrā laikā

ZVANIT OL 1403, Toronto

SPORTS

SACENSĪBAS SIDRABENĒ

DV volejbola komanda 2 setos uzvarēja sastādīto. 1. r. no kr.: A. Spricenieks, A. Litavnieks, U. Rutulis, A. Kurcigs. 2. r. no kr.: U. Būvmanis, L. Bundža, A. Richters un NV treneris R. Kadiķis. J. Kreiļa uzņ.

Latviešu Jaunatnes dienu Toronto sporta sacensību rezultāti Sidrabenē:

Jaunatnes dienu ietvaros notika Sidrabenē basketbola un volejbola sacensības. Sacensībās piedalījās atsevišķu biedrību vienības un arī vienības, kuras sastādījās uz vietas. Dalībnieku vecuma robeža bija 25 gadi. Šķiet, gados jaunākā vienība bija Latviešu YMCAi, kur lielākai spēlētāju daļai bija no 17 līdz 20 gadu. Lielisku vienību bija uzstādījusi DV, kur no pamatsastāva iztrūka tikai A. Miezītis. Sastādītā komanda pilnīgi attaisnoja savu nosaukumu kā sastāva, tā arī spēles ziņā. Un kā tas gan varētu būt citādi, ja sastāvā redzam tādus vārdus kā brāļus Vipuļus un Gundi Boli no Nujorkas, Ezergaili no Klīvlendas, Kanadas latviešu izlases basketbolistu O. Zommeru un Verneru. 7 komandu starpā uz finālu droši gāja DV un Sastādītā vienības. Visas spēles, izņemot finālspēli, spēlēja tikai 2 reiz 10 minūtes. Pusfinālā DV rotaļādamies ar 33:4 uzvarēja Magonītes, bet Sastādītā ar 29:10 YMCAs zēnus. Jāatzīmē, ka basketbola laukums nav pabeigts pilnīgi izveidot un spēles gaitu un arī mešanu ietekmēja nelīdzenais laukums un arī nedaudz augstākie grozi. Finālspēlē Sastādītā sākumā spēja pārņemt vadību ar 5 punktiem un DV nekādi negribēja veikties šo sākuma handikāpu iedzīt. Puslaiku beidzot Sastādītā veda ar rezultātu 16:9. Labāk veicās DV otrā puslaikā un minūti pirms spēles beigām Sastādītā veda tikai ar vienu punktu. Tomēr gūstot abām vienībām pa vienam grozam un abām vienībām izlaižot pāris labas iespējas gūt grozus, uzvarēja Sastādītā ar 26:25. Basketbola turnīrā spēlēja vēl Roveri, St. Katarīna un Hamiltonas Sparta, kuras zaudēja jau pirmā gājienā. 3. vietu ieguva YMCA, kuras jaunie, bet techniski labie spēlētāji nekādi nespēja aprast ar laukuma un grozu trūkumiem.

Techniski zemākas bija volejbola sacensības, kur 9 komandu starpā uzvarēja DV, sastopoties finālā atkal ar Sastādīto vienību. Rezultāts 15:7 un 15:11. Sieviešu basketbolā TLSK meitenes ar 6:4 uzvarēja Lielgaidu vienību.

Volejbolā piedalījās 2 sieviešu vienības, kuras nereprezentēja nevienu biedrību. Cīņa bija ļoti vienlīdzīga un uzvaru izšķīra laime.

DAUGAVAS VANAGI — MIMICO 4:2

Toronto futbolisti 28. jūlijā viesojās Mimico, kur ar 4:2 rezultātu turpināja savu uzvaru seriju senioru līgā. Pirmajā puslaikā pretinieks atradās tik lielā pārsvarā, ka likās, ka pirmais zaudējums pret kanadiešu vienību neizbēgams. Taču mazliet laimes palīdzēja puslaika rezultātu noturēt uz 0:1.

Jau otrā puslaika pirmajās minūtēs Mimico panāca 2:0 vadību. Tomēr mūsu futbolisti nebūt nejutās vēl zaudētāji un, ar neredzētu enerģiju cīnoties, guva pēc kārtas 4 vārtus. Labi aizsardzībā un atbalstot uzbrucējus, spēlēja Blaubergs un Alksnis. Vārtus guva: Bušs (2), Muskats un Hercbergs.

DV futbolistiem 7 dienu laikā izspēlējamas 4 spēles, pēc kam sekos pelnīta 10 dienu atpūta.

MACCABBI UZVARĒTS

Toronto futbolisti 1. aug. beidzot saņēma ilgi gaidītu pretinieku — Maccabbi. Divas reizes paredzētā spēlē tika atlikta uz vēlāku laiku. Izslavētie žīdu futbolisti tomēr nerādīja paredzēto un izrādījās pavājš pretinieks. Lai gan mūsu vienība nebija ne labākā sastāvā, nedz arī sniegumā, 5:2 uzvara Campbella kausa izcīņā bija īsti pārliecinoša. Vārtos Jēkabsonu aizstāja Geislers. No pamatsastāva iztrūka vēl Kudrašovs, Sudmalis un Rāva. Bušs un Hercbergs guva katrs 2, bet Muskats 1 vārtus.

BASKETBOLA SEZONAI TUVOJOTIES

Jau ilgi nekas nav dzirdēts par Kanadas basketbolistiem. Pēdējās sacensības notika Hamiltonā, kad pirmoreiz Hamiltonas kausu izcīnīja Toronto DV vienība. Vanagi pagājušā sezonā izcīnīja visus iespējamos latviešu meistartitulus un kausus, tāpat sekmīgi cīnījās kanadiešu vienību vidū. Labus panākumus guva arī Hamiltonas Sparta. Arī nākošajā sezonā Toronto DV nodomājuši startēt tai pašā līgā, kurā ietelp visas spēcīgākās Toronto vienības, izņemot Tri Bells.

Septembra sākumā gaidāmi viesi no ASV, Vidējo valstu DV sastādītā, kas sacentīsies ar Kanadas Vanagu izlasi. Amerikāņi ir vienmēr bijuši mīļi gaidīti viesi, un, ja izdosies visu noorganizēt, tad Vanagu dienās Toronto sāksies jaunā basketbola sezona ar patiešām vērtīgu sacensību. 25. un 26. novembrī paredzamas sacīkstes, kuras varētu uzskatīt par Z-Amerikas meistarsacīkstēm. ASV Vidējo valstu un Austrumu piekrastes izlases tad sacenstos ar Kanadas sastādīto vienību. Tas būtu otrs lielākais notikums trimdas basketbolā pēc 1. Eiropas latviešu meistarsacīkstēm. ASV un mūsu basketbola vadībai darba pilnas rokas un laika stipri maz. Labas sekmes!

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

Sv. Toma baznīcā Bronksā dievkalpojums būs tikai 8. augustā, pl. 9 rītā:

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arcnib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont. tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis 331 Argyle St. Port Arthur, Ont.).

Māc. V. Sēfers (859 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagara Falls, 7. augustā, plkst. 6 vak. svētvakara dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Londonā, 8. aug., plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Vellandā, 15. augustā, plkst. 1 pp. Ungāru bazn. dievkalpojums.

St. Katrīnā, 15. augustā, pl. 3 pp. Kristus bazn. dievkalpojums.

Londonā, 22. augustā, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

28. augustā, plkst. 4 pp **Dorčesterā** pie Londonas Jaunatnes sanāksmes gadījumā svētbrīdis.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā, svētdien, 8. augustā, brīvdabas dievkalpojums Bridžmeņa farmā, plkst. 11 pr. pusd. Event. autobusa norīkojumam uz nometni jāpiesakās līdz 6. augustam pa tel. JA 9-5788.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 4-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st., tel. WA 4-1563.).

Svētdien, 8. augustā svētbrīdis Sidrabenē.

Svētdien, 15. augustā svētbrīdis Sidrabenē.

Svētdien, 22. augustā, plkst. 11 dievkalpojums sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 29. augustā svētbrīdis Sidrabenē.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto tel.: OL 8171.

8. augustā, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā (māc. A. Briedis).

15. augustā, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā (māc. A. Lūsis).

22. augustā, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. (māc. A. Lūsis).

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas bcā — Outremont un Blair Ave stūrī:

15. augustā, plkst. 11.15 no rīta dievkalpojums.

29. augustā plkst. 11,15 no rīta dievkalpojums.

Otavā, Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzei — 210 Wilbrod St.

8. augustā, plkst. 2 p. p. kapu svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa, Ont.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C., Vankuverā.

Māc. E. Caune, 10103 - 107 Str. Edmonton, Alta. tel. - 1890.

Māc. E. Bērziņš, 5830 — 45 Ave Red Deer, Alberta. T. 2918; 248 Selkirk Ave, Winnipeg, Manitoba.

Kalgārijā, 8. augustā dievkalpojums, plkst. 3 pp. Mt. Calvary baznīcā. 3 St. un 4. A e W. stūrī.

Medicine Hat, 15. augustā dievkalpojums.

Vinipegā, 22. augustā dievkalpojums, plkst. 3 pp. Immanuela baznīcā, McKenzie un College Ave stūrī.

Edmontonā, 29. augustā dievkalpojums.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. tel. OS 3-3284.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

Vinipegas latviešu ev. - lut. draudzes 4 gadu pastāvēšanas atceres dievkalpojums svētdien, 8. augustā, plkst. 14.00. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars baznīcas zālē ar atspirdzinājumiem un priekšnesumiem.

22. augustā dievkalpojums pl. 2 pp.

Māc. A. Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā (118 Locke St. N., tel. JA 8-2259) Pāvila ev.-lut. baznīcā dievkalpojums svētdien, 15. augustā, plkst. 8.30 no rīta.

Kristīti: Inese Gundega Daina Tuklere, Ruta Pērkone un Māris Pērkons.

Laulāti: Ivārs Bite un Maija Tērauda; Jānis Valdis Zutis un Gundega Tērauda.

Kičenerā, Mateja ev.-lut. baznīcā dievkalpojums svētdien, 15. augustā, plkst. 3 pp.

Māc. A. Voitkus no 1. līdz 14. augustam atradīsies atvaļinājumā.

LIELĀ IZVĒLĒ LABAS GRĀMATAS

E. LINKLETERS
ŽUĀŅŠ AMERIKĀ
Cena $3.40

Ģen. ANDERSS
ARMIJA TRIMDĀ
Ies. $2.80

J. STRAUBERGS
RĪGAS VĒSTURE
Ies. $6.00

Z. MAURIŅA
DZĪVES VILCIENĀ
Broš. $3.40

J. JANŠEVSKIS
DZIMTENE
$5.60

A. DIMĀ
TRĪS MUSKETIERI
$5.60

K. HAMSUNS
AUGUSTS PASAULES APBRAUCĒJS
$3.00

Z. Mauriņa — **PILSĒTAS UN CILVĒKI**
Ies. $3.45

H. Martinsons — **CEĻŠ UZ ZVANU DRAUDZI**
Ies. $3.20

G. Salnais — **VĪRI**
$2.60

J. Veselis — **DIENAS KRUSTS**
$2.20

K. Zariņš — **DRĀMAS IKDIENĀ**
$3.00

F. Moriaks — **MĪLESTĪBAS TUKSNESIS**
$2.00

A. Žids — **SIEVU SKOLA**
$2.00

G. Flobērs — **BOVĀRĪ KUNDZE**
Ies. $3.20

P. Lagerkvists — **BARABA**
$2.40

A. Johansons — **DŪMAINIE SPĪDEKĻI**
$2.20

J. Klīdzējs — **VIŅAS UN VIŅI**
$3.35

Ingr. Viksna — **DĀVANA**
$2.80

J. Veselis — **VIESTURS VARAPOGA**
$2.50

A. Dziļums — **VAKARS UZ EZERA**
$2.50

A. Eglītis — **NESAULE**, dzejoļi
$3.60

K. Raudive — **DIEVA ZĪMOGS**
$4.00

V. Toma — **SĒĻUZEMES SESTDIENA**, dzejoļi
$3.60

Z. Mauriņa — **BALTAIS CEĻŠ**
$2.30

Dž. Svifts — **GULIVERA CEĻOJUMS**
$3.00

E. Adamsons — **SAPŅU PĪPE**, dzejoļi
$2.50

J. Akuraters — **PĒTERIS DANGA**
$2.90

Kā arī ļoti daudz citu agrāko izdevumu grāmatu. Nāciet un pārliecinieties

Grāmatas izsūtām arī uz rakstveida pieprasījumu

Atvērta no 9—18, sestdienās no 9—17

123 HURON ST. TORONTO DV Tel. EM 8-0792 NO PLKST. 9—18

GRĀMATNĪCA

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 HURON ST., TORONTO, ONT., CANADA

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA .....

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

.....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn.; $4.50 par 3 mēn.; $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par 1 gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., To-101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A. Tel. NI 8-8369

Bruno Šuriņš

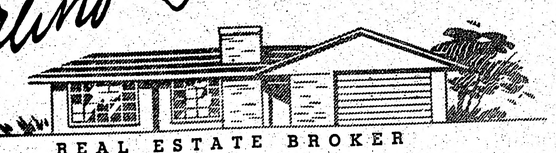

REAL ESTATE BROKER

Active Member of Toronto Real Estate Board

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCIBĀ

FARMAS: ORANGEVILLĒ, SHELLBOURNĀ UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

AIZDEVUMU SAGĀDE LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

SPECIĀLS PĀRSTĀVIS FARMU LIETĀS

VALTERS GOBA. Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS **OL 7561**

1318 BLOOR St. W. Toronto. Birojs atvērts no pl. 10-10

Pārbaudiet mūsu pārdodamo namu sarakstu

ST. CLAIR — AVENUE RD. Liela atsevišķa 9 istabu dubultķieģeļu māja, dārzs, garāža, ūdens-eļļas apkure, jauni alumīnija ziemas un odu logi, dzelzs sija. 10 gadu obligācija. Iemaksa apm. $4.000. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

DUFFERIN — WILSON. 2 lieli apbūves gabali (50x150 pēdas katrs), lēti pārdodami uz izdevīgiem noteikumiem. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

IZDEVĪGS PIRKUMS, BLOOR - STERLING RD. 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja. Plats iebraucamais ceļš, vieta četrām garāžām. Ļoti lielas telpas. Ievākšanās nedēļas laikā. Mēneša maksa $48.00. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA

METEOR, MERCURY un LINCOLN

vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

O.E.CARSON

LTD.

REALTOR

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

490 College St., Toronto WA 4-7121

LATVIEŠU AĢENTS

K. KAMPE

Viena no lielākām un aktīvākām firmām Toronto piedāvā nekustamus īpašumus visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

MĀJAS PĒRKOT —

sagādā aizdevumus par zemiem proc. līdz 2 gadiem

- Izbraukumā,
- svētku gadījumā,
- kā arī ik dienas patēriņam

PIEPRASIET

ŽĀVĒTOS ZUŠUS

1 mārc. kārbās 80c

un

ZUŠU GALERTU,

1 mārc. kārbās 80c

Veikalniekiem attiecīgā atlaide.

Pasūtījumus lūdz adresēt

A. ROSE

10 WIDMER ST., TORONTO

Tel. EM 8-7000

O. E. CARSON

LIMITED REALTORS

1318 Danforth Ave, Toronto Tel. RI 7541

LATVIEŠU PĀRSTĀVIS

OSVALDS INDZERS MĀJĀS HA 7881

2.5 AKRU gruntsgabals 1 jūdzi Z. no Kingston Rd. 26. autobusa pieturas. Pilna cena $2.500.

BROADVIEW — DANFORTH rajonā 8 istabu dubultķieģeļu pusmāja, 2 virtuves, cietkoka grīdas, iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa tikai $2.500.

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

Iris PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem

Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi. Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

---

PIEŅEMU PASŪTINĀJUMUS KUNGU UN DĀMU APĢĒRBIEM

V. KUČĀNS

387 Milverton Blvd. Tel. GE 6813, Toronto

Uzmanību! Uzmanību!

Šis ir klusākais laiks drēbniecībā, tāpēc pašreizējie pasūtījumi tiks izpildīti nesteidzoties, ar vislielāko rūpību un par zemākām cenām. Izmantojiet izdevību, pasūtiniet apģērbus rudenim un ziemai tagad. Bagātīga angļu drānu izvēle. Pieņem katru dienu no 9—21, sestdienās 9—16

Latviešu apavu darbnīca

Carmen Custom Shoes īp. K. Rugelis, 866 Broadview Ave., tel. — GE 0994, Toronto. Apavus pagatavo un izlabo (396)

IECELOŠANAS, IZCELOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legalizācijās un citas lietas administratīvās iestādēs kārto

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto

(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

Licencēta auto skola BALTIC

Apmācīšana ar Chevrolet — Studebacker — Land Cruiser 3/4 ton. International (šoferiem). Dubultbremzes un sajūgi.

Visiem kursantiem garantēju atļauju!

A. MASINGS

26 Woodside Ave, tel. MU 9667

zvanīt līdz pl. 8 rītā un pēc pl. 9 v.

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

GENERAL INSURANCE AGENCY

Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.

227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.

Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q. Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604.

Radio un televīzijas technikis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā visāda veida radio un televīzijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Izbrauc arī mājās. Garantēts darbs.

62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

DR. P. BĀRDIŅŠ

740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto

no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas

AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE

61 Charles St., West., Toronto, tel. WA 1-9011

Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

Dr. JĀNIS KAROLS

LATVIETIS

Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)

no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681

Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID Ave, WA 1-6708

TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN

Vīnes universitātes ārsts-chirurgs

Tel. LL 5739.

Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto.

Runā vāciski un krieviski

Dr. A. LAUKS

86 BLOOR ST., WEST. TORONTO

Physicians & Surgeons Building, ieeja no sāniem, istaba 614, no plkst. 7—9 vakaros, sestdienās no plkst. 10—12 priekšpusd.

Tel. kabinetā WA 2-8855, mājā LY 6349,

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadīna stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto

(168)

Dr. med.

K. ŽYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave) Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851

Runā latviski un vāciski

Kāpēc baidīties bezdarba, ja

WILLIAM BOLLAND

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1130 College St., Toronto, LL 3744

JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTIGA IZVĒLĒ:

VEIKALUS,

AUTO REMONTU DARBNĪCAS, FABRIKAS un DZĪVOJAMĀS MĀJAS

kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

PUĶU VEIKALS Lotus

802 BATHURST IELĀ

(Pie Bloor ielas stūŗa)

Tel. KE 3884, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi līgavām eiropiešu un kanadiešu stilā

Bagātīgā izvēlē griezti ziedi un istabas puķes. Latviešu daiļamatniecības izstrādājumi: keramika, sudraba rotas lietas, kokgriezumi, audumi utt.

Dabūjami latviešu laikraksti

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadīna stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto

(168)

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē

SPECIĀLISTS IEKŠĶĪGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)

2537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal

Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

Dr. Alexander Szatmari

nervu un noguruma slimībās

260 St. Clair Ave, W.

Toronto

Runas stundas no 2—7 pp vai uz iepriekšēju norunu pa tel

WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. JĀNIS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI

iekšķīgās slimībās un Renģena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W.

Toronto, Ont.

Iepr. telef. pieteikšanās

WA 3-2395

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St. E. Room 809

EM 6-9614

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,

īgauņu jurists,

mājās MA 0141, Toronto

(697)

Izmantojiet šo gadījumu

Drēbju tīrītava ar visu iekārtu un 7 istabu dzīvojamā māja Toronto rietumu daļā. Iekārtai nāk līdzi 3 piegādes auto (1 — 1951. g. 0.5 to Dodge; 1 — 1952. g. 0.5 to Dodge; 1 — 1954. g. 3/4 to Volkswagen). Šis ir labi ejošs uzņēmums; to vadīt var kurš katrs, jo neprasa speciālas zināšanas. Gada apgrozījums $32.000. Pilna cena 24.000 dol. Iemaksa $8.000

St. Johns — Dundas

8 istabu dubultķieģeļu māja, iebraucamais ceļš un garāža. Cena $16.000 prasīta. Iemaksa $4.700.

Dundas — Ossington

7 istabu dubultķieģeļu māja ar garāžu, ūdens-eļļas apkure, cietkoka grīdas. Ievākšanās 15 dienu laikā. Cena $13.900. Iemaksa $3.200

Pēc tuvākas informācijas

zvanīt LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606

prasot

V. MUKTU

Iegaumējiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

---

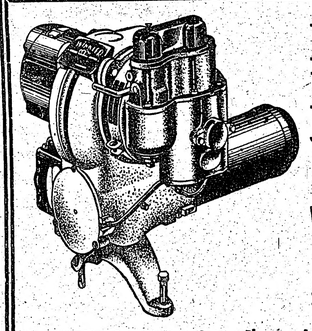

VAI JŪS INTERESĒ APKURES JAUTĀJUMS?

PIEDĀVĀJU

WINKLER

zema spiediena eļļas apkures ierīci — Burneru

garantējot 25% eļļas ietaupījumu, kā arī citu labāko firmu apkures. Paskaidrojumus sniedzam pa telefonu vai rakstveidā

GARNEY & Co

15 Barton Ave., Toronto. Tel. ME 2554

Dažādus elektriskos darbus veic

R. PURVS

Tel. MO 1640, Toronto

Kungu un dāmu drēbnieks

A. SILAVS

634 Ontario St., Toronto

Tel. WA 4-8855

Uzvalki un kostīmi, sākot ar $55

FRANK VASS, B.A.

ADVOKATS — NOTARS

455 Spadina Ave, Apt., 403

COLLEGE un Spadina ielu stūrī

Tel. birojā — WA 2-4989

Dzīvokli WA 1-9424

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

OPTOMETRISTS

336A BLOOR ST. W., TORONTO

(Spadina Rd.) birojā WA 3-8494

Acu pārbaude Recepte

DĀMU FRIZIERSALONS

MODEL

VIJA KRĒMANIS

109 Moberly Ave, Toronto

Tel. GR 0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

SEZONAS LIELĀKĀ IZPĀRDOŠANA

Addison NORGE

REFRIGERATOR

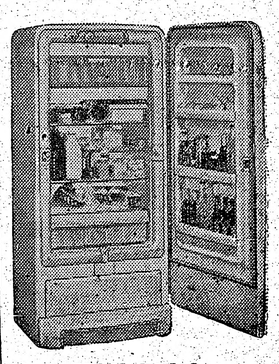

PLAŠĀ IZVĒLĒ

- māju un biroju mēbeles,
- veļas mazgājamās mašīnas,
- ledus skapji

PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM

Nāciet un apskatiet

Burlacoff's Furniture

Tel. EM 8-6812

619 QUEEN ST. W. TORONTO

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā ~ācu un slavu valodas

ZOBĀRSTE

NINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.

pieņem pirmdien un trešdien no 2—9 vakarā, otrdien un piektdien no 9—5 vakarā.

660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643